

«РУБЛЁўКА»
ў КАСЦЮКОВІЧАХ

Мс

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

12 КРАСАВІКА 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 69 (28936)

9-24 стар.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

+TV ПРАГРАМА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРНИЧКА І ДЭПУТАТА МЯСЦОВАГА САВЕТА

СМАПЯВІЧЫ
ДЛЯ
МІНЧАН

Мс

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ГУСАКОЎ,
старшыня Прэзідыума
НАН Беларусі:

«Ключавым фактарам захавання канкурэнтнасці краіны з'яўляецца развіццё лічбавых тэхналогій на аснове сумесных намаганняў дзяржавы і бізнесу ва ўсіх галінах. Ад таго, наколькі ўмела будуць выкарыстаны сучасныя ІТ-тэхналогіі, будзе залежаць паспяховасць на рынку тавараў і паслуг, а значыць, і ў сацыяльнай сферы. Краіна, якая вызначыла лічбавае развіццё ў якасці прыярытэтнага напрамку, актыўна інвестуе ў ключавыя актыўны і галіны ІКТ, выкарыстоўвае бямежныя магчымасці росту».

Спецыяльны рэпартаж

ТАКІ БЛІЗКІ КОСМАС

Як у цэнтры Мінска
кіруюць
беларускім спадарожнікам

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Мінчане і госці сталіцы, якія бывалі ў раёне Акадэміі навук, маглі звярнуць увагу на масіўную антэну, якая размешчана на даху будынка па адрасе Сурганава, 6. Але мала хто ведае, што верхні паверх будынка займае Навукова-інжынернае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Геаінфармацыйныя сістэмы». Яно з'яўляецца адным з асноўных распрацоўшчыкаў Беларускай касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі (ДЗЗ), а з 2004 года вызначана яе Нацыянальным апэратарам. Акрамя гэтага, прадпрыемства забяспечвае бесперабойную эксплуатацыю Беларускага касмічнага апарата. Да Сусветнага дня авіяцыі і касманаўтыкі нашы карэспандэнты на свае вочы паглядзелі, як працуе гэта ўстанова.

Як гэта працуе

...Экскурсію па прадпрыемстве для нас правёў начальнік цэнтра эксплуатацыі Беларускай касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі Васіль СІВУХА. Паводле яго слоў, на прадпрыемстве працуе каля 180 чалавек, а непасрэдна ў Цэнтры эксплуатацыі касмічнай сістэмы — 118. Астатнія супрацоўнікі займаюцца распрацоўкамі саміх геаінфармацыйных сістэм, праграмнага забяспячэння.

Цэнтр кіравання палётам беларускага касмічнага апарата па маштабах не надта падобны на тое, што мы звычайна бачым у кіно. Адзін вялікі экран, з дзясятка камп'ютераў перад ім... З іншага боку, які сэнс рабіць велізарную колькасць экрану для аднаго апарата? З гэтага дастаткова кампактнага памяшкання праводзяцца сеансы сувязі, тут ствараюцца планы здымак, па оптавалаканнай сувязі яны перадаюцца ў Плешчаніцы (там знаходзіцца камандна-вымяральны пункт і антэна сістэмы кіравання спадарожнікам для прыёму і перадачы). Такім чынам спадарожнік і атрымлівае інфармацыю. Па зваротным напрамку са спадарожніка паступае тэлеметрычная інфармацыя, якая аналізуецца ў згаданым цэнтры.

Звязанца са спадарожнікам можна толькі ў пэўны час, калі ён знаходзіцца ў зоне бачнасці пункта ў Плешчаніцах (у радыусе дзвюх тысяч кіламетраў ад іх). Колькасць даступных сеансаў за суткі — два-тры разы днём і два-тры разы ноччу. Дарэчы, за дзень апарат робіць 15 абаротаў вакол Зямлі — і прыблізна пяць разоў уваходзіць у зону радыёбачнасці. Падчас сувязі ў каманды ёсць 10—12 хвілін, каб закласці на борт праграму палёту, згодна з якой спадарожнік будзе здымаць патрэбныя ўчасткі мясцовасці. Пасля ў зоне радыёбачнасці ён перадае адзіную інфармацыю на прыём на антэну — тую самую, якая знаходзіцца на будынку па адрасе Сурганава, 6.

Надвор'е

І зноў без дажджоў

Сіноптыкі папярэдзваюць, што ўначы
можа падмарозіць да мінус 6 градусаў

У бліжэйшыя дні пераважны ўплыў на надвор'е ў краіне будзе аказваць скандынаўскі антыцыклон. А ў сувязі з тым, што ён сфарміраваны ў халодным паветры, — разлічваць на цяпло не прыходзіцца. Па начах будзе падмарожваць, ды і ўдзень за кошт аблокаў паветра прагрэецца не надта моцна. І хоць будзе сапраўды воблачна, на больша частцы тэрыторыі нашага рэгіёна істотных ападкаў у выхадныя не прадбачыцца, паведамлі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння днём чакаецца воблачнае з праясненнямі, пераважна без ападкаў надвор'е. Толькі ў цэнтральных і паўднёва-усходніх раёнах Гомельскай вобласці і паўднёвым усходзе Магілёўскай вобласці, дзе адаб'ецца ўплыў атмасфернага фронту, пройдуць дажджы. Максімальная тэмпература паветра ўдзень па краіне чакаецца ад плюс 5 да плюс 11 градусаў.

У суботу і нядзелю надвор'е ў краіне будзе вызначаць перыферыя маларухамага скандынаўскага антыцыклону, які быў сфарміраваны ў халоднай паветранай масе. Будзе пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра мінімальная ўначы ад мінус 4 градусаў да 2 цяпла, пры праясненнях будзе апускацца да 6 марозу. Удзень таксама будзе адносна халаднавата, калі тэмпература паветра будзе падымацца не вышэй чым ад плюс 5 да плюс 12 градусаў. Па поўдні краіны ўначы чакаецца 3—4 цяпла, а ўдзень ад плюс 7 да плюс 13 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

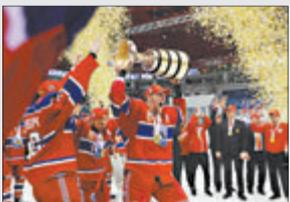

КОРАТКА

• Сёння, 12 красавіка, БЧ адкрывае продаж білетаў на цягнік Мінск — Варна.

• Студэнт Гомельскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта імя П. В. Сухога Павел Ганчароў стаў адным з лаўрэатаў навуковай прэміі імя Ільі Сегаловіча ў Маскве. Узнагароджанне складзе 350 тысяч расійскіх рублёў (Br11,5 тысячы).

• Хакеісты мінскага «Юнацтва» абыгралі ў пятым матчы фінальнай серыі плэй-оф гродзенскі «Нёман» з лікам 2:0 і сталі ўладальнікамі Кубка Прэзідэнта.

• Увечары 10 красавіка ў вёсцы Любашкі Камянецкага раёна з дому сышоў Іван Валашын, хлопчыку няма яшчэ двух гадоў. Супрацоўнікі міліцыі і МНС учора працэсвалі лясны масіў у пошуках зніклага дзіцяці.

ISSN 1990 - 763X

СТАР. 4

ГЭТА НЕ ПА-САЮЗНІЦКУ

Прэзідэнт выказаўся пра дзеянні расійскіх партнёраў

Аляксандр Лукашэнка правёў нараду з кіраўніцтвам Савета Міністраў Беларусі. Па словах кіраўніка дзяржавы, нарада была сабрана для таго, каб па прапанове ўрада разгледзець блок эканамічных пытанняў, для вырашэння якіх неабходны ўдзел Прэзідэнта.

«Я б прасіў, каб гэта было каратка і аргументавана. Але калі атрымаў пералік пытанняў, мяне што здзіўляе: апошнім часам — можа быць, сродкі масавай інфармацыі хлусяць, можа быць, спецыялісты дакладваюць мне недакладную інфармацыю, — але я кожны дзень чую і чытаю інфармацыю пра тое, што наш асноўны гандлёвы партнёр — яны любяць сябе называць партнёры — усё больш і больш уводзіць санкцыі супраць Беларусі», — канстатаваў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар звярнуў увагу, што Расія сама знаходзіцца пад санкцыямі і асуджае іх — у гэтым нашага суседа падтрымлівае і Прэзідэнт. «Але ў той жа час падобнай зброяй ваююць супраць найбліжэйшых сваіх саюзнікаў. То адно прадпрыемства закрылі, то другое. Потым ці то морква, ці то салата, ці то ўжо агуркі не спадабаліся. Ці то ў іх падазрэнне ёсць, што мы нешта тут пастаўляем, не адтуль. І кожны дзень адбываецца закрыццё нашых прадпрыемстваў. Нам закрываюць рынак», — падкрэсліў ён.

Аляксандр Лукашэнка прывёў у прыклад сітуацыю, як Беларусь паступіла паўтара года таму: кіраўніку дзяржавы паведамілі, што ў аварыйным стане знаходзіцца нафтаправод і нафтапрадуктаправод, якія праходзяць праз нашу краіну. «І нам трэба было б на некалькі дзён закрыць для рамонтнага гэтага нафтаправоды. Але мы ж не зрабілі так, мы разумелі, што гэта нанясе шкоду Расійскай Федэрацыі. І тады я даручыў працаваць у аварыйным парадку, але не перакрываць гэтыя «дарогі», па якіх транспартуецца галоўны экспартны прадукт Расійскай Федэрацыі — нафта», — адзначыў беларускі лідар.

Ён дадаў, што гэта пытанне і зараз стаіць на парадку дня. У сувязі з гэтым кіраўнік дзяржавы папрасіў віцэ-прэм'ера Ігара Ляшэнку пры неабходнасці паставіць на рамонт нафтаправоды і нафтапрадуктаправоды, якія ідуць праз Беларусь.

«Стаўце і рамонтуйце, таму што тое добра, якое мы робім для Расійскай Федэрацыі, яно нам паварочваецца пастаянна злом. Там ужо знахабіліся да такой ступені, што яны пачынаюць нам выкручваць рукі, — сказаў Прэзідэнт. — Я да таго, што ўрад нібыта гэтага не бачыць. Ну добра, сёння віцэ-прэм'ер працуе без года тыздзень, ён яшчэ не паспеў разабрацца, але ёсць жа і прэм'ер, і першы віцэ-прэм'ер, ды і вы павінны гэта бачыць. Мы павінны прымаць адпаведныя меры. Ну што мы ўвесь час — нас б'юць у левую шчаку, мы падстаўляем правую. Разбіраецца і далажыце асобна на наступным тыдні».

Далей кіраўнік дзяржавы заклікаў агучыць пытанні для разгляду. «І хацеў бы выслухаць пункт гледжання — магчыма, ён ва ўрада ёсць — і па гэтым асноўным пытанні, па расійскім напрамку», — дадаў беларускі лідар.

Пра ліцэнзіі і Банк развіцця

Па выніках нарады першы намеснік прэм'ер-міністра Аляксандр Турчын пагутарыў з журналістамі:

«Самая галоўная навіна, якую доўгі час працяглы час чакае бізнес-супольнасць, — гэта пытанне ліцэнзавання. Сёння кіраўніком дзяржавы, скажам так, былі падтрыманы падыходы, якія прапаноўваў урадам. Але дадзены даручэнні шэраг пазіцыі дапрацаваць і аператыўна ўнесці на разгляд кіраўніка дзяржавы праект нарматыўна-прававога акта».

Па словах Аляксандра Турчына, Прэзідэнт падкрэсліў: трэба ліквідаваць тыя паняцці, якія на практыцы паказалі, што на сённяшні дзень яны з'яўляюцца анахронізмам. Гэта будзе датычыцца пераліку ліцэнзуемых відаў дзейнасці і ўмоў выдачы ліцэнзій.

«Не хацеў бы, вядома, загадваць, але я думаю, што мы павінны паставіць сабе задачу дзесьці на працягу месяца — мы будзем спадзявацца, што Прэзідэнт падпіша гэты дакумент», — сказаў першы віцэ-прэм'ер.

У Беларусі ўжо працяглы час вядзецца работа па лібералізацыі заканадаўства ў галіне ліцэнзавання. Аляксандр Турчын нагадаў, што Дэкрэтам № 7 каля 15 тысяч ліцэнзій было адменена. «На такую ж колькасць ліцэнзій прадугледжваецца знізіць вось гэтым праектам нарматыўна-прававога акта. Гэта значыць, двума дакументамі Прэзідэнта амаль на 30 тысяч ліцэнзій у краіне паменшае. Груба кажучы, гэта фактычна на 30 %», — дадаў ён.

Акрамя таго, яшчэ адно пытанне нарады — выхад са складу заснавальнікаў Банка развіцця Нацыянальнага банка. Прэзідэнт падтрымаў гэтую прапанову. Аляксандр Турчын растлумачыў сутнасць пытання: здарыўся канфлікт інтарэсаў — Нацыянальны банк ажыццяўляе наглядныя функцыі ў дачыненні да Банка развіцця, але ў той жа час з'яўляецца яго заснавальнікам. Такім чынам, канфлікт будзе вычарпаны, Нацыянальны банк застанеца наглядным органам, а ў складзе заснавальнікаў Банка развіцця застануцца Савет Міністраў і «Беларуськалій».

Пра нафту і мяса

Таксама з журналістамі пагутарыў і намеснік прэм'ер-міністра Ігар Петрышэнка.

Ён адзначыў, што парадак узаемаадносін з галоўным стратэгічным саюзнікам і эканамічным партнёрам Беларусі — Расіяй, заўсёды знаходзіцца на парадку дня ўрада, так што і на нарадзе ў кіраўніка дзяржавы гэтую тэму не абышлі ўвагай.

Паводле слоў намесніка прэм'ер-міністра, Прэзідэнту было далажана, як

вядзецца работа ў рамках двухбаковай беларуска-расійскай рабочай групы па падрыхтоўцы прапановы па далейшым развіцці інтэграцыі. «Яшчэ раз была акцэнтавана ўвага, што дагавор аб стварэнні Саюзнай дзяржавы з'яўляецца актуальным. Так, гаворка вядзецца пра тое, каб распрацаваць дадатковыя намаганні, каб у поўнай меры рэалізаваць палажэнні праграмы», — сказаў Ігар Петрышэнка.

Таксама на сустрэчы абмяркоўваліся абмежаванні, якія ўводзяцца расійскім бокам па пастаўках рознай беларускай прадукцыі. Віцэ-прэм'ер дадаў, што маецца на ўвазе функцыянаванне адзінай мытнай тэрыторыі ў рамках ЕАЭС без бар'ераў, — незалежна ад краіны ўвозу, калі прадукт прайшоў мытную ачыстку, то ён можа свабодна перамяшчацца па рынку ЕАЭС. Пакуль назіраюцца пэўныя абмежаванні, пацвердзіў ён.

У прыклад намеснік прэм'ер-міністра прывёў сітуацыю з пастаўкамі ялавічых на косці. «Была прадукцыя законтрактавана, і ў балансах яна ёсць. І тут ідуць пэўныя сігналы: ведаецца, трэба было б вам прытрымаць, паколькі ў нас ёсць магчымасці паставіць з нейкіх іншых краін, якія не ўваходзяць у Еўразійскі эканамічны саюз», — сказаў ён.

«Узнікала праблематыка па ўзаемадзеянні ў сферы энергетыкі. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, як вядзецца перагаворны працэс па рэалізацыі дамоўленасцяў, якія былі дасягнуты прэзідэнтамі дзвюх краін па ўзгадненні цэн на газ», — сказаў Ігар Петрышэнка.

Намеснік прэм'ер-міністра адзначыў, што гэта робіцца з прычыны таго, што на 2019 год цэны вызначаны, але ў 2020 год трэба ўвайсці з адпаведнымі дамоўленасцямі. Групу па лініі Міністэрства энергетыкі працуюць па гэтай тэме, яны павінны ў адпаведнасці з рашэннямі, якія былі прыняты ў рамках работы групы высокага ўзроўню, падрыхтаваць прапановы да 30 красавіка.

На нарадзе таксама ўздымалася пытанне, звязанае з некаторымі аспектамі падатковага манеўру. Абмяркоўвалася пытанне па транспартаванні нафты па тэрыторыі нашай краіны. Так, дзеючы нафтаправод мае патрэбу ў дадатковым рэгламентным абслугоўванні, паколькі эксплуатацыя працяглы час. Па словах Ігара Петрышэнкі, тэхнічныя спецыялісты пацвердзілі, што нафтаправод неабходна было закрыць на рамонтныя і рэгламентныя работы яшчэ паўтара года таму, аднак, каб не падводзіць партнёраў, было прынята рашэнне прымаць меры ў працэсе функцыянавання, без перапынкаў. Аднак цяпер, у сувязі з падыходамі, звязанымі з экалогіяй, элементамі зялёнай эканомікі, стала зразумела, што некаторыя рэчы нельга рэалізаваць без абмежаванняў або перакрыццяў.

Віцэ-прэм'ер выказаў надзею, што пытанні, звязаныя з рашэннем усіх іншых момантаў, у прыватнасці са здыманнем бар'ераў і абмежаванняў па пастаўках харчовай прадукцыі, будуць вырашаны.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Пасутнасці

КАНФЛІКТ ВАКОЛ ЧЫРВОНАГА ВЫРАШАНЫ НА 99 %

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта даручыла канчаткова ўрэгуляваць спрэчку пра возера

Колькі месяцаў таму ў Жыткавіцкім і Петрыкаўскім раёнах Гомельскай вобласці стала нарастаць канфліктная сітуацыя ў з'явілася інфармацыя пра планы цалкам аддаць возера Чырвонае ў распараджэнне Нацпарка «Прыпяцкі». Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля Качанова наведла палескі рэгіён. Рабочая паездка таксама была звязана з неабходнасцю кантролю выканання даручэнняў Аляксандра Лукашэнкі, дадзеных падчас папярэдніх камандзіровак.

Фота БелТА.

Наталля Качанова прыняла ўдзел у пазачарговым пасяджэнні выканкама ў Жыткавічах. Кіраўнік Адміністрацыі вызначыла галоўную недапрацоўку: узятая шуміха часткова стала вынікам недастатковага інфармавання грамадзян уладай.

На пытанне, наколькі абаронены інтарэсы бакоў, асабліва мясцовых жыхароў, Наталля Качанова адказала: «Я ў гэтым упэўнена. У прававым полі ўсе пытанні ўрэгуляваныя. Зараз патрэбна проста гэта ўсё разам абагульніць і данесці да тых людзей, у якіх яшчэ маюцца пытанні».

Кіраўнік Адміністрацыі падкрэсліла, што ўсе рашэнні павінны прымацца на карысць дзяржавы, а прыродныя багацці неабходна выкарыстаць так, каб захаваць іх і для будучых пакаленняў.

На пасяджэнні мясцовыя ўлады атрымалі дакладныя даручэнні: навесці парадак на ўсіх тэрыторыях, вызначыць цану пуцёвак для мясцовых жыхароў і замежных турыстаў. У сваю чаргу старшыня райвыканкама заверыў, што канфлікт вырашаны на 99 %, будучы ўрэгуляваны і астатнія пытанні. «Трэба вырашыць на 100 %», — рэзюмавала Наталля Качанова.

Старшыня Жыткавіцкага райвыканкама Віктар АТЛІВАНАЎ паведаміў, што пратакол даручэнняў Прэзідэнта, дадзеных падчас наведвання раёна летась, выкананы на 90 %. Наталля Качанова нагадала пра патрабаванне кіраўніка краіны ўсюды шукаць новыя перспектывы кірункі дзейнасці.

Яшчэ адзін акцэнт — на рабоце з насельніцтвам. У прыярытэце павінны быць калектывныя звароты і тыя, што адрасаваны ў вышэйшыя інстанцыі, падкрэсліла кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

Яна таксама азнаёмілася з сацыяльна-эканамічнай сітуацыяй у аграгарадку Ляскавічы, звярнула ўвагу на некаторыя недаробкі ў наведзены парадку і ўтрыманні рамонтна-механічнай майстэрні ААТ «Агра-Ляскавічы», высока ацаніла прадукцыю дрэвапрацоўчага комплексу «Ляскавічы», азнаёмілася з турыстычнымі аб'ектамі рэгіёна.

Пасля пасяджэння Наталля Качанова наведла ААТ «Людзяневічы» і адзначыла гаспадарскі падыход да ўтрымання фермы. Да мехдвара і рамонтнай майстэрні — зноў заўвагі. І на гэтым, і на іншых аб'ектах кіраўнік Адміністрацыі перш за ўсё звяртала ўвагу на неабходнасць няўхільна выконваць патрабаванне Прэзідэнта пра паўсюднае наведзэнне парадку.

Паводле БелТА.

АЎТО З ІЛЬГОТАМІ

Дзяржава будзе кампенсаваць інвалідам і шматдзетным сем'ям 50 % мытных пошлін пры ўвозе легкавога аўто.

Гэта прадугледжана Указам № 140 «Аб кампенсцыі мытных пошлін, падаткаў», які падпісаў Аляксандр Лукашэнка. Такім чынам, для асоб, якія маюць інваліднасць I альбо II групы, а таксама для шматдзетных сем'яў прадугледжана кампенсцыя з рэспубліканскага бюджэту 50 % мытных пошлін, падаткаў, якія падлягаюць выплаце пры ўвозе на тэрыторыю нашай краіны аднаго легкавога аўтамабіля на працягу года.

Паводле БелТА.

ПРА СЯБЕ І ПРА СУСЕДЗЯЎ

гаварылася падчас сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі з Прэзідэнтам Малдовы Ігарам Дадонам.

«Вельмі шмат пытанняў, якія мы павінны абмеркаваць, якія вакол нас. Натуральна, і нашы адносіны, Малдовы і Беларусі. Я вельмі спадзяюся, што праблем у гэтых адносінах няма і быць не павінна. Таму што мы патрэбны адзін аднаму, мы пра гэта дамовіліся. І сённяшня сустрэча (хай яна будзе кароткай, але вельмі важна, што мы сустрэліся) будзе дадатковым імпульсам нашым адносінам. Я так бачу гэтую сустрэчу», — сказаў беларускі лідар.

Абмеркавалі і міжнародны парадак дня. «Нашы погляды ўвогуле супадаюць, але тым не менш столькі падзей. Асабліва ў нашых суседзях, якія знаходзяцца паміж намі, — велізарная, цудоўная краіна Украіна. Думаю, у вас свой пункт гледжання па сітуацыі, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Мяне апошнім часам папракаюць... Вы, напэўна, заўважылі, што я занадта часта кажу пра Украіну, але як інакш: наша краіна блізкая».

Безумоўна, закранулі і беларуска-расійскія адносіны.

У сваю чаргу Ігар Дадон адзначыў, што паміж Беларусі і Малдовай склаліся сяброўскія адносіны. Паводле слоў Прэзідэнта Малдовы, тое, што робіцца ў Беларусі ў многіх сектарах, не толькі ў эканоміцы, можа быць прыкладам для яго краіны. «Вядома, нявырашаных пытанняў у нашых двухбаковых адносінах няма. Трэба дапрацаваць усё, што датычыцца гандлю», — дадаў ён.

Асобна лідар гэтай краіны выказаўся пра сітуацыю ва Украіне: «Мы спадзяемся, што ва Украіне ўсё будзе добра, стабільна. Гэта ў нашых інтарэсах. Таму што мы праз Украіну пастаўляем даволі вялікую частку нашых тавараў у Расію і іншыя краіны СНД. Для нас вельмі важна, што будзе там адбывацца. Больш за тое, украінская дыяспара ў Малдове — самая вялікая».

Паводле БелТА.

Парламенцкі дзённік

На службе якасці

Не змаглі самаарганізавацца — альтэрнатыву прапануе дзяржава

Змяненні ў закон «Аб абароне правоў спажывацтва жыллёва-камунальных паслуг» у першым чытанні разглядалі на чарговым пасяджэнні ў Палаце прадстаўнікоў. Новаўвядзенне замацоўвае паняцце «дзяржаўная служба заказчыка». Гэта ўпаўнаважаная асоба будзе прафесійна наглядаць за аб'ёмам паслуг і якасцю работ. Згодна з механізмам спецыялісты дапамогуць спажывацям адстойваць свае правы і законныя інтарэсы.

Па словах **міністра жыллёва-камунальнай гаспадаркі Аляксандра ЦЕРАХАВА** (ён далажыў аб законапраекце дэпутатам), у Мінску такія службы заказчыкаў ужо створаныя і будуць узбуйняцца.

«Сёння звароты паступаюць і з рэгіёнаў: людзі хочуць, каб у іх з'явіліся такія ж прафесійныя абаронцы. Так, магчыма ў Мінску служба не працуе ў поўным аб'ёме, як павінна. Таму мы і ўводзім паняцце абавязковай прафесійнай атэстацыі. Павінны з'явіцца сапраўдныя прафесіяналы, якія змогуць, абараняючы правы і інтарэсы жыхароў, дыктаваць умовы падрядным арганізацыям», — сказаў міністр.

Законапраект значна спросціць жыццё спажывацям камунальных паслуг. Калі раней яны павінны бы-

лі мець некалькі дагавораў і самі наглядаць, ці памылі падлогу, як падрыхтавалі да зімы цеплавы вузел, то цяпер сачыць за гэтым будзе адна арганізацыя. Акрамя таго, яна абавязана даць карыстальніку ўсю неабходную інфармацыю — колькі грошай (у тым ліку бюджэтных) патрачана на пэўны жылы дом, як разпарадзіліся сродкамі, якія атрымалі ад насельніцтва. Таксама служба заказчыкаў будзе вывучаць пажаданні і запыты жыхароў на новыя паслугі.

«Ёсць таварыства ўласнікаў, дзе выбралі, знайшлі старшыню (будзем абапірацца на станоўчы вопыт), які чуе кожнага чалавека. І мы задаліся пытаннем: чаму нельга стварыць такую ж альтэрнатыўную дзяржаўную арганізацыю, якая аналагічным чынам будзе чуць кожнага чалавека?

Людзі не змаглі самаарганізавацца ў таварыства ўласнікаў, і прымушаць іх да гэтага не трэба. Але мы павінны захаваць агульную маёмасць, даць элементы кіравання, каб кожны чалавек, які плаціць па тарыфах за камунальныя паслугі, мог быць упэўнены, што яго дом захавае свае спажывецкія якасці», — расказвае пра ідэю Аляксандр Церахаў.

Новая служба не прывядзе да падаражання «камунальнікаў». Плата за яе паслугі будзе ўключана ў структуру існуючых тарыфаў.

Разглядалі ў першым чытанні і новаўвядзенні ў закон «Аб пахаванні і пахавальнай справе». Адно з самых важных змяненняў — забарона на пахаванне спосабам, які не апісаны ў законе. Напрыклад, у хуткім часе выканаць волю нябожчыка, які завяшчаў развеяць свой прах, будзе забаронена нормамі права.

Родныя Герояў Беларусі, СССР, Сацыялістычнай Працы і кавалераў некаторых іншых ганаровых званняў атрымаюць магчымасць выбіраць: устанавіць за кошт дзяржавы надмагільнае збудаванне вызначана-

га ўзору ці зрабіць яго самастойна і потым атрымаць кампенсацыю.

Мясцовым Саветам дэпутатаў з улікам меркавання грамадзян, што прыжываюць на пэўнай тэрыторыі, даецца магчымасць адкрыць раней закрытыя месцы пахавання.

Для ратыфікацыі дэпутатам прадставілі пагадненні ўрадаў Беларусі і КНР аб тэхніка-эканамічнай дапамозе. Згодна з імі кітайскія партнёры пабудуюць Нацыянальны футбольны стадыён і басейн міжнароднага стандарту.

Праектаванне і будаўніцтва аб'ектаў будзе здзяйсняцца па кітайскіх стандартах і нормах без іх адаптацыі да дзеючых беларускіх. Але пры ўзвядзенні пабудовы падрадчыкі павінны прытрымлівацца патрабаванняў і рэкамендацый Міжнароднай федэрацыі плавання FINA для басейна і Міжнароднай федэрацыі футбола FIFA і UEFA для стадыёна.

Кітайскі бок дае неабходную тэхніку, абсталяванне, матэрыялы і персанал. Дапамога аказваецца на бязвыплатнай аснове.

Марыя ДАДАЛКА.

Блізкая ўлада

ДА КАНЧАТКОВАГА ВЫРАШЭННЯ

Вырашэнне пытанняў, якія грамадзяне накіроўвалі для «Вялікай размовы», кантралюецца да самага іх выканання.

Пра гэта заявіў **намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Валерый МІЦКЕВІЧ** на прыёме грамадзян і юрыдычных асоб у Смалявіцкім раёне. Паводле яго слоў, што датычыцца гэтага раёна, то было шэсць зваротаў. Частка з іх знаходзіцца ў стадыі рашэння.

Пры гэтым ён падкрэсліў, што тэрміны выканання ў кожнай асобнай сітуацыі розныя — аднак іх трэба ўсё роўна выконваць. Напрыклад, для асфальтавання дарогі трэба прадугледзець выдзяленне сродкаў з бюджэту.

На прыём да Валерыя Міцкевіча запісалася каля 30 чалавек — і гэта не толькі людзі з гэтага раёна, але і са сталіцы, Мінскай і нават Гродзенскай абласцей, Віцебска. Якія тэмы абмяркоўваліся? Жыллёвае будаўніцтва, добраўпарадкаванне, якасць паслуг ЖКГ, асвятленне населеных пунктаў, зямельныя і працоўныя спрэчкі, дзейнасць фермерскіх гаспадарак, таварыстваў уласнікаў, будаўніцтва другой узлётна-пасадкавай паласы Нацыянальнага аэрапорта і звязанае з гэтым адсяленне жыхароў суседняй вёскі.

У пачатку наступнага тыдня выязныя прыёмы працягнуцца. 16 красавіка, у аўторак, **першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім РЫЖАНКО** з 11 гадзін будзе праводзіць прыём у Глускім райвыканкаме, **памочнік Прэзідэнта — інспектар па Віцебскай вобласці Віталь ВОЎК** будзе ў гэты ж час працаваць у Расонскім райвыканкаме, а **намеснік Прэзідэнта — інспектар па Гродзенскай вобласці Іван ЛАЎРЫНОВІЧ** у той жа дзень з 11 да 12 гадзін правядзе прамую тэлефонную лінію, а з 12.00 пачне прыём грамадзян.

Паводле БелТА.

КРЫНІЧКА СКАЖА ДЗЯКУЙ!

У вёсцы Пустынікі Мсціслаўскага раёна, што на Магілёўшчыне, **БРСМ адкрывае чарговы сезон рэспубліканскага міжканфесіянальнага дабрачыннага праекта «Аднаўленне святынь. Крыніцы Беларусі».**

Цэнтрам увагі моладзі на гэты раз стаў Пустынінскі Свята-Успенскі мужчынскі манастыр і адна з трох яго

гаючых крыніц — Ефрасінеўская. Плануецца ачысціць тэрыторыю манастыра і прылеглыя да яго землі ад апалай лістоты і сухастою, заклаці сад з 75 плодовых дрэў і паставіць лаўкі. Што датычыцца крыніцы, то ёсць жаданне рэканструяваць лесвіцу, якая вядзе да яе, і зрабіць над святым калодзежам навес. А каб людзям было зручна браць з яго ваду,

плануецца ўладкаваць каптажную камеру.

Нагадаем, што рэспубліканская акцыя «Аднаўленне святынь Беларусі» рэалізуецца ў краіне з 2013 года. За гэты час добраахвотнікі БРСМ добраўпарадкавалі каля 1355 культурных аб'ектаў. У Год малой радзімы вырашана зрабіць акцэнт на водных крыніцах.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

РАЗМОВЫ ПА СПРАВЕ

Прамыя тэлефонныя лініі адбудуцца 13 красавіка ў Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах. У суботу на званкі з 9.00 да 12.00 адкажуць:

першы намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Валерый Васілевіч РАБКАВЕЦ. Тэл. 8 016 221 31 21;

першы намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Алег Сяргеевіч МАЦКЕВІЧ. Тэл. 8 021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;

першы намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Іван Алёйзавіч ЖУК. Тэл. 8 015 273 56 44;

намеснік старшыні МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Руслан Віктаравіч ПАРХАМОВІЧ. Тэл. 8 022 250 18 69;

кіраўнік спраў МІНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Арцём Мікалаевіч ЦУРАН. Тэл. 8 017 222 44 44.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

«Брэксіт» адкладзены да 31 кастрычніка

Еўрапейскі саюз на экстраным саміце даў Брытаніі, якая апынулася ў тупіку, адтэрміноўку выхаду з ЕС да 31 кастрычніка. У адваротным выпадку ў ноч на суботу Брытанію чакаў бы «жорсткі «брэксіт». Па ўмовах адтэрміноўкі Лондан можа не чакаць яе канца і фармальна выйсці з ЕС раней, калі Палата абшчын усё ж такі ратыфікуе тройчы адрынутае ёю пагадненне аб выхадзе з Еўрасаюза. У гэтым выпадку выхад Брытаніі адбудзецца ў першы дзень месяца, наступнага за тым, у які будзе ратыфікаваная дамова. «Гэта азначае дадатковыя шэсць месяцаў. Хачу звярнуцца да маіх брытанскіх сяброў: гэта дастатковы час, каб знайсці найлепшае рашэнне. Калі ласка, не выдаткуйце гэты час марна», — сказаў на прэсканферэнцыі па выніках саміту старшыня Еўрапейскага савета Дональд Туск. Па словах Туска, на працягу гэтых шасці месяцаў Брытанія можа ратыфікаваць пагадненне аб выхадзе і выйсці з ЕС раней, чым у канцы кастрычніка, можа «перагледзець сваю стратэгію ў дачыненні да «брэксіту», а можа і зусім адклікаць апавяшчэнне аб выхадзе з Еўрасаюза, гэта значыць, адмяніць «брэксіт». Пры гэтым кіраўнік Еўрасавета не выключае, што выхад Брытаніі з ЕС прыйдзе перанесці яшчэ раз.

У Індыі праходзяць самыя маштабныя выбары ў гісторыі

Учора ў Індыі стартавалі парламенцкія выбары. Партыі будуць змагацца за 543 крэслы ў Лок Сабха — ніжняй палатцы індыйскага парламента. Тая партыя, якая атрымае 272 або больш месцаў, зможа сфарміраваць урад, а яе лідар стане прэм'ер-міністрам краіны. Дзеючы прэм'ер

Нарэндра Модзі, які ўзначальвае кіруючую «Індыйскую народную партыю» («Бхаратыя джаната парты»), паспрабуе паўтарыць поспех 2014 года. Перад мінулымі выбарамі Модзі абяцаў зрабіць Індыю эканамічнай і ваеннай звышдзяржавай. Сапернік цяперашняга прэм'ера — Рахул Гандзі, унук Індзіры Гандзі, які ўзначальвае апазіцыйны «Індыйскі нацыянальны кангрэс». Правам голасу валодае каля 900 мільянаў чалавек. У штаце Выбарчай камісіі Індыі каля 300 чалавек. Каб ахапіць усіх выбаршчыкаў, уладам краіны прыйшлося прыцягнуць больш за 10 мільянаў чалавек.

Заснавальнік WikiLeaks Джуліян Асанж арыштаваны

Паліцыя Лондана затрымала заснавальніка WikiLeaks Джуліяна Асанжа пасля таго, як Эквадор адмовіўся даваць яму прытулак у сваім пасольстве, дзе ён хаваўся сем гадоў. Па паведамленні Скотланд-Ярда, услед за затрыманнем Асанж быў арыштаваны ў сувязі з запытам на экстрадыцыю з боку ЗША. Сам Асанж раней заяўляў, што яго пераследуюць па палітычных матывах, гэта можа прывесці да выдачы яго ў ЗША за публікацыю ў 2010 годзе сакрэтных ваенных дакументаў і дыпламатычнай пошты. Прэзідэнт Эквадора Ленін Марэна адзначыў, што заснавальнік WikiLeaks неаднаразова парушаў міжнародныя канвенцыі. «Непаважлівыя і агрэсіўныя паводзіны Асанжа, варожыя і пагрозлівыя заявы з боку дружалюбных яму арганізацый на адрас Эквадора і асабліва парушэнне міжнародных дагавораў прывялі да сітуацыі, калі даданне прыстанішча Асанжу непрымальнае і немагчымае», — заявіў Марэна. WikiLeaks напісала ў сваім «Твітэры», што Эквадор дзейнічаў незаконна, «у парушэнне міжнароднага права». У арганізацыі таксама адзначылі, што пасол Эквадора сам запрасіў брытанскую паліцыю ў будынак дыпмсіі, пасля чаго Асанж быў адрозу ж затрыманы.

Кніжная вясёлка

Літаратурны парад казачных герояў, знаёмствы з сучаснымі пісьменнікамі, музыка з кінафільмаў, знятых па кнігах, і інтэрактыўныя падарожжы па старонках. Усё гэта і шмат чаго іншага чакае ў суботу 13 красавіка **гасцей Міжрэгіянальнага фестывалю «ПРОдвижение кнігі. Бібліятэчныя прыступкі», які адбудзецца ў пасёлку Карэлічы, што на Гродзеншчыне.**

— Мэта фестывалю — падтрымка цікаўнасці да кнігі і прапаганда чытання як культурнага працэсу, — кажа **Лілія АРЦЮХ, дырэктар Карэліцкай раённай бібліятэкі.** — Мы хочам пазнаёміць чытача з беларускімі пісьменнікамі і выдавецтвамі. А для нас як бібліятэкараў гэта яшчэ і абмен вопытам.

На фестываль з'едуцца, як мяркуецца, прадстаўнікі бібліятэк Гродзенскай вобласці з Дзятлава, Навагрудка, Воранава, Ваўкавыска, а таксама са Стоўбцаў і Баранавіч.

Свае творы на фестывалі прэзентуюць сучасныя беларускія літаратурныя мастакі. Пісьменніца Валерыя Фамінова з выдавецтва «Рэгістр» абяцала праспяваць для прысутных, а Міхась Лучыцкі, аўтар ваенна-прыгодніцкіх раманаў, мяркуе далучыць чытачоў да квэст-гульні. Малады аўтар Выдавецкага дома «Звязда» Павел Гушынец расказа пра сваю кнігу «Дзяўчынка і кракадзіл», а Віктар Шніп, галоўны рэдактар выдавецтва «Мастацкая літаратура», распавядзе пра кніжныя навінкі.

— Нават у век інфармацыйных тэхналогій кніга займае, як і раней, лідзіруючае становішча сярод іншых носьбітаў інфармацыі, — упэўнена дырэктар карэліцкай бібліятэкі **Ірына СІДАРОК.**

ТАКІ БЛІЗКІ КОСМАС

Складанасці здараюцца

Далей мы ідзем у адзел планавання мэтавага прымянення. Тлумачым: прадпрыемства атрымлівае заяўкі на тэрыторыі, якія трэба сфатаграфіраваць. У гэты адзел паступаюць пачатковыя ўмовы, напрыклад, траекторыя палёту, пасля чаго спецыялісты вывучаюць, калі атрымаецца зняць патрэбную тэрыторыю. Робіцца прагноз надвор'я на час пралёту — калі яно дазваляе, то плануецца здымка з усімі параметрамі.

Дарэчы, а што трэба рабіць, калі на спадарожніку раптам нешта перастала працаваць? Такія сітуацыі прадугледжаны: апарат прыродзе ў бяспечны рэжым — рэжым сонечнай арыентацыі, гэта значыць, павернецца «спіной» да сонца, адключыць усе праграмы і будзе зараджаць усе батарэі да максімуму. Пасля чаго ён чакае каманду, пакуль у камандным цэнтры вырашаюць, што рабіць, — напрыклад, пераканфігураваць абсталяванне. Дарэчы, гэта звычайная практыка, адзначыў Васіль Сівуха.

На самым версе

Аб самой антэне на даху будынка расказаў **начальнік аддзела прыёму даных Сяргей НЕСЦЯРОНАК**. Крыху тэорыі: падчас сеанса сувязі спадарожнік рухаецца па пэўнай траекторыі, пачатковы пункт сеанса вызначаецца з дапамогай складаных разлікаў, антэна наводзіцца ў гэты пункт, а затым павінна суправаджаць апарат да заканчэння сеанса. Антэна прымае сігнал, які апрацоўваецца, дэкадуіруецца і фарміруецца ў пэўны файл. Дарэчы, прадпрыемства таксама прымае інфармацыю і з агульнадаступных мэтэаралагічных спадарожнікаў. Гэтая інфармацыя выкарыстоўваецца для фарміравання прагнозу надвор'я, а таксама — для пошуку цеплавых анамалій — напрыклад пажараў.

«Цяпер ідзе канструктарская работа па стварэнні сістэмы, якая

калькі ўзроўняў апрацоўкі касмічных здымкаў. Па сутнасці, спачатку — гэта проста набор мікракадраў, а вось з дапамогай адмысловага праграмнага забеспячэння для апрацоўкі гэты набор пераўтвораецца ў канчатковы прадукт — здымак», — растлумачыў Васіль Сівуха, калі паказваў нам аддзел апрацоўкі даных.

Некаторым спажыўцам патрэбны больш высокі ўзроўні апрацоўкі. Дарэчы, самы высокі ўзровень — ортафотатрансфармаванне малюнка, ужо накладзены на рэльеф мясцовасці і прывязаны да пунктаў на Зямлі з вялікай дакладнасцю. Усё залежыць ад запыту заказчыка, — як ён захоча, так на прадпрыемстве і зробіць.

Аб тэхніцы і штучным інтэлекце

У цэлым, як можна ацаніць тэхнічны ўзровень прадпрыемства? Як расказаў **намеснік дырэктара НІРУП «Геаінфармацыйныя сістэмы» па навуковай рабоце, кандыдат тэхнічных навук Барыс ЧАРНУХА**, тэхнічны ўзровень беларускай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання адпавядае сусветнаму, айчынная сістэма разлічана на даванне спажыўцам касмічнай інфармацыі з раздзяленнем 2,1 метра для чорна-белых і 10,5 метра — для каляровых малюнкаў.

На пяткі чалавечым магчымасцям — асабліва ў сферы высокіх тэхналогій — наступае штучны інтэлект. Магчыма, хутка патрэба ў чалавеку пры апрацоўцы касмічнай інфармацыі адпадзе? «Размовы пра замену нашых супрацоўнікаў на нейкія прадукты, якія адносяцца да сферы штучнага інтэлекту, цяпер не праводзяцца. Не толькі ў сілу спецыфікі работы — я пакуль не ведаю такіх дасягненняў штучнага інтэлекту, якія дазволілі б нават абмяркоўваць магчымасць замены нашых спецыялістаў», — адказаў вучоны.

у іх быць, якая ў нас добрая інфармацыя. Але гэта, што называецца, ілбом аб сцяну, — сказаў Барыс Чарнуха. — Калі ёсць у ведамствах людзі, якія разумеюць перспектыву такога супрацоўніцтва, — вось там яно развіваецца. Я магу сказаць, што ў Беларусі цяпер найбольш паспяхова і эфектыўна касмічная інфармацыя выкарыстоўваецца ў МНС, Дзяржаўным камітэце па маёмасці, Белгідрамеце, Міністэрстве лясной гаспадаркі, некаторых сілавых ведамствах».

Напрошваецца пытанне — ідзе пасяўная, хіба здымкі з космаса не могуць дапамагчы паспяховай барацьбе за ўраджай? «На жаль, нельга сказаць, што ў Міністэрствам сельскай гаспадаркі ёсць такі ўзровень супрацоўніцтва, як з іншымі ведамствамі, у сілу розных абставін», — дадаў суразмоўнік «Звязды».

Начальнік цэнтра Васіль Сівуха пры гэтым нагадаў, што функцыя прагнозу ўраджайнасці ўскладзена на Белгідрамет. НІРУП «Геаінфармацыйныя сістэмы» ў свой час распрацавала і перадало ў Белгідрамет спецыяльнае праграмнае забеспячэнне для такога прагназавання, а цяпер у рамках супрацоўніцтва перадае неабходныя здымкі. Дарэчы, паводле яго слоў, гэты прагноз штогод пацвярджаецца больш чым на 80 %.

ЗША цікавіліся Непалам

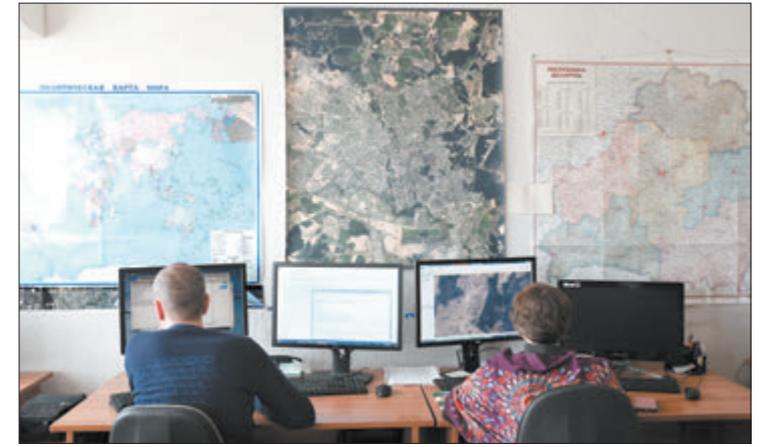
Якія буйныя замежныя заказчыкі звяртаюцца да арганізацыі? Напрыклад, каля чатырох гадоў таму да арганізацыі звярнулася адна з кампаній са Злучаных Штатаў Амерыкі з просьбай сфатаграфіраваць пэўную тэрыторыю Непала. З чым звязаны такі дзіўны для абывацеля заказ з краіны — сусветнага лідара ў касмічнай галіне? Барыс Чарнуха нагадаў простую ісціну: спадарожнік можа здымаць толькі там, дзе ён у пэўны момант ляціць. Калі ў краіны ёсць неабходнасць у здымцы канкрэтнай тэрыторыі, але яе спадарожнікі там у патрэбны момант не пралятаюць, тады лагічна звярнуцца да калег, чый спадарожнік ляціць над патрэбнай часткай планеты. Такім чынам, практыка ўзаемага абмену паслугамі ў гэтай сферы распаўсюджана шырока. Дарэчы, Непал сфатаграфіраваць было даволі складана з-за няпростых умоў надвор'я.

Аб Карпатах і Чарнобылі

Існуе Міжнародная хартыя па маніторынгу і прадхіленні надзвычайных сітуацый, яна аб'ядноўвае мноства краін. Калі здараюцца нейкія катастрофы глабальнага маштабу, то Хартыя прыцягвае для маніторынгу развіцця падзей усе даступныя сродкі сваіх удзельнікаў. Ад Беларусі ў Хартыю ўваходзіць наша МНС, а забеспячэнне касмічнай інфармацыі ажыццяўляецца праз «Геаінфармацыйныя сістэмы», паколькі гэтая структура з'яўляецца Нацыянальным апэратарам Беларускай касмічнай сістэмы ДЗЗ.

У гэтай сувязі становіцца важным маніторынг сумежных тэрыторый. Можна спрагназаваць надзвычайныя сітуацыі, якія потым адбудуцца на тэрыторыі Беларусі. Напрыклад, Прыпяцкі водны басейн мае прытокі, якія цякуць з поўдня, з Украіны і бяруць пачатак у Карпатах. Касмічная інфармацыя аб стане снежнага покрыва ў Карпатах аказваецца карыснай пры прагназаванні магчымых паводак у нас на Палессі.

Іншы прыклад: лясны пажар у Чарнобылі ў 2015 годзе, які доўгі час не пацвярджаў украінскі бок. «А мы яго выявілі досыць апэратыўна, пачалі інфармаваць і па лініі МНС, праз СМІ. Удалося хутка прыняць меры, для Беларусі гэты пажар ніякіх не-

гатыўных наступстваў не меў», — расказвае Барыс Чарнуха.

Цягнем-пацягнем усе галіны

Трэба разумець, што кошт стварэння і эксплуатацыі касмічных сістэм дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі досыць высокі. Беларускае сістэма не выключэнне. Ці атрымаецца акупіць яе дзейнасць? Па словах намесніка дырэктара па навуковай рабоце, у неплатуемай касманаўтыцы, існуе тры асноўныя кірункі — дыстанцыйнае зандзіраванне Зямлі, рух і касмічная сувязь. Дык вось, трэцяе і — часткова — другое з'яўляюцца камерцыйна выгаднымі, паколькі маецца цікавасць інвестараў.

Дыстанцыйнае зандзіраванне Зямлі з космаса звычайна адносяць да датацыйных кірункаў. Аднак стварэнне касмічнай тэхнікі ДЗЗ патрабуе найноўшых тэхнічных рашэнняў, таму для іх дасягнення падцягваюцца ўсе сумежныя галіны.

Што датычыцца грашовага пытання, то для ацэнкі эфектыўнасці ўкладання грошай у навукова-тэхнічную дзейнасць у нашай краіне ёсць спецыяльныя метадыкі. У адпаведнасці з імі, ацэнка эфектыўнасці такіх работ ідзе па комплексным прынтцыпе, які прадугледжвае, што ўсе выдаткі на стварэнне сістэмы і яе эксплуатацыю параўноўваюцца з даходамі ад выкарыстання навукова-тэхнічных рашэнняў, атрыманых пры стварэнні касмічнай сістэмы дыстанцыйнага зандзіравання зямлі, за кошт стварэння новай прадукцыі і паслуг на аснове гэтых рашэнняў.

«Калі казаць канкрэтна, тыя рашэнні, якія былі распрацаваны пры стварэнні Беларускай касмічнай сістэмы, пазней былі пакладзены ў аснову розных праектаў, у тым ліку ў праграмах Саюзнай дзяржавы, камерцыйных кантрактах. Дык вось, такая комплексная ацэнка на сёння паказвае перавышэнне даходаў над выдаткамі больш чым на 18 мільёнаў долараў. Яшчэ адзін паказчык — умоўнае імпартазамышчэнне ад дадання здымкаў беларускім спажыўцам — перавысіў 15 мільёнаў долараў», — расказаў Барыс Чарнуха.

Як доўга яшчэ палятае?

Беларускі касмічны апарат быў уведзены ў эксплуатацыю ў 2012 годзе і лятае без малага сем гадоў. Наколькі ён тэхналагічны сёння — і калі будзе выведзены з арбіты?

«Мы разам з прадпрыемствам-вытворцам пастаянна маніторым яго тэхнічны стан. Ён — калі казаць проста мовай — увесь абчэплены рознымі датчыкамі, якія дазваляюць ацэньваць яго асноўныя тэхнічныя сістэмы, — расказаў намеснік дырэктара па навуковай рабоце. — Гэта значыць, можна ўбачыць, ці існуе дэградацыя параметраў, якая яе хуткасць. На аснове такога аналізу мы робім прагноз аб магчымай працягласці працаздольнасці спадарожніка».

Працэсы, якія патэнцыйна могуць прывесці да выхаду спадарожніка са строю, вядомыя — і іх не так шмат. Гэта тое, што звязана з падтрыманнем арбіты, з забеспячэннем аптымальнай умоў для здымкаў.

Яшчэ адзін фактар — уздзеянне касмічнага выпраменьвання, асабліва цяжкіх часціц. Напрыклад, пры

пападанні яны спрыяюць дэградацыі панэляў сонечных батарэй спадарожніка. Гэта значыць, могуць змяншацца выхадныя токі такіх батарэй, якія зараджаюць хімічныя акумулятары. Цяжкія часціцы ўплываюць і на фотапрыёмныя матрыцы, якія фарміруюць выявы ў аптычнай сістэме.

Адсочваючы хуткасць дэградацыі асноўных элементаў, можна спрагназаваць, колькі апарат будзе працаваць. «Цяпер прынята такое рашэнне, што прагнозы тэрміну спадарожніка ацэньваецца да канца 2021 года», — праінфармаваў Барыс Чарнуха.

Да гэтага часу апарату будзе 9,5 года, а разліковы тэрмін эксплуатацыі — усяго пяць. Фактычна, дваіны тэрмін. Гэта можна ацэньваць як нагоду для стварэння і вываду на арбіту яшчэ аднаго спадарожніка.

Што ўяўляе сабой вывад спадарожніка з эксплуатацыі? Ён будзе пераведзены з арбіты на траекторыю пахавання, будзе паступова зніжацца, пакуль не згарыць у атмасферы. Пакідаць непрацуючы спадарожнік на арбіце нельга — цяпер вельмі актуальнай з'яўляецца праблема касмічнага смецця. У сістэме стандартаў Еўрапейскага касмічнага агенцтва — там, дзе апісваецца жыццёвы цыкл вырабы для космаса, — як абавязковы прапісаны этап утылізацыі, вываду з арбіты і пахавання абсталявання.

А там — і новы пачатак

Дарэчы, «Геаінфармацыйныя сістэмы» з'яўляюцца непасрэдным удзельнікам распрацоўкі новага беларуска-расійскага спадарожніка. «Цяпер ажыццяўляецца этап эскізнага праектавання, у рамках якога разліковым шляхам, шляхам разнастайнага мадэлявання ўдакладняюцца тэхнічныя параметры новага апарата і сістэмы ў цэлым, кошт, тэрміны распрацоўкі. Этап эскізнага праектавання заканчваецца ў канцы 2019 года. Пакуль арыянтэраваны тэрмін яго вываду на арбіту — 2023 год», — расказаў вучоны.

Такім чынам, паміж заканчэннем планавага тэрміну работы дзеючага беларускага спадарожніка — канец 2021 года, і запускам новага — у 2023-м, больш за год. Дзе будучы браць інфармацыю беларускія спажыўцы?

«Наша сістэма забяспечвае заказчыкаў здымкамі не толькі з Беларускага касмічнага апарата. Ён працуе ў складзе арбітальнай групы аналагічных расійскіх спадарожнікаў. Ужо дасягнуты пагадненні аб уключэнні ў склад гэтай групы расійскіх спадарожнікаў, аналагічных таму, які быў у свой час запушчаны разам з нашым — гэта спадарожнік серыі «Канопус», — растлумачыў Нацыянальны апэратар ДЗЗ.

Калі беларускі спадарожнік перастане існаваць, то Беларусь мае магчымасць прымаць інфармацыю з «Канопусаў». Акрамя таго, на прадпрыемстве прымаюць інфармацыю з вялікай колькасці агульнадаступных спадарожнікаў. Зараз сродкі Беларускай касмічнай сістэмы дапрацоўваюцца для прыёму інфармацыі з гэтых апаратаў і перадачы яе заказчыкам. Гэтыя меры дазваляюць спадзявацца, што беларускія спажыўцы касмічных здымкаў не адчуваюць інфармацыйнага вакууму да ўважнення ў эксплуатацыю новага спадарожніка.

**Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.**

будзе адсочваць усе цеплавые анамаліі ў Беларусі і перадаваць іх у МНС. Гэта наша распрацоўка», — пракаментываў спецыяліст.

Мы падняліся на дах. Масіўная антэна (яе маса 14 тон) была створана маскоўскай кампаніяй, расіяне таксама вырабілі сістэму кіравання і мадэрнізавалі яе ў 2016 годзе (да 2026 года павінна адпрацаваць). Кіруюцца антэна пяццю рухавікамі, якія паварочваюць яе на працягу часу сеанса на вугал каля 180 градусаў такім чынам, каб яна не «страціла» спадарожнік, захоплены ў момант пачатку працэсу.

Зрабі сам

Мала проста атрымаць інфармацыю са спадарожніка, яе яшчэ трэба сабраць разам. «Ёсць не-

**(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)**

ЦІ САВОЙ АБ ПЕНЬ, ЦІ ПНЁМ АБ САВУ

Чытаеш рубрыку «...Народ на провадзе!», і самому хочацца нешта расказаць.

Некалі, у першай палове 1960-х гадоў, не было ў нашай вёсцы ніякіх тэлевізараў, дзеці ўвесь свой час праводзілі на вуліцы. Зімой гулялі ў снежкі, каталіся на санках, на лыжах, а ўжо летам...

У нас было рукою падаць да рэчкі, да возера, трохі паводдала — лес. А значыць, купацца, лаві сабе рыбу, хадзі ў ягады і грыбы!

Гэта, вядома ж, прыемныя заняткі. Але больш за ўсё мы любілі іншы. Дарогі былі, можна сказаць, пустыя, машын — амаль што ніякіх. Значыць, садзіся на ровар, гойсай і нічога не бойся... Хіба што кола, якое спусціць.

Каб напампаваць яго, патрабаваўся адмысловы — як у нас казалі — вэнталь. У мяне, на жаль, яго не было. А таму, калі тата (светлай памяці!) па нейкіх справах сабраўся ў Паставы, я папрасіў, каб прывёз. Адзінае... Мне, малому, тады здавалася, што Паставы — гэта вельмі вялікі горад, і ўсе там размаўляюць па-гарадскому — па-руску. Значыць, нашага вэнтала могуць і не знаць? Я папытаўся ў старэйшых хлопцаў, як ён называецца правільна. «Ніпель», — казалі тыя, а я сказаў тату.

Праўда, ён, пакуль ехаў да горада ды ўладжваў там свае справы, слова гэта забыўся і ў краме папрасіў... фіцэлі.

— А што гэта? І для чаго? — здзівілася прадавачка.

— Ну, каб уставіць і потым пампаваць.

(Як — тата яшчэ і «на пальцах» паказаў).

Збоку гэта, мусіць, смешна выглядала, бо ўсе пакупнікі пакаціліся ад рогату. А потым, адсмаяўшыся, нейкі афіцэр (у той час у Паставах гарнізон стаяў) папрасіў прадаць яму ніпелі.

— Во-во... І мне таксама, — спахапіўся тата.

Карацей, з прыгодамі, але ён такі выканаў маю просьбу... Хоць потым і казаў, што прадавачка нідзе б не дзела — зразумела б і нашы вэнталі, бо яно ж ці савай аб пень, ці пнём аб саву. Хіба не так?

Пятро Харэцкі,

г. Мінск.

ХАЙ БУДЗЕ І... БАЙЦЗЮ

Што ні край, то звычай, не кажучы ўжо пра мову... А таму нашы турысты-падарожнікі, выязджаючы за межы краіны, у няёмкае становішча трапляюць часта. Максім Танк у адным з вершаў расказваў, як у Балгарыі дзеўка падавала суп таратор, як спытала ў едака, ці спадабаўся? Наш чалавек кінуў галавой: маўляў, вельмі — смачна так, што за вушы не адцягнеш! А яна — чамусьці засмуцілася. Спытаў потым, ці прыйдзе на сустрэчу? Яна таксама згодна кінула і... не прышла, бо наш ківок згоды (ён потым даведаўся) па-балгарску «гучыць» як адмова... І наадварот.

Пра свае невясёлыя прыгоды расказаў некалі і гумарыст Задорнаў. У Амерыцы ў рэстаране ім падалі смажаную рыбу разам з налітым у невялічкія піялы кампотам (у ім яшчэ долькі апельсінаў плавалі). «Гэта — каб потым запіць», — вырашыў гасць і нават быў прылажыўся... А сябра — спыніў, сказаў, што ў піяле зусім не кампот, што да рыбных страў там падаюць пасудзінкі з вадой (долькі апельсіну ў ёй — для водару), каб... спаласнуць потым пальцы.

Карацей, не так проста нашаму чалавеку за межамі. Як, дарэчы, і замежнікам тут, у нас. Я ад відавочцаў чуў пра кітайцаў, якія прыехалі будаваць электрападатстанцыю.

Значыць, пасялілі іх у вагончыках побач з аб'ектам. У начальнікі прызначылі сваіх жа прарабаў, так што ў веданні моў рабочыя патрэбы не мелі, хіба...

Людзі ў нас, як вядома, гасцінныя. Дзядзька Франак, напрыклад, да тых кітайцаў прыгледзеўся ды і запрасіў іх у гасці. На стол закускі нейкай настаўі, пляшку самагону прынёс — моцнага, чысцюткага. Вось толькі... Жонка напярэдадні нарыхтоўкі рабіла — скарыстала шмат воцату. Пустыя бутэлькі з-пад яго хацела выкінуць, але муж пераняў. Сказаў: «Навошта? Хай паслужаць яшчэ», а затым спаласнуў ды наліў гарэлку.

Госці гэты прадукт, вядома ж, не зганьбілі: чаркі падымалі дружна, асушталі да дна, таму гаспадар час ад часу хадзіў па «дабаўку». І прыносіў — у бутэльках з-пад воцату.

Колькі іх выпілі, ніхто не лічыў, а калі і лічыў, — то ці збіўся, ці забыўся, бо расставаліся позна і, як выглядала, у добрым гуморы: абодва бакі былі задаволены! Кітайцы — тым, што «знутры» паглядзелі на тутэйшае жыццё, што добра пасядзелі. А гаспадар — дык яшчэ і слова з іхняй мовы запамінуў — «байцзю». Было ў ім нешта тутэйшае — не тое ад нашага «бывай!», не тое ад «дзякуй!»...

Толькі назаўтра дзядзька даведаўся, што яго ўчарашнія госці зранку ўжо збегалі ў краму. Са словам «байцзю» пальцам паказвалі на адну з паліц ды працягвалі грошы. «За паўгадзіны ўвесь воцат размялі! Піць яго будучы, ці што?» — не разумела прадавачка.

Перакладчык потым сказаў (а яна ўжо і Франку...), што ў Кітаі гарэлку робяць з рысу і называецца яна байцзю.

...Так ці інакш, але гэтая назва прыжывацца стала і ў нас. Ва ўсякім разе ў дзядзькі Франка самагону цяпер ніхто і не просіць. Кажуць: «Будзь чалавекам: налі па чарцы байцзю!»

(«Каб ты воцату напіўся! Альбо смалы...» — жонкі ім жадаюць потым).

Валерый Гаўрыш,

г. Чавусы.

СМАЧНЫ БАБЕ АРЭХ...

На пачатку сямідзясятых гадоў мінулага стагоддзя пакупнікоў у крамы ніхто не заманьваў: не трэба было ніякай рэкламы, акцыяй, зніжкам, прызоў. Людзі прыходзілі самі: загадзя прапыталі, калі што прывязуць, чакалі, займалі чаргу, як маглі, стараліся задобрыць работнікаў гандлю, завесці так званыя блат. Цётка Маня, напрыклад, якая жыла побач, магла нечага насмажыць, напачы, наварыць маладзенькай бульбачкі і прынесці да нас у краму, каб пачаставаць. А заадно, глядзіш, і заручыцца, што пакінем ёй што-нішто з дэфіцытаў, калі прывязуць...

Вельмі рэдка, напрыклад, але ж прывозілі дрожджы. І добра яшчэ, калі ў дробнай расфасоўцы — іх зручней прадаваць, а васьмь кілаграмовыя «цагліны»... Як іх дзяліць?... А яшчэ ж і сабе хочацца пакінуць. І патрэбным людзям прадаць...

Адна з нашых работніц так і зрабіла: прыхавала дражджэй — не тое кілаграм, не тое два. А тут раптам трывога: пазванілі, што да нас праверка з санстанцыі едзе (прычым — з абласной!), што «абследаваць» будзе ну ўсе куточки!

У нас, здавалася б, парадак? Калі б не дрожджы... «У краме іх не схаваш, — думае прадавачка. — І далей ад яе не адыдзешся. Ну хіба ў прыбіральню?»

Прадукту ёй вельмі шкада было, але ж сябе — «шкядней». Так што занесла яна тыя дрожджы ў «шпакоўню» і... «Утапіла».

Прыехала санстанцыя, усё правярыла і заўваг, дзякуй богу, не пакіну-

ла — хутка паехала далей. Мы толькі хацелі перахрысціцца ды з палёгкай уздыхнуць, як бачым — бяжыць да нас баба Маня. Здалёк гарлапаніць:

— А дзятчкі ж мае! А што ж гэта вы з прыбіральняй зрабілі? Яна ж мае градкі топіць! Ды каб жа ўвосень... Альбо вясной, перад тым, як ускупваць, а то цяпер... У мяне ж там агурочки па пальцу...

Вось так, дзякуючы візіту санстанцыі, мы падкармілі частку гарода ў бабы Мані: на дражджах — усё там расло. Вось толькі есці гэта зусім не хацелася.

Тамара Аляхновіч,

г. Слуцк.

ДЗЕЎКАМ — НАВУКА,

альбо Не руш чужых груш

Летась з мужавай падачы Прыкупіла Зося дачу, І калі цяпло настала, З ім капала, засявала, Не забыла пра кусточки — Засадзіла ўсе куточки... Дыхту ў працы задавала, І, здавалася, усё мала!

Аж датуль, пакуль аднойчы, Ёй не кінулася ў вочы, Што суседка, дзеўка-ружа, Дужа ж пяліцца... на мужа, Што гадзінікі не мінае Усё Івана падзывае: Знойдзе, хітрая, прычыну, Каб зайшоў хоць на хвіліну!.. Ці сама «на ўсё заб'е», І «да Зосі» зазірне: Прынясе якой салаты, Ці заварыць «нам» гарбаты...

Побач ходзяць не зладзеі, Зосі шэпчаць дабрадзеі: — Ты у горад, а яна Купіць добрага віна, Ды з тваім сядзіць, гужуе, Мо калі і заначуе?

Як «казалам» гэтым верыць? Зосі трэба ўсё правярыць: Сыпле ў ложак перцу добра, Прыкрывае зверху коўдрай (Будзе «ружачцы» навука, Хай пакуруціцца, гадзюка!): — Я у горад, — кажа мужу, — Не сумуй адзін тут дужа...

А назаўтра ў двор цішком... Чуе — гоман за акном: Яе «верны» светлым ранкам Ледзь не плача ля каханкі: Не дацямаць з ёй ніяк, Што ўначы пайшло не так? Свэрб на спіны? Ды балючы... А ніжэй — лішай пякучы...

Скуль яно ўсё ўзялося, Зразумела толькі Зосі: Не падманвала «разведка» — Начавала ў іх суседка. Ды цяпер жа будзе знаць, Як Іванку адбіваць!

Галіна Нічыпаровіч,

в. Магільна, Уздзенскі раён.

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.

Ад яе ж...

Спадабаўся ліст спадара Харэцкага, яго, трэба разумець, чыстасардэчнае: «Чытаеш рубрыку «...Народ на провадзе!» і самому хочацца нешта расказаць».

Цікава: як доўга ён чытаў чужыя гісторыі? Як даўно збіраўся расказаць сваю? І зрабіў-такі! А вы?

Пішыце! Бо — нагадаем — усе «вясёлыя і праўдзівыя...» «Звезда» не проста друкуе, а яшчэ і праводзіць конкурс — на найлепшую. Вынікі яго будуць падведзены на пачатку наступнага года. Журны — і вялікае чытацкае пад старшынствам спадарыні Соф'і Кусянковай з Рагачоўшчыны, і маленькае рэдакцыйнае на чале з першым намеснікам галоўнага рэдактара спадарыняй Наталіяй КАРПЕНКАЙ — працуе. Пераможцаў чакаюць прызы.

ВЫРАТАВАННЕ АДНАГО ВОЖЫКА

У кожнай, нават самай глабальнай, добрай справе пачынаць трэба з сябе

ПРАУ гадоў таму мы з рэдакцыяй часопіса «Родная прырода» правялі цікавы эксперымент. У адной вельмі самавітай установе, дзе шмат людзей карыстаецца прыладамі на мабільным сілкаванні, паставілі адмысловы кантэйнер для збору адпрацаваных батарэек. Кантэйнер быў заўважны — высокі, ярка-аранжавага колеру. Але кідаць у яго шкоднае смецце людзі чамусьці не вельмі каб спышаліся. І тады мы, звярнуўшыся да спецыялістаў-экалагаў, якія нам далі патрэбную інфармацыю, наляпілі на ўсю плошчу кантэйнера не менш яркі, чым ён сам, плакат. На якім проста была напісана звычайная статыстыка, якую ведаюць экалагі, але не ведаем (ці не хочам ведаць, ці ўвогуле пра гэта не задумваемся) мы, неэкалагі. Калі гэтую самую адну батарэйку выкінуць у кантэйнер і адправіць на перапрацоўку, выратуеш два дрэвы, аднаго вожыка, двух кротаў і некалькі тысяч дажджавых чарвякоў...

Вы ведаеце, дапамагло. Людзі спыняліся ля кантэйнера, чыталі той плакат, усміхаліся — і кідалі батарэйкі. Некалькі разоў давялося назіраць, як кідалі дзясцяткамі, вытрасаючы з пакета, — пэўна, збіралі дома. І я, здаецца, ведаю, што імі рухала. Сама з таго часу збіраю «пальчыкі» ў шклянны слоік, а пасля нясу ў найбліжэйшы кантэйнер — іх апошнім часам у гандлёвых цэнтрах з'явілася шмат. Не магу сказаць, што адчуваю сябе экалагічна свядомай выканальніцай глабальнай місіі па выратаванні планеты Зямля, а васьмь за вожыка радуся. Тупае недзе сабе па лесе, тапырыць іголку, збіраецца дзетак выводзіць і гадаваць. Дый краты з чарвякамі істоты хоць не вельмі прыемныя, але няхай жывуць...

УВОГУЛЕ, мне здаецца, што ў выкладанні такога патрэбнага сэнна нам усім прадмета пад умоўнай назвай «экалагічная адукацыя» не хапае менавіта васьмь такіх, жывых, кранальных, прыкладаў. Можна колькі заўгодна расказаць пра тое, які шкодны пластык, калі ён трапляе ў зямлю ці ў ваду, — яно ўсё роўна не зачэпіць. Зачэпіць, хутчэй, відэа з італьянскага берага, на які нядаўна выкінула мёртвую самку кашалота. Вялізная жывёліна — восем метраў у даўжыню, і яе ненароджанае двухметравае кашалаццяні загінулі ад пластыку — у страўніку ў маці знайшлі дваццаць кілаграмаў пластыкавых пакетаў. Выкідваючы ў іншае смецце той жа пакет, купляючы яго ў краме, хтосьці, прыгадаўшы гэты сюжэт, глядзіш, і задумаецца пра наступствы — якую жывую істоту ён заб'е сваім учынкам. І — як вынік — панясе той пакет у кантэйнер для перапрацоўкі, а ў магазін наступны раз прыйдзе з палатнянай торбай. Дробязь? Але гэта якраз той выпадак, калі вялікая справа пачынаецца з удзелу кожнага асобна ўзятага індывідуума...

ДА гэткага экалагічнага роздзума мяне падштурхнула жарціна, якую даводзіцца назіраць штодня з сярэдзіны сакавіка ва ўсіх больш-менш бойкіх месцах — ля выхадаў з метро, ля буйных гандлёвых цэнтраў. Штучныя кветкі — сотні, тысячы, дзясцяткі тысяч. Ружы, касачы, васількі — якіх толькі няма, ад невялікіх сціплых галінак да шыкоўных букетаў. Яркіх, амаль кіслотных (хочацца напісаць — ядавітых) колераў. У складзе — анічога натуральнага — суцэльны пластык, сінтэтыка, прамысловая смардзючая фарба. Каштуюць нятанна — у сярэднім два рублі за штуку. Што, аднак, пакупнікоў не бянтэжыць — ля кожнага са шматлікіх прадаўцоў ёсць людзі, выбіраюць, прычэньваюцца, адлічваюць грошы, з задаволена-засяроджанымі тварамі ўладкоўваюць у сумках набытае сінтэтычнае «хараства». Лічаць гэту пакупку ледзь не самым важным абавязкам: хутка Радаўніца, трэба на магільны бацькоў-дзядоў ехаць прыбірацца, кветкі, пастаўленыя летась, ужо палінялі, трэба замяніць на свежыя, выкінуўшы непатрэбныя на сметнік. Як гэта — кветак не ставіць? Традыцыя такая, людзі нешта там пра шкоднасць такой «прыгажосці» гавораць? Глупства. Ад пары галінак, якія я на сметнік выкіну, нічога з той прыродай не станецца...

Калі шчыра, і я так думала (а калі больш шчыра — дык і працягваю думаць). Не дапамагае нават веданне, што таму, што завём «традыцыяй», — усяго ад сілы тры дзясцяткі гадоў. Бо калі тыя пластыкавыя кветкі з'явіліся ў продажы, ды яшчэ ў такой колькасці? Так, традыцыя прыбірацца перад Радаўніцай на могілках — спрадвечная, але ж яшчэ нашы бацькі, калі былі маладзейшыя, пад «прыбірацца» мелі на ўвазе падгрэбці, пачысціць, пасадзіць на магільне роднага чалавека скачкі ці яшчэ якія жывыя кветкі. Дзяды і бабулі яшчэ ведалі, што трэба памянць абярэг на крыжах: мужчыну калі і вышывалі новы ручнік, жанчыне — фартушок. А цяпер — усё прасцей, бесклапотней і — галоўнае — прыгажэй. Прыбраўся на магільцы, уткнуў яркі букет — хараства.

Хаджу ўжо каторы тыдзень ля тых кветак, прыглядаюся. Але ўчора ў той жа «Роднай прыродзе» прачытала: штогод перад памінальнымі днямі ў Беларусі купляюць мільён (!) штучных кветак. Адпаведна, столькі ж мінулагодніх выкідваецца на смецце. Калі сабраць іх усе ў кучу, атрымаецца дзясцяткі тон пластыку, які не падлягае перапрацоўцы. Гэта значыць, трапіць у зямлю, у ваду, у страўнікі жывёл і птушак.

Паспрабавала ўявіць, што такое дзясцяткі тон. Вялізная такая гара атрымліваецца — з добры шматпавярховік. Дзясцяткі там і мае «дзве галінкі» яе трымаюць. А побач з той гарой сумна пазірае маленечкі і такі бездапаможны вожык. Той самы, якога так радасна было ратаваць...

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ИНГОССТРАХ

Ingosstrakh

Страховая организация: ЗСАО «Ингосстрах»
Учетный номер плательщика: 100219645

Вид экономической деятельности: страхование
Организационно-правовая форма: коммерческая

Орган управления: Министерство финансов Республики Беларусь
Единица измерения: руб.

Адрес: Минск, ул. Мясникова, 40
www.belingo.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС НА 1 ЯНВАРЯ 2019 ГОДА

АКТИВЫ	Код строки	На 1 января 2019 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	1 667 586	2 178 286
Нематериальные активы	120	49 601	53 926
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-
в том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	-	-
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140	295 926	168 168
Долгосрочные финансовые вложения	150	1 195 544	1 092 029
Долгосрочная дебиторская задолженность	160	115 467	54 157
Отложенные налоговые активы	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	190	3 324 124	3 546 566
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	37 384	35 752
в том числе:			
материалы	211	37 384	35 752
незавершенное производство	212	-	-
прочие запасы	213	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	215	-	-
Расходы будущих периодов	220	938	4 411
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	230	-	-
Доля перестраховщиков в страховых резервах	240	212 311	174 327
в том числе:			
резерв незаработанной премии	241	197 693	161 853
резервы убытков	242	14 618	12 474
другие технические резервы	243	-	-
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	2 640 962	1 913 968
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	16 253 203	14 655 921
в том числе:			
касса	271	224	814
депозитные счета	272	16 151 703	14 476 382
эквиваленты денежных средств	273	-	-
прочие денежные средства	274	101 276	178 725
Прочие краткосрочные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	19 144 798	16 784 379
БАЛАНС	300	22 468 922	20 330 945

СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	Код строки	На 1 января 2019 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	9 808 000	9 808 000
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	705 771	705 771
в том числе резервный фонд заработной платы	441	-	-
Добавочный капитал	450	939 909	1 492 151
в том числе прирост (переоценка) стоимости объектов недвижимости, приобретенных за счет страховых резервов	451	-	-
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	4 555 108	3 076 261
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	16 008 788	15 082 183
IV. СТРАХОВЫЕ РЕЗЕРВЫ И ФОНДЫ			
Резервы по видам страхования, относящимся к страхованию жизни	500	-	-
Резерв незаработанной премии	501	4 722 379	3 620 865
Резервы убытков	502	1 149 291	1 002 444
Другие технические резервы	503	-	-
Иные страховые резервы	504	-	-
Фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	505	12 690	81 513

Частное аудиторское унитарное предприятие «Аудит-конто»
220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 1-1, каб. 205, тел./факс (017) 360 23 09,
моб. (029) 640 64 37, e-mail: audit-konto@mail.ru

Исх. № 1912/2 от 25 февраля 2019 года

Аудиторское заключение по бухгалтерской отчетности Закрытого страхового акционерного общества «Ингосстрах» за период с 1 января 2018 года по 31 декабря 2018 года

Генеральному директору ЗСАО «Ингосстрах»
Хомякову Александру Константиновичу

Аудиторское мнение

Наименование аудируемого лица: Закрытое страховое акционерное общество «Ингосстрах» (ЗСАО «Ингосстрах»).
Местонахождение: 220005, г. Минск, ул. Мясникова, 40.
Сведения о государственной регистрации: зарегистрировано Министерством финансов Республики Беларусь 1.09.2015 года, регистрационный номер в едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100219645.

Мы провели аудит прилагаемой бухгалтерской отчетности ЗСАО «Ингосстрах», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2018 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности.

По нашему мнению, бухгалтерская отчетность ЗСАО «Ингосстрах» достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ЗСАО «Ингосстрах» на 31 декабря 2018 года, а также финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь.

Основание для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности. Наши обязанности в соответствии с этими правилами описаны далее в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности». Нами соблюдались принцип независимости по отношению к аудируемому лицу, согласно требованиям законодательства, и нормы профессиональной этики. Мы считаем, что полученные аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения.

Ключевые вопросы аудита

Мы определили, что ключевые вопросы аудита, о которых необходимо сообщить в нашем аудиторском заключении, отсутствуют.

Гарантийные фонды	506	-	-
Иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	507	-	-
ИТОГО по разделу IV	509	5 884 360	4 704 822
V. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	105 457	203 066
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу V	590	105 457	203 066
VI. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	470 317	340 874
в том числе:			
страхователям	631	14 870	30 587
страховым агентам и страховым брокерам	632	83 875	73 071
прочим кредиторам по операциям страхования, сострахования	633	1 099	1 555
по операциям перестрахования	634	160 435	133 242
депо премий по рискам, переданным в перестрахование	635	-	-
поставщикам и подрядчикам	636	318	393
по авансам полученным	637	-	-
по налогам и сборам	638	175 851	61 064
по социальному страхованию и обеспечению	639	5 297	7 121
по оплате труда	640	14 855	15 398
по лизинговым платежам	641	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	642	-	-
прочим кредиторам	643	13 717	18 443
Обязательства, предназначенные для реализации	650	-	-
Доходы будущих периодов	660	-	-
Резервы предстоящих платежей	670	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	680	-	-
ИТОГО по разделу VI	690	470 317	340 874
БАЛАНС	700	22 468 922	20 330 945

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (страховые премии), брутто	010	-	-
Страховые выплаты	020	-	-
Изменение резервов по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)	030	-	-
в том числе изменение резерва дополнительных выплат	031	-	-
Отчисления в гарантийный фонд и фонд предупредительных (превентивных) мероприятий	040	-	-
Расходы на ведение дела	050	-	-
Доходы по деятельности, связанной со страхованием, относящимся к страхованию жизни	055	-	-
Расходы по деятельности, связанной со страхованием, относящимся к страхованию жизни	056	-	-
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (строки 010 - 020 + (030 - 031) - 040 - 050 + 055 - 056)	060	-	-
Прочие доходы по текущей деятельности	065	-	-
Прочие расходы по текущей деятельности	066	-	-
Прибыль (убыток) от текущей деятельности по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (строки ± 060 + 065 - 066)	069	-	-
ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМУ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (страховые премии), брутто – всего	070	8 931 766	6 529 358
в том числе:			
по прямому страхованию и сострахованию по рискам, принятым в перестрахование	071	8 931 766	6 527 148
по рискам, принятым в перестрахование	072	-	2 210
Страховые премии по рискам, переданным в перестрахование, брутто	073	358 951	272 969
Страховые взносы (страховые премии) с учетом перестрахования, нетто (строки 070 - 073)	074	8 572 815	6 256 389
Изменение резерва незаработанной премии, брутто	080	(1 101 514)	(561 325)
Изменение доли перестраховщиков в резерве незаработанной премии	081	35 840	(54 866)
Изменение резерва незаработанной премии с учетом перестрахования, нетто (итог строк 080 и 081)	082	(1 065 674)	(616 191)
Заработанные премии, нетто (итог строк 074 и 082)	085	7 507 141	5 640 198
Оплаченные убытки (страховые выплаты), брутто	090	4 718 946	3 291 168

Обязанности аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление бухгалтерской отчетности в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для подготовки отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий.

При подготовке бухгалтерской отчетности руководство аудируемого лица несет ответственность за оценку способности аудируемого лица продолжать свою деятельность непрерывно и умения применения принципа непрерывности деятельности при подготовке отчетности, а также за надлежащее раскрытие в отчетности в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать аудируемое лицо, прекратить его деятельность или когда у него нет реальной альтернативы таким действиям.

Лица, наделенные руководящими полномочиями, несут ответственность за осуществление надзора за процессом подготовки бухгалтерской отчетности аудируемого лица.

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что бухгалтерская отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий, и составлении аудиторского заключения, включающего выраженное в установленной форме аудиторское мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, позволяет выявить все имеющиеся существенные искажения. Искажения могут возникнуть в результате ошибок и (или) недобросовестных действий и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что в отдельности или в совокупности они могут повлиять на экономические решения пользователей отчетности, принимаемые на ее основе.

В рамках аудита, проводимого в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита.

В процессе проведения аудита мы выполняем следующее:

– выявляем и оцениваем риски существенного искажения отчетности вследствие ошибок и (или) недобросовестных действий; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры в соответствии с оцененными рисками; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения аудиторского мнения. Риск необнаружения существенных искажений отчетности в результате недобросовестных действий выше риска необнаружения искажений в результате ошибок, так как недобросовестные действия, как правило, подразумевают наличие специально разработанных мер, направленных на их сокрытие;

– получаем понимание системы внутреннего контроля аудируемого лица, имеющей значение для аудита, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы;

Доля перестраховщиков в убытках (страховых выплатах)	091	87 532	1 294
Оплаченные убытки (страховые выплаты) с учетом перестрахования, нетто (строки 090 - 091)	092	4 631 414	3 289 874
Изменение резервов убытков (страховых выплат), брутто	095	(146 847)	84 423
Изменение доли перестраховщиков в резервах убытков (страховых выплат)	096	2 144	(5 766)
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования, нетто (итог строк 095 и 096)	097	(144 703)	78 657
Заработанные премии за вычетом страховых убытков (страховых выплат) (строки 085 - 092 + 097)	100	2 731 024	2 428 981
Изменение других технических резервов	110	-	-
Изменение иных страховых резервов	120	-	-
в том числе увеличение специального страхового резерва по обязательному страхованию с государственной поддержкой урожая сельскохозяйственных культур, скота и птицы за счет дохода, полученного от инвестирования этого резерва	121	-	-
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийные фонды	130	56 493	117 321
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством	140	-	-
Расходы на ведение дела, всего	150	3 299 015	2 611 587
в том числе:			
комиссионное вознаграждение и тантёмы по рискам, принятым в перестрахование	151	-	221
Комиссионное вознаграждение и тантёмы со страхованием иным, чем страхование жизни	155	53 201	47 598
Доходы по деятельности, связанной со страхованием иным, чем страхование жизни	160	894 056	528 134
Расходы по деятельности, связанной со страхованием иным, чем страхование жизни	165	310 698	190 508
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни (строки 100 + 110 + (120 - 121) - 130 - 140 - 150 + 155 + 160 - 165)	170	12 075	85 297
Прочие доходы по текущей деятельности	175	5 868	6 896
Прочие расходы по текущей деятельности	176	156 069	133 371
Прибыль (убыток) от текущей деятельности по видам страхования иным, чем страхование жизни (строки ± 170 + 175 - 176)	179	(138 126)	(41 178)
Доходы по инвестиционной деятельности	180	1 210 819	531 493
в том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	181	885 130	13 546
доходы от участия в уставном капитале других организаций	182	-	-
проценты к получению	183	325 689	517 947
прочие доходы по инвестиционной деятельности	184	-	-
Расходы по инвестиционной деятельности	190	861 441	7 256
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	191	861 354	7 108
прочие расходы по инвестиционной деятельности	192	87	148
Доходы по финансовой деятельности	200	6 888 428	5 047 637
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	201	2 273 377	3 773 983
прочие доходы по финансовой деятельности	202	4 615 051	1 273 654
Расходы по финансовой деятельности	210	6 077 673	2 190 491
в том числе:			
проценты к уплате	211	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	212	1 443 804	910 932
прочие расходы по финансовой деятельности	213	4 633 869	1 279 559
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности (строки 180 - 190 + 200 - 210)	220	1 160 133	3 381 383
в том числе доход от инвестирования специального страхового резерва по обязательному страхованию с государственной поддержкой урожая сельскохозяйственных культур, скота и птицы, направленный на увеличение этого резерва	230	-	-
Прибыль (убыток) до налогообложения (строки ± 069 ± 179 ± 220 - 230 + 031)	240	1 022 007	3 340 205
Налог на прибыль	250	341 129	649 750
Изменение отложенных налоговых активов	260	-	-
Изменение отложенных налоговых обязательств	270	97 609	(186 663)
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	280	-	-
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	285	-	-
Чистая прибыль (убыток) (строки ± 240 - 250 ± 260 ± 270 - 280			

**ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению
ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве
Колеснева Н. М. извещает о проведении 17 мая 2019 года открытого повторного аукциона по продаже
имущества со снижением начальной цены на 50 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж**

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, без учета НДС (20 %), бел. руб.	Шаг аукциона – 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, без учета НДС (20 %), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 321/С-1710 , общей площадью 218,4 кв. м , назначение – здание специализированное для производства строительных материалов, наименование – одноэтажное кирпичное здание арматурного цеха . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/13, здание арматурного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1719 , общей площадью 365,9 кв. м , назначение – здание специализированное для производства строительных материалов, наименование – одноэтажное кирпичное здание столярно-механического цеха с пристроенным сараем . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/10, здание столярно-механического цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1712 , общей площадью 518,0 кв. м , назначение – здание неустановленного назначения, наименование – одноэтажное кирпичное здание сборочного цеха . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/11, здание сборочного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1717 , общей площадью 111,9 кв. м , назначение – здание нежилое, наименование – одноэтажное кирпичное здание бытового помещения . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/9, здание бытового помещения. Капитальное строение с инв. № 321/С-1721 , общей площадью 316,1 кв. м , назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – одноэтажное кирпичное здание лесопильного цеха . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/8, здание лесопильного цеха. Капитальное строение с инв. № 321/С-1715 , общей площадью 16,4 кв. м , назначение – здание неустановленного назначения, наименование – одноэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/14, здание трансформаторной подстанции. Капитальное строение с инв. № 321/С-8915 , общей площадью 532,3 кв. м , назначение – здание неустановленного назначения, наименование – открытая бетонная кран-эстакада . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/12, здание открытой кран-эстакады. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 1 опубликован в газете «Звезда» от 19.12.2018 г. № 2446 (28860)	109 751,00	5 487,55	10 975,10
2	Капитальное строение с инв. № 321/С-1714 , общей площадью 459,8 кв. м , назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – двухэтажное административное кирпичное здание . Составные части и принадлежности: двухэтажное административное кирпичное здание с крыльцом, двумя мощностями, фронтом (водоемом). Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11. Капитальное строение с инв. № 321/С-1723 , общей площадью 220,7 кв. м , назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения, наименование – одноэтажное здание смешанной конструкции (блоки и металлическая сетка) материального склада . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/7, здание материального склада. Капитальное строение с инв. № 321/С-1716 , общей площадью 245,3 кв. м , назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – одноэтажное кирпичное здание материального склада с пристроенным навесом . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/6, здание материального склада. Канализационные сети (инв. № 982). Туя брабант в кол-ве 10 шт. (инв. № 112-121). Котел стальной твердотопливный бытовой КСТБ-50 (инв. № 127). Насос URS 32-120 (инв. № 881). Забор кирпичный (инв. № 986)	65 592,03	3 279,60	6 559,20
3	Здание навеса (инв.№ 150а) . Капитальное строение с инв. № 321/С-1932 , общей площадью 103,7 кв. м , назначение – здание специализированное много назначения, наименование – одноэтажное кирпичное здание материального склада . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/4, здание материального склада. Капитальное строение с инв. № 321/С-1711 , общей площадью 1 052,1 кв. м , назначение – здание неустановленного назначения, наименование – одноэтажное железобетонное здание склада с гаражом . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/3, склад с гаражом. Капитальное строение с инв. № 321/С-1718 , общей площадью 53,2 кв. м , назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – одноэтажное кирпичное здание проходной с автовесовой . Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание проходной с автовесовой, металлическими воротами, четырьмя заборами. Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/1, здание проходной. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 3 опубликован в газете «Звезда» от 19.12.2018 г. № 2446 (28860)	75 029,99	3 751,50	7 503,00
4	Капитальное строение с инв. № 321/С-1720 , общей площадью 399,5 кв. м , назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – одноэтажное кирпичное здание автогаража на 25 автомашин . Адрес: Гомельская обл., Буда-Кошелёвский р-н, г. Буда-Кошелёво, ул. Техническая, 11/2, здание гаража на 25 автомашин. Подробный и полный перечень имущества по лоту № 4 опубликован в газете «Звезда» от 19.12.2018 г. № 2446 (28860)	29 637,98	1 481,90	2 963,80

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука, 12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.:** 8 (029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве Колеснев Николай Михайлович; 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по недвижимости Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо:** 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **12 апреля 2019 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 15 мая 2019 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов)**. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 5 (пять) дней до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента его подписания и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» ст. 127–129. **Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 19.12.2018 г. № 2446 (28860). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by. Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.**

ООО «Центр Белинвентаризация» ✓ **Раздел и установление порядка пользования земельным участком**
г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1 ✓ **Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения**
✓ **Пересчет долей в связи с изменением капитального строения**
Извещает о проведении аукциона по продаже имущества
УПП «Гомельский завод торгового оборудования», тел. 8 (044) 720 62 83

№ лота	Наименование объекта	Начальная стоимость лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	– Капитальное строение (здание склада) с инв. № 350/С-88110, общей площадью 1 459,0 кв. м (составные части и принадлежности: кирпичная пристройка, рама, сходы). Объект расположен по адресу: г. Гомель, ул. Текстильная, 10/4, на земельном участке с кадастровым номером 34010000004001217, площадью 0,3063 га	252 240,00	25 224,00
Срок подачи заявления: По 13 мая 2019 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1			
Дата, время и место проведения аукциона: 15 мая 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1			
Номер р/с для перечисления задатка: BY71BPSB30121783390109330000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 12.04.2019 г.			
Условия продажи: Объект продается в собственность. Шаг аукционных торгов – 5 %. Заключить договор купли-продажи в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Срок оплаты – определяется по согласованию Победителя аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) с собственником имущества при заключении договора купли-продажи. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 месяцев с момента регистрации перехода права собственности на объекты продажи по лоту № 1 обязан согласовать и вступить в долевое право пользования на земельный участок с кадастровым № 34010000004001296, расположенный по адресу: г. Гомель, ул. Текстильная, 10, площадью 0,2094 га, назначение – земельный участок для организации проезда общего пользования по ул. Текстильной, 10. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона			

Для участия в аукционе необходимо предоставить:
1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация».
2. Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.
3. Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
4. Юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
5. Индивидуальным предпринимателям – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
6. Физическим лицам – представителю физического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
7. При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
8. Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов – Организатору аукционных торгов.
9. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация»
Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45

**ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА
«СЛОДЫЧ»**
осуществляет реализацию следующей техники:

✓ **ТРАКТОР МТЗ 82.1**,
1992 года выпуска, по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.

✓ **АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6**,
2004 года выпуска, по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.

**Телефоны для справок:
8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.**

**Место расположения объектов:
г. Минск, ул. Радиальная, 54/2.** УНП 100129695

**Информация об ОАО «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР «УРУЧЬЕ»
и его деятельности за 2018 год**
**УНП 101081643, г. Минск, ул. Руссиянова, д. 36,
тел. 017 260-81-51, 284-73-65**

Количество акционеров ОАО «Торговый центр «Уручье»: всего – 6, в том числе юридических лиц – 3, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0; физических лиц – 3, из них нерезидентов Республики Беларусь – 0.

Доля государства в уставном фонде эмитента – 0 %.
Информация о дивидендах и акциях:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0	0
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	0	0
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)	Х	Х	Х
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	242,41	256,90
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	0	0

4. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества ОАО «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР «УРУЧЬЕ» за 2018 год:

Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	9 289	9 312
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	9 192	9 236
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	(66)	28
В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	97	76
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	(163)	(49)
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-	1
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	20	18
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	(87)	10
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	598	685
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	-	-
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	-	-

5. Среднечисловая численность работающих (человек) – 60.
6. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки – розничная торговля (включая алкогольные напитки и табачные изделия) и общественное питание.

7. **Дата проведения годового общего собрания акционеров**, на котором утверждены годовой отчет, бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках за отчетный 2018 год: 21.03.2019 года.

Аудиторское заключение по бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Торговый центр «Уручье» подготовлено 14 февраля 2019 года.

Аудит проведен Обществом с ограниченной ответственностью «Бейкер Тилли Бел», 220007, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Суражская, д. 10, пом. 4, зарегистрированное решением Минского городского исполнительного комитета от 15.09.2004 года № 1906 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190565204, за период с 01.01.2018 года по 31.12.2018 года.

Аудиторское мнение с оговоркой:

Аудируемое лицо: Открытое акционерное общество «Торговый центр «Уручье», Республика Беларусь, 220141, г. Минск, ул. Руссиянова, д. 36, комн. 32, рег. № 101081643.

Мы провели аудит годовой бухгалтерской отчетности ОАО «Торговый центр «Уручье», состоящей из бухгалтерского баланса по состоянию на 31 декабря 2018 года, отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, примечаний к бухгалтерской отчетности, предусмотренных законодательством Республики Беларусь.

По нашему мнению, за исключением возможного влияния вопроса, описанного в разделе «Основания для выражения аудиторского мнения с оговоркой», прилагаемая годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Торговый центр «Уручье» по состоянию на 31 декабря 2018 года, финансовые результаты ее деятельности и изменения ее финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

8. Сведения о применении открытым акционерным обществом свода правил корпоративного поведения: применялись.

9. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет: нет.

Директор ОАО «ТОРГОВЫЙ ЦЕНТР «УРУЧЬЕ» Д. И. Ахремчик
Руководитель ООО «Белинтерпродукт», организации, оказывающей эмитенту услуги по ведению бухгалтерского учета и составлению бухгалтерской и (или) финансовой отчетности Н. С. Шаблинская

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. На гэтым тыдні вельмі пажадана будзе спачатку правесці інфармацыю, а ўжо потым рабіць высновы. Інакш рызыкуеце наламаць дроў толькі таму, што нешта не так зразумелі. Добра было б стрымаць амбіцыі, і старацца не дапускаць негатыўных думак: ваша энергетыка будзе настолькі моцная, што яны могуць амаль матэрыялізавацца. У сераду ні ў якім разе не дазваляйце сабе рэзкіх ацэнак у адносінах да навакольных.

ЦЯЛЕЦ. Зможаце парадавацца сваім кар'ерным поспехам. Вы акружаны людзьмі, якія гатовыя шмат што зрабіць для вас і зраза з вамі. У сераду спатрэбяцца такія якасці, як цярдлівасць, стрыманасць і разважлівасць. Другая палова тыдня будзе больш спакойнай і гарманічнай.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні традыцыйны падыход да вырашэння праблем не заўсёды будзе ўдалым, магчыма, варта перагледзець некаторыя свае погляды. Даверцеся эмоцыям, дазвольце страсці вас захапіць. У справах варта абавірацца на розум, але ў каханні можна і галаву страціць, тым больш што вашы пачуцці ўзаемныя.

РАК. Найвышэйшыя сілы будуць падтрымліваць вас, памятайце пра гэта і давярайце сваёй інтуіцыі. У аўторак будзе вялікая спакуса каго-небудзь пакрытыкаваць, але лепш усё ж такі пахваліць. У сераду не ўвільвайце ад адказу, кажыце толькі тое, што вы сапраўды думаеце, у чым дакладна ўпэўнены. У нядзелю вы ўжо будзеце поўныя энергіі і гатовыя да новых прыгод.

ЛЕЎ. Цалкам магчыма, што прыйдзеца з галавой улезці не ў сваю справу, паколькі вы таксама зацікаўлены ў тым ці іншым яе выходзе.

Падрыхтуйцеся да таго, што давядзецца абараняць свае правы і тлумачыць, што вы ўвогуле тут робіце. У сераду і чацвер не выключаючы канфлікты на працы і неразуменне ў сям'і. Праявіце цярдленне і такт. У пятніцу пастарайцеся завяршыць большую частку пачатых спраў.

ДЗЕВА. Тыдзень будзе напоўнены разнастайнымі падзеямі і прыемнымі сустрэчамі. Можна шмат у чым пашанцаваць, усё залежыць ад таго, да чаго вы імкняцеся ў дадзены момант. Не лянуйцеся, паспрабуйце раскрыць свой творчы патэнцыял. Калі ўзнікне пачуццё ўнутранага пратэсту, пажадана адмовіцца ад такой прапановы. Паспрабуйце не раздражняцца па дробязях, а ўпарта ісці наперад і рабіць сваю справу.

ШАЛІ. Не выключаючы расчараванне ў кім-небудзь з блізкіх людзей, але гэта не падаста для расстройства. Раптоўны званок, і вы ўжо ззяеце ад шчасця. Чацвер і пятніца — амаль ідэальныя дні для таго, каб заняцца падрыхтоўкай і рэалізацыяй сур'ёзных дзелавых планаў. Асабліва цікавыя ідэі могуць наведваць у пятніцу, паспрабуйце запісаць іх, каб не выпусціць з-пад увагі.

СКАРПІЁН. Удалы тыдзень, вы апыняцеся ў патрэбны час у патрэбным месцы, добра папрацуеце і адчуеце эмацыянальны ўздым. У аўторак ці сераду магчымыя важкія прыбыткі ад сумеснага бізнесу з энергічнымі партнёрамі. Прысвяціце больш часу асабістай жыццю, не бойцеся быць адкрытымі і прызнацца ў каханні, вас чакае нямала рамантычных і эратычных задавальненняў.

СТРАЛЕЦ. Каб дамагчыся поспеху, вам зараз проста неабходны дзелавыя амбіцыі. Вашы ініцыятывы пад-

трымаюць. Чацвер і пятніца — спрыяльны час для спакойнай і плённай працы. Удзяліце пабольш часу прафесіі і толькі выхадныя прысвяціце сабе. Паспрабуйце разабрацца са сваім унутраным светам.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні праявіце разумную асцярожнасць, маючы зносіны з партнёрамі па бізнесе. У панядзелак спатрэбіцца імгненная рэакцыя і ўменне хутка прымаць рашэнне, інакш рызыкуеце не паспець за падзеямі, якія развіваюцца вока-мгненна. У сераду давядзецца адстойваць рэалістычнасць вашых планаў і задум перад начальствам. У чацвер добрыя навіны ўзбадзёраць, але варта правесці іх дакладнасць. Пятніца — не зусім удалы дзень для падпісання дагавораў і кантрактаў. Выхадныя дні лепш правесці з сям'ёй або з сябрамі.

ВАДАЛІЎ. З'явіцца шанец прасоўвання па кар'ернай лесвіцы, але працаваць давядзецца шмат. Лепш за ўсё будзе вырашацца паўсядзённа-руцінныя пытанні. Нягледзячы на жаданне дзейнасці, якое апаноўвае вас, паспрабуйце ўтаймаваць сваю стараннасць, бо ў другой палове тыдня ўзрастае імавернасць памылак, самападману, з-за чаго рызыкуеце падарваць свой аўтарытэт. Выхадныя лепш правесці ў адзіноце і выспацца.

РЫБЫ. Вам неабходна на гэтым тыдні праявіць дыпламатычнасць і ўменне стрымліваць эмоцыі. Аднак у той жа час варта быць настойлівымі пры адстойванні сваіх інтарэсаў. Рабочая абстаноўка ў цэлым спакойная, што дазваляе злёгка расслабіцца. Нарэшце вы наведзеце парадак у паперах, добра будзе прасоўвацца работа з дакументамі. У выхадныя не ўзвальвайце на свае плечы лішні груз.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.17	20.05	13.48
Віцебск —	6.04	19.57	13.53
Магілёў —	6.07	19.55	13.48
Гомель —	6.06	19.49	13.43
Гродна —	6.32	20.20	13.48
Брэст —	6.36	20.17	13.41

Месяц

Першая квадра ў 22.05.
Месяц у сузор'і Рака.

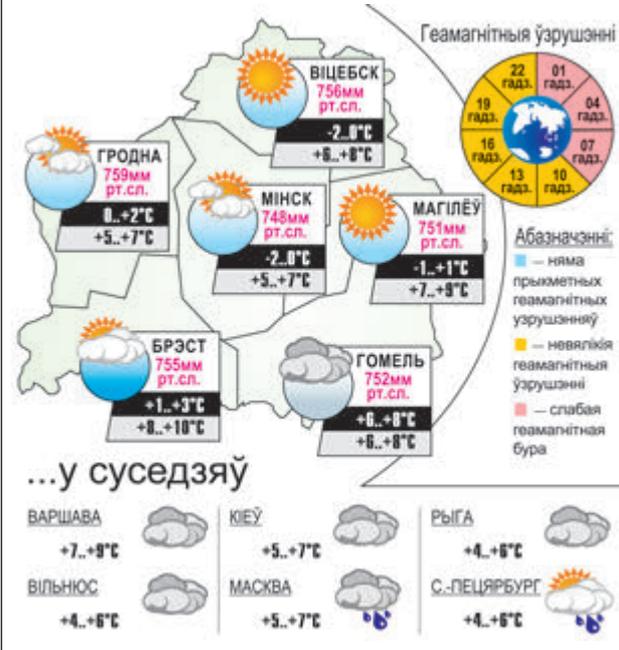
Імяніны

Пр. Івана, Засімы, Сафрона, К. Віктара, Зянона, Юліяна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

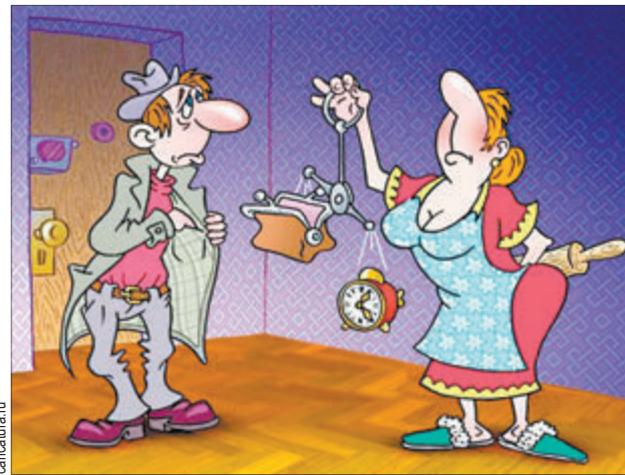
«Канцэптэуальна» — найлепшы заменнік слова «дрэнь», калі не хочаш пакрыўдзіць кагосьці сваёй ацэнкай яе творчасці.

— Чаму я не магу знайсці каханую?

— Можна таму, што ты ўвесь час з ясенямі і тапо-

лямі размаўляеш, а не спрабуеш з жанчынамі знаёміцца?..

Жанчыны любяць разумных мужчын. Вось, напрыклад, калі ў мужчыны прыгожыя рукі, высокі рост, дужае цела і прыемны голас, то гэта разумны мужчына.

cartoonlura.ru

Даты

Падзеі

Людзі

12 КРАСАВІКА

1890 год — нарадзіўся (вёска Шчорсы, цяпер у Наваградскім раёне) Янка Нёманскі (Іван Андрэевіч Пятровіч), беларускі пісьменнік, грамадскі дзеяч, акадэмік НАН Беларусі (1928). У 1909 годзе скончыў Нясвіжскую настаўніцкую семінарыю, затым вучыўся ў Петраградскім універсітэце. З 1918 года працаваў у Беларускай нацыянальнай камісарыяце, сумесна з Ц. Гартным рэдагаваў газету «Дзянніца». У 1919—1921 гадах быў у Чырвонай Арміі. З 1922 года працаваў у планова-эканамічных органах рэспублікі, быў намеснікам старшыні Дзяржплана БССР. У 1929—1931 гадах — неадменны сакратар Беларускай АН і адначасова вучоны сакратар Інстытута эканомікі НДІ прамысловасці. Браў удзел у рабоце Інбелкульту. Апублікаваў больш за 30 навуковых і літаратурных прац. Аўтар артыкулаў па пытаннях эканомікі, гісторыі і культуры Беларусі, а таксама рамана «Драпежнікі», апавесці «Партызан», апавяданняў. У 1937 годзе рэпрэсаваны і прысуджаны да выключнай меры пакарання. Рэабілітаваны ў 1957 годзе.

У краіне

1904 год — нарадзілася (вёска Обаль, цяпер у Сенненскім раёне) Соф'я Дзмітрыеўна Лі, беларускі жывапісец, заслужаны работнік культуры Беларусі. Працавала ў жанрах пейзажа, нацюрморту, тэматычнай карціны. Значная частка работ прысвечана тэме барацьбы беларускіх партызан у гады Вялікай Айчыннай вайны: «Партызанскі лагер», «Партызаны ў дзворы», «Партызанская зямлянка» і інш. Сярод іншых работ: пейзажы «Восень», «Нарач», нацюрморты «Дзень Перамогі», «Макі» і інш. Для яе палатнай характэрная кампазіцыйная дакладнасць, каларыстычная гучнасць, пластычная завершанасць. Памерла ў 1980 годзе.

1912 год — нарадзіўся (г. Рэчыца Мінскай губерні) Яфім Захаравіч Капелян, савецкі акцёр, артыст Ленінградскага Вялікага драматычнага тэатра, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Час, наперад!», «Мікалай Баўман», «Злачынства і кара», «Няўлоўныя мсціўцы», «Вечны кліч». Яго голас гучыць за кадрам «Сямнаццаці імгненнаў вясны». Памёр у 1975 годзе.

У свеце

Сусветны дзень авіяцыі і касманаўтыкі (Міжнародны дзень палёту чалавека ў космас). Адзначаецца па рашэнні Міжнароднай авіяцыйнай федэрацыі (ФАІ). 12 красавіка 1961 года савецкі касманаўт Юрый Гагарын на касмічным караблі «Усход» упершыню ў свеце здзейсніў арбітальны аблёт Зямлі.

1839 год — нарадзіўся Мікалай Міхайлавіч Пржавальскі, рускі падарожнік, ганаровы член Пецярбургскай АН, генерал-маёр. Род Мікалая Міхайлавіча, па сведчаннях краязнаўцаў, паходзіць з Віцебшчыны. За 20 гадоў падарожжаў па Усурыйскім краі і Цэнтральнай Азіі Мікалай Пржавальскі прайшоў пешшу, на вярблюдах і конях шлях, амаль роўны даўжыні зямнога экватара. Сабраў каштоўныя калекцыі раслін і жывёл, упершыню апісаў дзікага вярблюда, дзікага каня, названага пазней імем вучонага, і іншыя віды пазваночных. Свае найвышэйшыя ўзнагароды яму прысудзілі ўсе вядучыя геаграфічныя таварыствы свету: Санкт-Пецярбург, Вены, Парыж, Берліна. Памёр у 1888 годзе.

1879 год — амерыканскі вынаходнік Томас Эдысан атрымаў першы патэнт на радыёлямпі напальвання з плацінавай спіраллю.

1912 год — нарадзіўся (г. Рэчыца Мінскай губерні) Яфім Захаравіч Капелян, савецкі акцёр, артыст Ленінградскага Вялікага драматычнага тэатра, народны артыст СССР. Здымаўся ў фільмах «Час, наперад!», «Мікалай Баўман», «Злачынства і кара», «Няўлоўныя мсціўцы», «Вечны кліч». Яго голас гучыць за кадрам «Сямнаццаці імгненнаў вясны». Памёр у 1975 годзе.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕННЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviadzda.by>;

e-mail: info@zviadzda.by,

(для зваротаў): zvarot@zviadzda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1260.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

11 красавіка 2019 года.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

12 красавіка 2019 г. № 15 (500)

ШТОТЫДНІВЫ ДАДАТАК ГАЗЕТЫ ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

БОЛЬШ АРЭНДНАГА ЖЫЛЛЯ І РАЗВІЦЦЁ ГАРАДОЎ-СПАДАРОЖНІКАЎ

Фота Анатоля КІЕШЧУКА

КОЖНЫ год пастановай урада зацвярджаецца праграма будаўніцтва жылля на год. Згодна з ёй сёлета спецыялісты плануюць пабудаваць мінімум 4 мільёны квадратных метраў жылля. Урад падлічыў і колькі грамадзяне пабудуюць для сябе сваімі рукамі. Улады разлічваюць, што ў 2019-м людзі ўзвядуць 1 мільён 750 тысяч «квадратаў» прыватнага жылля. Прычым 800 тысяч з іх — у Мінскай вобласці.

Спецыялісты шмат гаварылі аб неабходнасці даць новы штуршок развіццю гарадоў-спадарожнікаў. У выніку вырашана пабудаваць у такіх гарадах удвая больш, чым летась. На першым месцы стаяць Смалявічы, дзе хочуць узвесці тры панэльныя дамы для мінчан, у Рудзенску — 1–2 дамы, па будынку ў Заслаўі, Фаніпалі і Дзяржынску.

Прыкметнае змяненне ёсць у планах па будаўніцтве арэнднага жылля — калі

ў 2018-м планавалі 90 тысяч квадратных метраў, то сёлета — больш за 135 тысяч «квадратаў». Будаваць масава хочуць у Гродзенскай вобласці (33,25 тысячы квадратных метраў), у Гомельскай (28,35 тысячы квадратных метраў) і Брэсцкай (26,25 тысячы квадратных метраў) абласцях.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на 3-й стар. «МС».

ВІДАЦЬ БІЗНЕСМЕНА ПА ЁЛОВЕ

СВАЯ СПРАВА

На Магілёўшчыне вызначаны найлепшыя маладыя прадпрымальнікі

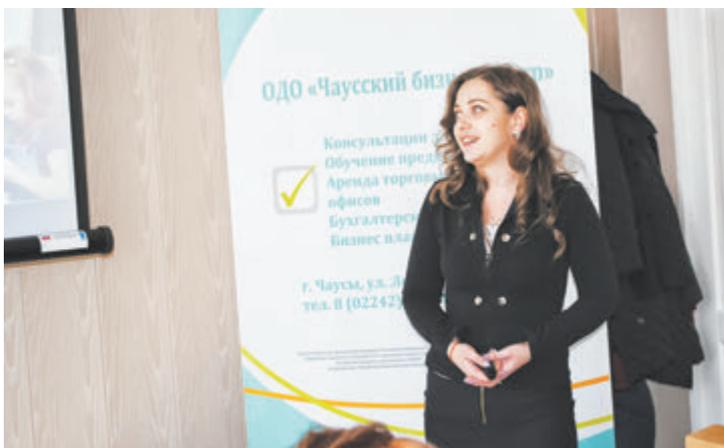
Пачаць сямейную справу на пустынным яры рызыкнулі Артур і Таццяна ШАПЯЦЬКО з Чавусаў. І не памыліліся. Зрабілі сажалку і заняліся развядзеннем рыбы. Карп, амур, таўсталобік, карась, шчупак з іх фермерскай гаспадаркі сталі карыстацца вялікім попытам на рынку, а мясцовыя рыбакі абралі новы вадаём для ўлюбёнай справы.

На хвалі поспеху сужэнцы пачалі працаваць без выхадных, шукаць новыя магчымасці для пашырэння справы. Але хутка зразумелі: аднаго жадання замала, патрэбныя яшчэ і спецыяльныя веды.

Іх і атрымалі на бясплатным навучанні ў чавускім цэнтры падтрымкі і развіцця прадпрымальніцтва, куды запрасілі бізнесменаў-пачаткоўцаў з саміх Чавусаў, Крычава, Краснаполля, Чэрыкава. Прафесійныя трэнеры з Магілёва і Мінска выклалі ўдзельнікам усе асновы вядзення справы.

ЗВЯЗДА

стар. **16**

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Хочаце кватэру?

Пераязджайце ў Касцюковічы, што на Магілёўшчыне, — умовы там спрыяльныя. **стар. 4**

Па слядах «Белых Рос»...

Як будзе будавацца Гродна ў найбліжэйшыя 10 гадоў. **стар. 13**

«Квадраты» для мінчан

У Смалявічах ужо пабудавалі адзін «сталічны» дом. Што далей? **стар. 14**

Дзе чакаць аўтакраму?

Праект мясцовай ініцыятывы рэалізавалі ў Кобрынскім раёне. **стар. 15**

«Вуда» для беспрацоўных

У Гомелі правядуць найбуйнейшы з пачатку года кірмаш вакансій. **стар. 16**

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9 Аб агульных Мэтах ды не толькі...

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі Мар'яна ШЧОТКІНА правяла сустрэчу з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Грузіі ў Рэспубліцы Беларусь Валерыем КВАРЦХЕЛІЯ.

На сустрэчы абмяркоўваліся пытанні гандлёва-эканамічнага, інвестыцыйнага і гуманітарнага супрацоўніцтва, паведамлілі ў Савеце Рэспублікі.

Беларусь і Грузія маюць неабходны патэнцыял для павелічэння аб'ёмаў узаемнага гандлю, развіцця прамысловай кааперацыі, адзначыла Мар'яна Шчоткіна. Адзін з прыкладаў паспяховага супрацоўніцтва — зборная вытворчасць ліфтаў, адкрытая ў Тбілісі. Сёлета ў Грузіі ёсць намер запусціць сумесную вытворчасць па зборцы малых трактароў.

Падчас перагавораў разглядаліся таксама перспектывы двухбаковага партнёрства ў сельскай гаспадарцы, фармацэўтычнай галіне, гуманітарнай сферы і турызме. Акрамя таго, абмяркоўваліся пытанні арганізацыі работы па дасягненні Мэт устойлівага развіцця. Асабліваю ўвагу бакі аддалі развіццю міжпарламенцкіх сувязяў і ролі парламенцкага вымярэння ва ўмацаванні беларуска-грузінскага супрацоўніцтва. Размова таксама ішла аб рэалізацыі дамоўленасцяў, дасягнутых падчас візіту віцэ-спікера верхняй палаты беларускага парламента ў Грузію ў снежні мінулага года, калі Мар'яна Шчоткіна брала ўдзел у цырымоніі інаўгурацыі Прэзідэнта Грузіі Саламэ Зурабішвілі. Нагадаем, што ў рамках леташняга візіту адбыліся рабочыя сустрэчы з прэм'ер-міністрам, спікерам парламента і міністрам замежных спраў Грузіі.

Плён ад узаемадзеяння

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы, кіраўнік рабочай групы Нацыянальнага сходу па супрацоўніцтве з парламентам Вялікабрытаніі Алег Румо правёў сустрэчу з членам камітэта Палаты лордаў парламента Вялікабрытаніі па справах Еўрапейскага саюза, падкамітэта па знешніх сувязях баранесаў Элісан Мэры СУЦІ.

Як паведамляе прэс-служба Савета Рэспублікі, бакі абмеркавалі актуальныя пытанні далейшага супрацоўніцтва, асабліваю ўвагу аддалі ўзаемадзеянню ў медыцыне, адукацыі і навуцы.

Умацаванне парламенцкіх сувязяў спрыяе актывізацыі партнёрства паміж краінамі па розных напрамках — ад палітыкі, эканомікі да гуманітарных праектаў, адзначыў Алег Румо. Паводле яго слоў, у Беларусі і Вялікабрытаніі ёсць шмат сфер, якія ўяўляюць узаемную цікавасць. Летась Мінск наведала парламенцкая дэлегацыя Вялікабрытаніі, прайшлі перагаворы ў Савеце Рэспублікі, дзе абмяркоўваліся канкрэтныя сумесныя праекты. «Сённяшняя сустрэча — гэта працяг нашага плённага ўзаемадзеяння з калегамі», — падкрэсліў ён.

Алег Румо прайнафармаваў аб дзейнасці Савета Рэспублікі, структуры беларускага парламента, спыніўся на пытаннях міжнароднага супрацоўніцтва. У сваю чаргу Элісан Мэры Суці расказала аб сваім наведванні Белдзяржуніверсітэта і сустрэчы з беларускімі студэнтамі ў рамках візіту ў Мінск. У цэлым для дзвюх краін важна абменьвацца вопытам у розных сферах. Парламенцкае ўзаемадзеянне спрыяе гэтым працэсам, падкрэсліла яна.

ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ У ЭФЕКТЫЎНЫМ ПАРТНЁРСТВЕ

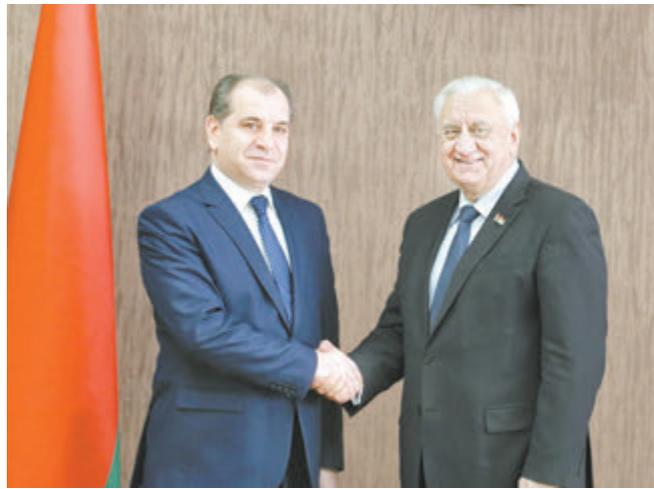
Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ абмеркаваў пытанні гандлёва-эканамічнага, інвестыцыйнага і гуманітарнага супрацоўніцтва з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Арменіі ў Рэспубліцы Беларусь Арменам ГЕВАНДЗЯНАМ.

Як паведамляе прэс-служба Савета Рэспублікі, падчас сустрэчы бакі аддалі асабліваю ўвагу пабудове ўзаемавыгоднага інтэграцыйнага ўзаемадзеяння ў рамках ЕАЭС.

Беларусь зацікаўлена ў больш эфектыўным партнёрстве з Арменіяй у інвестыцыйнай сферы, адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

— Нам трэба не проста гандляваць паміж сабой, а ствараць сумесныя кампаніі, каб бізнес нашых краін больш актыўна працаваў адзін з адным, — адзначыў старшыня Савета Рэспублікі. — Пакуль сумесных інвестпраектаў няшмат, а тыя, што ёсць, часцяком рэалізуюцца ў вельмі павольным рэжыме.

— Трэба рухацца больш канкрэтна, быць можа, — па шляху невялікіх пра-

Фота БелТА.

ектаў, напрацоўваць гэты вопыт, — прапанаваў ён.

Акрамя таго, на сустрэчы абмяркоўваліся пытанні паставак у Арменію тэхнікі МТЗ і БелАЗа, разглядаліся магчымасці сумеснай вытворчасці прадукцыі машынабудавання для далейшага выхаду на рынкі трэціх краін.

Не засталіся па-за ўвагай і пытанні ўзаемадзеяння ў галіне навукі і інавацый, медыцыны, адукацыі. Асобна закранулі

тэму пашырэння маладзёжных кантактаў паміж краінамі, у тым ліку па лініі маладзёжнага парламентарызму.

Між іншым, развіццю міжпарламенцкіх сувязяў надаецца вялікае значэнне. Як заўважыў Армен Гевандзян, Арменія зацікаўлена ва ўмацаванні парламенцкіх кантактаў з нашай краінай. Гэта спрыяе прасоўванню міждзяржаўнага супрацоўніцтва.

— Важна, каб наша міжпарламенцкая камісія працягвала сваю працу, якая носіць планамерны, рэгулярны характар. Камісія заўсёды разглядае актуальныя для нас пытанні. Важнае таксама ўзаемадзеянне і ў рамках між-урадавай камісіі, — падкрэсліў дыпламат і выказаў гатоўнасць стаць сувязным звяном у арганізацыі гэтай працы.

У сваю чаргу Міхаіл Мясніковіч дадаў, што беларускі бок заўсёды адкрыты для абмеркавання любых пытанняў.

— Са свайго боку будзем аказваць усялякае садзейнічанне, каб ваша праца на пасадзе пасла была эфектыўнай, — рэзюмаваў ён.

ДЗЕЛЯ ПАШЫРЭННЯ СУВЯЗЯЎ

Сёлета павінен адбыцца першы Форум рэгіёнаў Беларусі і Узбекістана

Падрыхтоўку да яго абмеркавалі падчас сустрэчы старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла МЯСНІКОВІЧА з дэлегацыяй Ташкенцкай вобласці Рэспублікі Узбекістан, якую ўзначальваў хакім вобласці Гуламжон ІБРАГІМАЎ.

Як паведамляе прэс-служба верхняй палаты беларускага парламента, асабліваю ўвагу падчас сустрэчы бакі аддалі правядзенню першага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Узбекістана, які пройдзе ў 2019 годзе. Савет Рэспублікі актыўна працуе над яго падрыхтоўкай, адзначыў Міхаіл Мясніковіч. Спікер верхняй палаты парламента прапанаваў абмеркаваць магчымасці ўмацавання рэгіянальнага супрацоўніцтва, пашырэння дагаворна-прававой базы паміж краінамі. Ён падкрэсліў, што ў апошнія два гады супрацоўніцтва Беларусі і Узбекістана прыкметна актывізавалася. Гэта абумоўлена рэалізацыяй дамоўленасцяў, дасягнутых падчас афіцыйнага візіту лідара нашай краіны Аляксандра Лукашэнкі ва Узбекістан, што адбыўся летась у сярэдзіне верасня. Рэалізуецца план мерапрыемстваў па развіцці двухбаковага супрацоўніцтва. Ідзе праца над новымі сумеснымі праектамі ў лёгкай прамысловасці, машынабудаванні, абутковай прамысловасці, фармгаліне, сельскай гаспадарцы.

Асабліваю цікавасць Узбекістан праяўляе да беларускіх інавацый і навукова-тэхнічнай сферы, падкрэсліў міністр інавацыйнага развіцця Узбекістана Ібрахім АБДУРАХМОНАЎ. Паводле яго слоў, у цяперашні час вывучаецца магчымасць адкрыцця з двюх навукова-даследчых лабараторый — на тэрыторыі Узбекістана і ў Беларусі. Абмяркоўваюцца канкрэтныя на-прамкі ўзаемадзеяння паміж навуковымі супольнасцямі дзвюх краін, прапрацоўваюцца сумесныя праекты.

З улікам вялікай цікавасці да навукі і інавацый Міхаіл Мясніковіч прапанаваў сумесна правесці Форум навуковых ідэй. Гэта дапамагло б вучоным і бізнесу вызначыць сферы, якія ўяўляюць узаемную цікавасць, і эфектыўна пабудоваць сумесную працу.

У сваю чаргу кіраўнік дэлегацыі Гуламжон Ібрагімаў падкрэсліў, што ў дзвюх краін ёсць добрыя перспектывы развіцця рэгіянальнага супрацоўніцтва. Правядзенне першага Форуму рэгіёнаў будзе садзейнічаць умацаванню партнёрскіх сувязяў паміж рэгіёнамі і гарадамі. Дамоўленасці, дасягнутыя кіраўнікамі дзяржаў, садзейнічаюць паспяховаму ўмацаванню двухбаковага партнёрства, адзначыў ён.

Культурнае, гуманітарнае і адукацыйнае супрацоўніцтва

Што яшчэ абмяркуюць на палях чарговага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі?

На мінулым тыдні ў Санкт-Пецярбургу прайшло першае сумеснае пасяджэнне беларускага і расійскага арганізацыйных камітэтаў па падрыхтоўцы і правядзенні VI Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Як інфармуе афіцыйны сайт верхняй палаты беларускага парламента, удзел у пасяджэнні бралі намеснік старшыні Савета Рэспублікі, старшыня аргкамітэта з беларускага боку Мар'яна Шчоткіна, члены Прэзідыума Савета Рэспублікі Віктар Сірэнка, Аляксандр Папкоў і Уладзімір Панцюхоў.

Сёлета форум будзе прысвечаны культурнаму, гуманітарнаму і адукацыйнаму супрацоўніцтву паміж краінамі. Тэмай пленарнага пасяджэння стануць міжрэгіянальныя сувязі як аснова фарміравання адзінай культурнай і гуманітарнай прасторы народаў Беларусі і Расіі.

Фота Савета Федэрацыі.

Як адзначыла Мар'яна Шчоткіна, важнай часткай праграмы стане круглы стол «Стратэгія развіцця Саюзнай дзяржавы».

— Усе тыя пытанні, якія сёння хвалююць нашы народы і што знаходзяцца ў працы нашых урадаў і парламентаў, — будуць абмяркоўвацца на палях форуму, — падкрэсліла віцэ-спікер верхняй палаты беларускага парламента. На яе

думку, дэвізам чарговага форуму можа стаць «Развіццё рэгіянальнага супрацоўніцтва як эфектыўны інструмент фарміравання адзінай культурнай і гуманітарнай прасторы».

На форуме будуць падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве паміж рэгіёнамі дзвюх краін, камерцыйныя кантракты, іншыя дакументы аб партнёрстве.

— Ужо ёсць тэмы для абмеркавання, якія прапануюць прадпрыемствы і арганізацыі. Ёсць шмат прапаноў. Саветы дзелавога супрацоўніцтва ставяць перад сабой задачу абмеркаваць праблемныя пытанні і знайсці рашэнні, — прайнафармавала Мар'яна Шчоткіна.

У сваю чаргу віцэ-спікер Савета Федэрацыі Юрый Вараб'ёў расказаў, што ў мерапрыемствах VI Форуму рэгіёнаў прымуць удзел усе рэгіёны Беларусі і больш за 70 рэгіёнаў Расіі. Усяго — больш за 600 удзельнікаў.

БОЛЬШ АРЭНДНАГА ЖЫЛЛЯ...

Фота Анатоля КЮШЧУКА.

Браць прыклад з Мінска

Як гаварылася падчас нядаўняй сустрэчы **Прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі з мэрам Мінска Анатолем Сіваком**, аб'ёмы будаўніцтва жылля ў сталіцы будуць штогод скарачацца, пры гэтым мяркуецца актыўна развіваць гарады-спадарожнікі.

Усяго ў сталіцы на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў стаіць больш за 198 тысяч чалавек — трэцяя частка ад агульнарэспубліканскай колькасці. З іх 5797 — шматдзетныя сем'і, якія маюць першачарговае права для накіравання на будаўніцтва.

Як расказала **намеснік старшыні камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінгарвыканкама Ірына ГОНТАРАВА**, працягнецца развіццё арэнднага жылля, прапануюцца новыя падыходы да фарміравання кошту будаўніцтва жылля, прапрацоўваюцца больш гнуткія рашэнні ў дачыненні да прыватнага сектара.

Намеснік старшыні камітэта паведаміла, што праблему жылля для льготнікаў трэба вырашыць за два гады. Дарэчы, жыллё з дзяржаўнай падтрымкай у Мінску сёлета будзе будавацца толькі для льготных ка-

тэгорый грамадзян, у асноўным для шматдзетных сем'яў.

Варта падкрэсліць, што да 2016 года ў галоўным мегаполісе краіны ўводзілася каля 1 мільёна квадратных метраў жылля штогод. Будаўніцтва вялося як на свабодных пляцоўках, так і на тэрыторыях, якія не рэканструююцца. Цяпер свабодных участкаў практычна не засталася, патрабуецца знос прыватнага сектара, прамысловых аб'ектаў. Аб'ёмы ўводу жылля скараціліся. Калі летась было пабудавана 718 тысяч «квадратаў», то план на гэты год — 670 тысяч квадратных метраў жылля.

Сёлета ўключыць у план будаўніцтва плануецца каля 1900 шматдзетных сем'яў.

Будуецца 15 дзіцячых садкоў, а не хапае 20

Што датычыцца Мінска, сёлета спецыялісты-забудоўшчыкі плануюць раскрыць новыя пляцоўкі ў Чыжоўцы і Лошыцы. Працягнецца забудова ў межах вуліц Шаранговіча — Гарэцкага — Рафіева. Узводзяць жыллё і прыватныя інвестары. Па інвестыцыйнай праграме на будаўніцтва інжынерна-транспартнай інфраструктуры выдзяляецца каля 170 мільёнаў рублёў. Запланаваны фінансавыя сродкі і на будаўніцтва 15 дзіцячых садкоў. «Такога

ніколі не было. Заўсёды ўзводзілася не больш за пяць—сем аб'ектаў для дзяцей, але мікрараёны будуцца і маюць патрэбу ў сацыяльнай інфраструктуры», — дадала Ірына Гонтарава.

Сталіцы нашай краіны выдзелена 850 мільёнаў рублёў на капітальнае будаўніцтва і для падрыхтоўкі мегаполіса да правядзення II Еўрапейскіх гульняў. У той жа час зразумела, што і жыхароў трэба забяспечыць сацыяльнай інфраструктурай. У сталіцы сёння не хапае 20 дзіцячых садкоў і сямі школ. Гарвыканкам дэталева даследаваў гэтае пытанне. І высветлілася, што месцы мінчан у дзіцячых садках часта займаюць дзеці жыхароў Мінскай вобласці, якія працуюць у сталіцы. Часцей за ўсё гэтая праблема актуальная для садкоў каля МКАД.

«Квадраты» для ўсіх і сваіх

Цяпер ужо штогод у сталіцы ўводзіцца ў эксплуатацыю адзін-два дамы з жылымі памяшканнямі камерцыйнага выкарыстання. Сёлета пабудаваны адзін такі жылы дом у раёне вуліцы Выгоцкага плошчай каля пяці тысяч квадратных метраў. Яшчэ адзін падобны аб'ект з жылой плошчай 19 тысяч «квадратаў» будуецца ў межах вуліцы Кірэнкі — Адоеўскага, дзе заказчыкам выступае завод эфектыўных прамысловых канструкцый. Летась пабудавана 8,7 тысячы «квадратаў» арэнднага жылля.

У мэрыі цяпер прапрацоўваецца пытанне ўвядзення арэнднага дома для работнікаў бударганізацый. Дом у Мінску будзе ўзводзіцца не за сродкі горада, а сіламі будаўнічых арганізацый непасрэдна для супрацоўнікаў будаўнічага комплексу.

Дарэчы, даволі радыкальны бонус для работнікаў вынес на абмеркаванні **член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Анатоль ГРЫШУК**, які да нядаўняга часу ўзначальваў Гродзенскі мясакамбінат.

Ён прапанаваў даць магчымасць прадпрыемствам пагашаць працэнты за жыллёвы крэдыт сваіх работнікаў. Што і кажаць, меры даволі смелыя і не кожнае прадпрыемства можа сабе гэта дазволіць.

Таму ініцыятыва будзе разглядацца пазней і прынята як рэкамендацыя. Разам з тым Анатоль Грышук упэўнены, што такая мера — адна з самых дзейсных па замацаванні работніка на вытворчасці.

На сесіі гарадскога Савета ў Гродне прагучаў зварот да дэпутатаў-кіраўнікоў аб удзеле на прынцыпах кааперацыі ў будаўніцтве арэндных кватэр. Увогуле, было вырашана, што будаўніцтва жылля будзе актывізавана. У першую чаргу кватэры атрымаюць шматдзетныя і тыя, хто мае патрэбу, а такіх у горадзе больш за 1200 чалавек.

Эксперымент са спадарожнікамі

Распрацаваны праект указа, паводле якога запланавана будаўніцтва эксперыментальнага жыллага дома для мінчан у Смалявічах.

Праект указа прадугледжвае аказанне грамадзянам, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў на тэрыторыі Мінска, дзяржаўнай падтрымкі для будаўніцтва ў гэтым доме ў рамках Указа № 240 (ён прадугледжвае дзяржаўныя субсідыі на пагашэнне крэдыту на жыллё). Але галоўная навізна ў тым, што падаваць заяву на будаўніцтва ў эксперыментальным доме змогуць нават тыя, хто стаў на чаргу зусім нядаўна. Аб пачатку падачы заявак загадзя апавясяць праз СМІ і адміністрацыі раёнаў. Калі ахвотных будавацца ў Смалявічах набярэцца больш, чым кватэр у доме, тады перавага будзе аддавацца тым, хто стаў на чаргу раней.

Хутчэй за ўсё, гэта будзе звычайны дом тыпавых спажывецкіх якасцяў. Мяркуюцца, што будзе ён у канструкцыях МАПІДа. Улады інфармуюць аб тым, што цана квадратнага метра там будзе ніжэй, чым у Мінску. Калі гэты эксперымент актыўна падтрымаюць жыхары сталіцы, тады па такім прыкладзе сітуацыя будзе развівацца і далей.

Сяргей КУРКАЧ.

Больш падрабязна аб горадабудаўнічых планах гэтага спадарожніка ў матэрыяле «Да Мінска — рукою падаць» (стар. 14).

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й «МС».)

БУДЗЬ У КУРСЕ!

Што патрэбна, каб знізіць цэны на кватэры?

У мінулым месяцы ўступіў у сілу новы ўказ Прэзідэнта аб долевым будаўніцтве. У Міністэрстве будаўніцтва і архітэктуры пракаментавалі, што зменіцца дзякуючы гэтаму дакументу.

Летась у снежні быў падпісаны Указ № 473 аб долевым будаўніцтве. А 13 сакавіка гэтага года ўступіла ў сілу пастанова ўрада № 156, якой зацверджана Палажэнне аб парадку заключэння, выканання і скасавання дагавораў стварэння аб'ектаў долевага будаўніцтва. Мы даведаліся, што новага ўтрымліваюць гэтыя нарматыўна-прававыя акты.

Карупцыі тут не месца

У практыцы ёсць нямала выпадкаў, калі забудоўшчыкі (долевае будаўніцтва) для актывізацыі продажу кватэр і прыцягнення да іх спажывцоў, зніжаюць цэны на кватэры. Па раней дзеючым заканадаўстве такое рашэнне афармлялася загадам кампаніі. Праваахоўныя органы ўбачылі ў такой схеме рэалізацыі кватэр карупцыйны складнік. Таму ў новым указе прапісаная норма, згодна з якой непрададзеныя кватэры знаходзяцца ў забудоў-

шчыка не больш за месяц. Калі заказчык хоча знізіць на іх цану, ён павінен апублікаваць па гэтых кватэрах праектную дэкларацыю з указаннем новай цаны.

Набываць жыллё будзем толькі за рублі

Дацяперашняга часу дзейнічала норма, згодна з якой кошт кватэр у дагаворах долевага будаўніцтва прапісваўся ў беларускіх рублях з прывязкай да долара. Новым указам такая магчымасць выключана. Праўда, гэтая норма распаўсюджваецца толькі на дамы, дакументацыя па якіх атрымана пасля ўступлення ў сілу новага ўказа.

Сапраўды, у нашай краіне ўзяты курс на дэдаларызацыю. У гэтай сувязі было прынята рашэнне, што разлікі за жыллё мэтазгодна рабіць у беларускіх рублях без прывязкі да замежнай валюты. Міністэрствам эканомікі распрацаваны прагнозы індэксаў цэн у будаўніцтве, якія разлічваюцца на некалькі гадоў. Калі да моманту здачы дома ў эксплуатацыю яны павялічацца ў параўнанні з тымі, якія ўлічваліся пры першапачатковым разліку кошту, то забудоўшчык мае права аўтаматычна павысіць кошт жылля.

Да таго ж у апошнія гады ў нашай краіне не назіраецца рэзкіх скачкоў курсу рубля ў адносінах да долара, ён застаецца адносна стабільным.

Каб будоўля не стала даўгабудам

Згодна з ранейшым заканадаўствам, калі забудоўшчык не ўкладваўся ў нарматыўныя тэрміны ўводу дома ў эксплуатацыю, ён павінен быў папярэдзіць пра гэта дольшчыкаў за два месяцы. У новым указе гэты тэрмін скарачаны да аднаго месяца. Зараз падрыхтаваны новы праект пастановы ўрада аб правілах заключэння дагавораў пабуду, у якім прапануецца працягнуць нарматыўны тэрмін будаўніцтва толькі адзін раз.

З іншага боку, часам у будаўніцтве ёсць шмат дольшчыкаў, якія не разлічваюцца па рахунках месяцамі. Значыць, з імі трэба скасоўваць дагаворы і заключаць іх з іншымі дольшчыкамі. У міністэрстве лічаць, што нельга бясконца падаўжаць нарматыўны тэрмін будаўніцтва, бо гэта выліваецца ў вялікую трагедыю для дольшчыкаў, асабліва тых, хто плаціць свечасова.

Абмен без грошай

Па дзеючым раней заканадаўстве, дольшчык у працэсе будаўніцтва меў права памяняць адну кватэру ў доме на іншую. Але пры гэтым ён павінен быў скасаваць першы дагавор, атрымаць унесены на будаўніцтва кватэры грошы з індэксацыяй, а затым заключыць другі дагавор і ўнесці грошы на будаўніцтва новай кватэры. Сума індэксацыі заставалася на руках у дольшчыка.

Пагадзіцеся, гэта не зусім лагічна. Таму распрацоўшчыкамі ўказа было прынята рашэнне, што ў такіх выпадках з дольшчыкам будзе заключацца дадатковае пагадненне да існуючага дагавора з указаннем нумара новай кватэры. А грошы, якія накіроўваліся на будаўніцтва першага жыллага памяшкання, будуць залічваюцца і пры будаўніцтве іншай кватэры без індэксацыі.

І яшчэ, на практыцы ўзніклі выпадкі, калі пасля заканчэння будаўніцтва дома цана на кватэры ў ім зніжалася. Часцей за ўсё гэта датычылася жылля людзей, якія будавалі сабе кватэры з дзяржаўнай падтрымкай. Раней пераплачаныя грашовыя сродкі вярталіся толькі Беларусбанку

на пагашэнне льготнага крэдыту. Цяпер яны будуць акумулявацца і на іншых крыніцах фінансавання (субсідыі, камерцыйны крэдыт, уласныя сродкі), у тым ліку на разліковых рахунках саміх дольшчыкаў.

Ключы толькі пасля дзяржрэгістрацыі

Новым указам прадугледжана, што кватэры будуць перадавацца дольшчыкам толькі пасля таго, калі яны зарэгіструюць свае правы ўласнасці на жыллі.

Эксперты Міністэрства будаўніцтва і архітэктуры нагадваюць, што да ўступлення ў сілу новага дакумента дольшчык мог атрымаць дакументы на жыллое памяшканне і ключы, а потым доўгі час не рэгістраваць свае правы на яго. А ў выніку забудоўшчык быў вымушаны несці выдаткі па аплаце камунальных плацяжоў за кватэру. Часта гэта былі не адзінкавыя жыллыя памяшканні ў доме, а аплата «камунальні» за іх асабліва моцна біла па кішэні заказчыкаў зімой у ацяпляльны перыяд і пагаршала іх фінансвае становішча. Цяпер гэтага не будзе.

Сяргей КУРКАЧ.

ХОЧАЦЕ КВАТЭРУ? ПЕРАЯЗДЖАЙЦЕ Ў КАСЦЮКОВІЧЫ

Такою альтэрнатыву прапануюць на перыферыі тым, хто не мае свайго жылля ў вялікім горадзе

Малая радзіма вядомых беларускіх пісьменнікаў і паэтаў Аркадзя Куляшова, Івана Чыгрынава, Аляксея Русецкага, Алеся Письмянкова заўсёды славілася не толькі сваімі талентамі, але і маляўнічымі мясцінамі. І калі б не Чарнобыль, які, на жаль, закрануў гэты прыгожы край, жыццё тут яшчэ больш віравала б. Але апошнім часам раён зноў пачаў імкліва развівацца. Асабліва гэта бачна па Касцюковічах. Тут з'явіліся вялікі ФАК з басейнам, некалькі буйных гандлёвых цэнтраў, сацыяльныя аб'екты. А галоўнае — поўным ходам ідзе будаўніцтва жылля. І маладыя матулі з каляскамі на вуліцах горада сёння зусім не рэдкія.

І жыллё, і інфраструктура

Будаўніцтва ў Касцюковічах не прыпыняецца. І **начальнік адзела архітэктуры і будаўніцтва райвыканкама Уладзімір СУСЬКО** на правах галоўнага архітэктара горада запрашае пераканацца ў гэтым. 40-кватэрны дом на вуліцы Максіма Горкага, дзе мы робім першы прыпынак, здадзены летась у снежні, частка яго жыхароў — сем'і, якія будаваліся па 240-м Указе. Другая палова дома аддадзена пад арэнднае жыллё. Від збоку крыху псуе цеплатраса, трубы якой акаляюць дзіцячую пляцоўку. Але, як запэўнівае спецыяліст, гэта з'ява часовая. Вунь, махае ён рукою ўбок, новая кацельная будзецца. Старая знаходзіцца за горадам, на тэрыторыі цэментнага завода, гэта пяць кіламетраў ад райцэнтра. З уводам новай паменшацца страты па дастаўцы энерганосьбітаў, а значыць і сумы ў жыроўках грамадзян. Здача аб'екта запланавана ўжо сёлета.

— Горад імкліва расце, развіваецца і інфраструктура — усё ўзаемазвязана, — адзначае галоўны архітэктар. — План па будаўніцтве жылля летась перавыканалі на 107 %, а калі ўлічваць і індывідуальнае жылле, то на ўсё 140. Па горадзе здадзена 2200 квадратных метраў жылля, а індывідуальнага 2070 — пры заданні 1800.

Як грыбы пасля дажджу

Новы мікрараён знаходзіцца ў маляўнічай мясціне, побач з возерам Баравец і яго ўтульнымі месцамі адпачынку. Непадалёк узводзіцца яшчэ адзін 40-кватэрны дом, які мы едзем глядзець. Здача ў чэрвені. На будаўнічай пляцоўцы аж дым курыць. Шчыруюць работнікі ПМК № 260.

— Апошнія трынаццаць гадоў не сядзім без работы — працуем і зімой, і летам, — усміхаецца майстар Андрэй Матыка. — Моладзі шмат, нехта праходзіць практыку. Амаль усе мясцовыя.

Аляксандр Пільнікаў з Бялынкавіч асвойвае ў магілёўскім ліцэі прафесію зваршчыка. Зараз праходзіць практыку ў ПМК. Прызнаецца, што ўмовы працы яму падабаюцца. І ў будучым не супраць звязаць свой лёс з Касцюковічамі.

Ганна і Дзмітрый: «А нам падабаецца ў Касцюковічах».

Галоўны забудовшчык горада — ПМК № 260 — наогул аўтарытэтная арганізацыя. Уладзімір Сусько прапануе з'ездзіць на вуліцу Камсамольскую і паглядзець, як узорна яна рыхтуецца да ўзвядзення чарговага жылога дома. Адметнасць у тым, што фінансаванне яшчэ пакуль не пачалося, а ПМК за свае абаротныя сродкі ўжо падрыхтавала катлан і падвезла будматэрыялы. «Вось як трэба працаваць, — заўважае мой гід. — Дом яшчэ налета будзе здавацца, а забудовшчык ужо паклапаціўся правесці падрыхтоўчыя работы. Пакуль сухое надвор'е, можна зрабіць якасны фундамент, каб потым дом не «гуляў».

Касцюковіцкая Рублёўка

Дарэчы, мікрараён, дзе ўзводзіцца дом, маладзёжны. Яго ў народзе ахрысцілі АБВГДэйка. Тут дамоў пад нумарам адзін — паўлафавіта. З аднаго з іх выходзіць маладая сям'я з каляскай. Як высветлілася, Ганна і Дзмітрый справілі наваселле тут пяць гадоў таму, а ў чарзе на кватэру стаялі ўсяго год. Мужчына працуе ў ПМК, а жонка ў калгасе «Парыжская Камуна». Цяпер яна ў дзкрэтным адпачынку. Сужэнцы прызнаюцца: ім падабаецца жыць у малым горадзе. І крамы пад бокам, і некалькі рынкаў у горадзе, і фізкультурны цэнтр з басейнам, а галоўнае — прырода, свежае паветра, птушкі пяюць, з гэтым у мегаполісе дэфіцыт.

Яшчэ лепш, калі ў цябе свой дом. Тых, хто аддае перавагу індывідуальнаму будаўніцтву, у горадзе таксама хапае. Каб не быць

Ну чым не гарадскі пейзаж?

гасласлоўным Уладзімір Сусько вярзе на вуліцу Краснапольскую, якую жартам называе мясцовай Рублёўкай. Уздоўж дарогі тут стаяць прыгожыя катэджы. Насупраць лес, за ім рэчка. Сапраўды Рублёўка.

Бум на арэнднае жыллё

Сёння ў Касцюковічах афіцыйна зарэгістравана каля 16 тысяч чалавек. І гэта лічба не памяншаецца. Аграгарадкі таксама развіваюцца. У ліку перспектывных — Белая Дуброва, вядомая сваім гусіным фестывалем. Тут шмат было пабудавана жылля да 2009 года, і народ зараз актыўна яго прыватызуе. У аграгарадках Муравілле і Новыя Саматэвічы наогул няма пустуючага жылля.

— Сёння ў Касцюковічах у чарзе на жыллё стаіць 523 сям'і, з іх 64 — шматдзетныя, — удакладняе **статыстыку па гараджаных начальнік аддзела жыллёва-камунальнай гаспадаркі Касцюковіцкага райвыканкама Мікалай ПАТАПЕНКА**. — Апошніх мы маглі б забяспечыць квадратнымі метрамі хоць сёлета, але некаторыя адмаўляюцца і працягваюць стаяць на чарзе. Астатнія таксама доўга не чакаюць. За апошнія гады чарга паменшылася амаль на чвэрць. Па сутнасці, мы б маглі будаваць і болей, былі б ахвотныя. Вельмі прывабныя ўмовы будаўніцтва па Указе № 235: крэдыт выдаецца пад 1 %, але чалавек павінен адпрацаваць не менш як 10 гадоў у раёне. І такія людзі ёсць. Касцюковічы — горад, які развіваецца. Тут працуе адно з найбуйнейшых у краіне прадпрыемстваў — Беларускі цэментны завод. Ёсць цэлы мікрараён, дзе жывуць сем'і яго работнікаў.

Вялікі попыт у раёне на арэнднае жыллё, або, як афіцыйна яно называецца, — жыллё камерцыйнага выкарыстання.

— Такія кватэры ў нас асабліва запатрабаваныя, — удакладняе Мікалай Патапенка. — На сёння плата за яго бярэцца з улікам паніжальнага каэфіцыента — 1,53 рубля за квадратны метр. Атрымліваецца нават танней, чым плаціць за кватэру, пабудаваную з улікам крэдыту. Не кажучы ўжо пра жыллё па найме, якое прапануюць гараджане. На арэндныя кватэры ў нас спатку быў попыт па пяць — шэсць ахвотных на адну. І зараз як толькі нешта вызваляецца, адразу ж знаходзіцца чарговы арандатар. Мы пастаянна інфармуем жыхароў

праз наш сайт і сродкі масавай інфармацыі. На вёсцы каэфіцыент на арэнднае жыллё яшчэ ніжэйшы. У некаторых населеных пунктах і чаргі нават няма. Любы можа прыехаць і жыць. Нават з Магілёва.

3 перспектывай на будучае

— Штогод у нас уведзіцца не менш чым тры тысячы квадратных метраў жылля ў раёне, — кажа **намеснік старшыні Касцюковіцкага райвыканкама Вячаслаў МАКСАЧОЎ**, які курыруе пытанні будаўніцтва і камунальнай гаспадаркі. — На сённяшні дзень ужо распрацавана горадабудаўнічая дакументацыя на пляцоўку пад будаўніцтва чатырох дамоў. На перспектыву, у адпаведнасці з генпланам, у нас падабраныя яшчэ дзве пляцоўкі, дзе будзе весціся забудова як шматкватэрнага жылля, так і індывідуальнага. Наогул па будаўніцтве жылля ад людзей у нас пытанняў не ўзнікае. Ад моманту пастаноўкі на чаргу і да моманту ўключэння ў спіс на будаўніцтва канкрэтнага дома праходзіць у сярэднім тры-чатыры гады. Шматдзетныя сем'і наогул атрымліваюць такую прапанову на працягу года.

Уладзімір ПЕТРУСЕВІЧ, старшыня Касцюковіцкага раённага Савета дэпутатаў:

— Я ведаю некалькі прыкладаў, калі маладыя людзі, у тым ліку з Магілёва, заставаліся ў Касцюковіцкім раёне і дагэтуль тут працуюць. Вырашальную ролю ў гэтым адыграла жыллё. Людзі бяруць крэдыты і будуюць. І гэта добры знак таго, што яны пажадалі застацца. Для моладзі самае галоўнае — дзе жыць. Перспектывны аграгарадок Новыя Саматэвічы. Там жыве шмат людзей, якія працуюць на Беларускім цэментным заводзе. Наогул, заўсёды агітую моладзь заставацца ў раёне, бо ў нас вельмі добрыя перспектывы хутка атрымаць жыллё. Вось зараз на час пасяўной за мной замацаваная гаспадарка «Машавое-агра», а там тры стажоры працуюць, якія вучацца ў Клімавіцкім аграрным каледжы. Гаспадарка забяспечвае спецыялістаў жыллём, і я між іншым пра гэта хлопцам нагадваю. У нас менш гарадской мітусні, прыгожая прырода, шчырыя людзі — што яшчэ трэба?

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Мазыр і Петрыкаў папрыгажэюць

На працягу апошніх гадоў на Гомельшчыне склалася практыка, калі штогод комплексна прыводзіцца ў парадак два гарады. Новае аблічча ўжо набылі 12 райцэнтраў. У 2019 годзе памаладзэюць палескія Петрыкаў і Мазыр. У Мазыры комплекснае добраўпарадкаванне будзе ісці на працягу двух гадоў. У планах на гэты год драмтэатр, басейн, іншыя спартыўныя аб'екты, праектуецца набярэжная. Спецыяльная ўвага аддаецца дваровым тэрыторыям.

Летась у Гомельскай вобласці было ўведзена ў эксплуатацыю 486 арэндных жылых памяшканняў, агульнай плошчай 25,8 тысячы квадратных метраў, ці 136,9 % ад гадавога задання. Сёлета запланавана 28,3 тысячы «квадратаў» жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання дзяржаўнага жыллёвага фонду. У тым ліку плануецца да ўводу 15 такіх жылых дамоў. У Гомелі гэта 80 кватэр у мікрараёне № 59. Будуюць пабудаваны аналагічныя дамы з рознай колькасцю кватэр у гарадскіх пасёлках Брагін, Камарын, Акцябрскі, Карма, Парычы, Бальшавік, у гарадах Рагачоў, Ельск, Мазыр, Лельчыцы, Жыткавічы, Калінкавічы, Петрыкаў...

Аддзяленне ААТ «ААБ Беларусбанк» адноўвіць работу ў адным з мікрараёнаў Мазыра. Справа ў тым, што раней па вуліцы Пралетарскай райцэнтра працавала аддзяленне, якое абслугоўвала каля шасці тысяч чалавек. Але ж банк прадаў будынак. Мясцовыя жыхары агучылі сваю просьбу аб аднаўленні дзейнасці аддзялення напярэдадні «Вялікай размовы з Прэзідэнтам». Вырашэнне пытання знойдзена: банку перададзена частка будынка ў арэнду. Цяпер на аб'екце вядуцца будаўнічыя работы. Плануецца, што яны завершацца да 1 ліпеня. У новым аддзяленні ўсталююць дадатковыя электронныя сродкі для правядзення розных аперацый.

Аўтадарога Гомель — Калінкавічы будзе пашырацца да чатырох палос руху. Гэты ўчастак з'яляецца часткай трасы М10. Работы на аб'екце плануецца распачаць у 2020 годзе. Рэканструкцыя ў ўтрыманне дарогі з Гомеля да Калінкавіч разглядаецца як рэалізацыя пілотнага праекта дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Таксама ў планах на наступныя гады — будаўніцтва аб'язной дарогі, якая дазволіць разгрузіць Калінкавічы ад транзітных патокаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Тэлесеткі

МЫ — КАМАНДА!

Шэсць камандаў па чатыры ўдзельнікі ў кожнай — журналісты, бізнесмены, артысты, прадстаўнікі Дырэкцыі ІІ Еўрапейскіх гульняў, грамадскія дзеячы, тэлегледачы — трапілі ў праект АНТ «Спорт-фактар», здымкі якога пачаліся днямі. У спіс тэлевізійных спаборніцтваў увайшлі некалькі дысцыплін, якія мы гэтым летам убачым у праграме міжнароднага спартыўнага форуму: бег (эстафета 4x100 метраў), стэндавая стральба, веславанне, велагонка.

Сярод тых, хто выпрабуе сам і прадэманструе гледачам спартыўныя здольнасці, сілу, вынослівасць і камандны дух, — вядучая спартыўных навін АНТ Любоў Леановіч і міжнародны аглядальнік Тэнгіз Думбадзэ, папулярны рокер Іван Вабішчовіч, спявачка і пасол добрай волі ААН Іскуі Абалян, дырэктар школы з-пад Стоўбцаў Станіслаў Войніч, другая віцэ-міс Беларусь — 2018» Настася Лаўрынчук, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, алімпійскі чэмпіён у веславанні на каное Аляксандр Багдановіч, шмат-

дзетная маці, юрысконсульт Наталля Сіневіч, валанцёр ІІ Еўрапейскіх гульняў Настася Зенчанка, намеснік дырэктара Мінскага гадзіннікавага завода Дзяніс Рабушкін, судмедэксперт-біёлаг Дзяржкамтэта судовых экспертыз Вольга Кісялёва і іншыя.

Перад кожным этапам удзельнікі будуць праходзіць майстар-класы і інтэнсіўныя трэніроўкі пад кіраўніцтвам вядучых беларускіх спартсменаў, і адпаведна на кожным этапе будуць вызначаны пераможцы, якія атрымаюць білеты на ІІ Еўрапейскія гульні. Але канчатковую перамогу ў праекце заваюе толькі адна каманда, і менавіта ёй у якасці галоўнай узнагароды арганізатары ўручаць грашовы прыз і падарункі ад партнёраў.

У эфіры «Спорт-фактар» возьме старт з 5 мая.

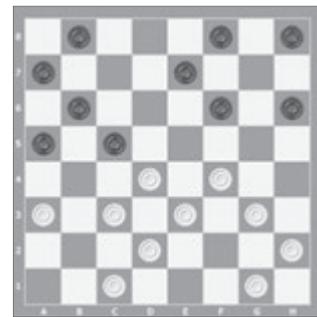
Фота Ганны ЗАНКВІЧ.

ШАШКІ («Звязда») Выпуск № 86

У Гомелі адбылося маладзёжнае першынство Беларусі па шашках-100.

Пераможцамі сталі — Інга Барашка (Д11, Гомель), Сяргей Астапаў (Ю11, Гомель), Настася Сакалова (Д14, Бабруйск), Георгій Выдзерка (Ю14, Гродна), Марыя Часнакова (Д17, Мінск), Сцяпан Дарашэнка (Ю17, Жодзіна), Паліна Петрусёва (Д20, Мінск), Міхаіл Семянюк (Ю20, Мінск), Вера Хвашчынская (Д27, Бабруйск), Аляксей Куніца (Ю27, Мінск).

У чэмпіянаце Беларусі па рускіх шашках сярод мужчын інвалідаў па зроку перамог майстар спорту Уладзімір Беляеўскі — 12 ачкоў з 14 магчымых, на другім месцы майстар Дзмітрый Фадзееў. Трэцім фінішаваў кандыдат у майстры Мікалай Зотаў (у абодвух па 9 ачкоў).

У жанчын у тройцы прызёраў Зінаіда Дземідзенка, Марыя Лясун (па 9 ачкоў з 12 магчымых), Ірына Чараднічэнка — 7 ачкоў.

Паглядзіце цікавы фрагмент гульні.

№ 29 В. Беляеўскі — В. Чыж. **Белыя простыя шашкі:** а3, с1, с3, d2, d4, e3, f4, g1, g3, h2 (10).

Чорныя простыя шашкі: а5, а7, b6, b8, с5, e7, f6, f8, h6, h8 (10).

Чорныя маглі правесці камбінацыю «лесвіца». Пакажыце ўдар і ацаніце наступствы.

№ 29

Для самастойнага рашэння прапануюцца кампазіцыі, складзеныя нашымі чытачамі.

№ 30 Васіль Марцінкевіч (Глыбокае).

Белыя простыя шашкі: а3, а5, b6, с5, e1, g1, g3, h2 (8).

Чорныя простыя шашкі: а7, с7, d8, e3, e5, g7, h4 (7).

№ 31 Юрый Мурадаў (Барысаў).

Белыя простыя шашкі: а5, b4, с1, с7, e1, h4, h6 (7).

Чорныя простыя шашкі: b8, d4, d8, e7, f4, f6, g5, h2 (8).

№ 32 Ю. Мурадаў.

Белыя простыя шашкі: 12, 15, 17, 19, 24, 25, 26, 27 (8).

Чорныя простыя шашкі: 6, 9, 16, 21, 28, 37, 39, 40 (8).

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

ГАТОЎНАСЦЬ НУМАР АДЗІН

19 красавіка на тэлеканале «Беларусь 5» выйдзе новая праграма «Наша Алімпіяда».

Яе вядучы Генадзь Вайтовіч зладзіць «тэст-драйв» галоўных спартыўных аб'ектаў, якія прымуць кантынентальны форум, наведвае трэніроўкі і даведаецца эксклюзіўную інфармацыю ў трэнеру беларускіх зборных, а таксама прапануе нашым спартсменам прайсці незвычайныя выпрабаванні.

Так, ужо ў першым выпуску праграмы вядучы правярыць на зручнасць для спартсменаў і балельшчыкаў стралковы комплекс імя маршала С. Цімашэнкі, старшыня Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі падзеліцца з гледачамі прагнозамі і чаканнямі ад спаборніцтваў па дынамічнай новай лёгкай атлетыцы — DNA, якія пройдуць у Мінску ўпершыню, а кандыдаткі ў зборную Беларусі па баскетболе 3x3 будуць спаборнічаць у меткасці, закідваючы ў кошык... бульбу з максімальнай адлегласці.

Акрамя таго, расказалі «Звяздзе» ў медыяхолдынгу, «Наша Алімпіяда» пакажа відэавізітоўкі лідараў беларускай нацыянальнай каманды, а гледачам прапануе правярыць спартыўныя веды.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Праверце свае рашэнні: выпуск № 85 ад 29.03.19.

№ 25 с3.g5(с3А)f4(f6)h4.h:e:h6(с3)c1+

A(f6)f4(g3VP-01)h6.c1+VP-01(с3)h4.h:e:h6(с3)c1+

№ 26 e5, d8, g3, f4, h8.+**№ 27** g5, e7 (e3) b8,e1+

№ 28 g5, e7 (e3) a3!, d2+

Правільныя адказы даслалі С. Рашэцін (Ашмяны), В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага р-на), Ф. Карпей (Мядзел), У. Статкевіч (п. Зялёны Бор, Івацэвіцкі р-н), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў (усе Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), В. Бандарык (Мінскі р-н).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, г. Мінск; e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

«А ЦЯПЕР — ГАРБАТЫ!»

Лета 1945-га. Малады камандзір разведроты Шарапаў трапляе пасля фронту па размеркаванні ў Маскоўскі крымінальны вышук, у аддзел па барацьбе з бандытызмам. Якраз у гэты час у горадзе лютуе няўлоўная банда «Чорная кошка», пакідаючы за сабой след з нябожчыкаў і нераскрытых спраў... 40 гадоў таму адбылася прэ'ера шматсерыйнага фільма «Месца сутрэчы змяніць нельга», а праз 30 гадоў, у красавіку 2009-га, у Кіеве каля будынка МУС адкрылі помнік Жаглову і Шарапаву. У 2016-м помнік героям фільма паставілі таксама каля будынка ГУУС Масквы на Пятроўцы, 38.

Дэтэктыў паводле рамана братаў Вайнераў «Эра Міласэрнасці» стаў адной з найлепшых работ не толькі рэжысёра Станіслава Гаварухіна, але і ўсіх занятых акцёраў. Перагледзець фільм можна на наступным тыдні ў эфіры «Беларусь 3», а да таго — прыгадаць тое-сёе з гісторыі стварэння карціны.

На ролю капітана Жаглова прэтэндавалі Юрый Кузьмяноў, Леанід Яноўскі, Яўген Сцяжко, але выбралі Высоцкага — практычна без проб. Хадзілі чуткі,

што рэжысёр спецыяльна запрашаў на мастацкую раду заведама непрыдатных для вобраза акцёраў, каб падрыхтаваць глебу для прыняцця Высоцкага. І гэта быў стрэл у яблычак: Высоцкі не толькі бліскача сыграў неадназначнага капітана міліцыі, але і прывёў у карціну многіх іншых акцёраў: Аляксандра Бяляўскага — Фокса, Віктара Паўлава — Леўчанку, Івана Бортніка — «Прамакашчу». Гэта ён прыдумаў картavy каларыт дробнаму зладзюжку «Кірпічу» — Садальскаму, фатаграфію Вары як падказку для Шарапава, ён зняў сцэну допыту Фокса, сцэны з Груздзевым і нават пэўны час падмяняў Гаварухіна ў якасці рэжысёра, калі той вымушаны быў паехаць на фес-

тываль з папярэднім сваім фільмам... А вось спяваць Высоцкаму ў гэтай карціне не далі. Але менавіта яго за ролю Жаглова адзначылі дзвюма ўзнагародамі: прызам журы Усесаюзнага кінафестывалю ў 1981-м і Дзяржпрэміяй СССР у 1987-м (пасмяротна).

Доўга шукалі і акцёра, які ўвасобіць палкага ідэаліста Шарапава, — перабралі амаль паўтара дзясятка кандыдатур, у тым ліку вельмі вядомых — Аляксандра Абдулава, Станіслава Садальскага, Сяргея Ніканенкі, — але тэлевізійнае кіраўніцтва настойвала: толькі Уладзімір Конкін. І хоць самі сцэнарысты не атаясамлівалі маладога інтэлігентнага акцёра з разведчыкам, які 42 разы хадзіў праз лінію фронту, зацвердзілі менавіта яго — вельмі ўжо быў падобны да «камсамольца, партрэт якога ў газетах друкуюць».

Насуперак дамоўленасці паміж Дзяржтэлерадыё СССР і Адэскай кінастудыяй фільм атрымаўся не сямі-, а пяцісерыйным — дзе серыі скарацілі ў працэсе цэнзуравання і пера-

мантажу. Усе выразаныя кадры, каля дзвюх гадзін, рэжысёр аддаў на Адэскую кінастудыю, дзе яны і згубіліся.

А ВЫ ВЕДАЛІ, ШТО?..

У сцэне ў бильярднай шары ў лузу за Высоцкага і Кураўлёва заганяў майстар — адзін з найлепшых бильярдыстаў Адэсы Уладзімір Івановіч, паколькі абодва акцёры зусім не ўмелі «катаць шары».

Падчас здымак у Адэсе Высоцкі працягваў іграць у тэатры ў Маскве — яго везлі на міліцэйскай «Волзе» з аэрапорта, а гримёр па дарозе пераўтварала Жаглова ў Гамлета.

Падчас здымак пагоні за Фоксам ледзь не загінула каскадзёры: машына перакулілася і ўпала не проста ў раку Яўзу, а пагрузілася ў метровы глей...

Фінальную сцэну, дзе Вара застаецца жывой і бярэ з дзетдома падкідыша, даздымалі ў апошні момант, каб «перапісаць» трагічны фінал.

Сказана!

«Гэта толькі ты разумны, а я так, пагуляць выйшаў». «Злодзей павінен сядзець у турме!» «У кожнай, нават самай таёмнай справе заўжды знойдзецца чалавечак, які штосьці чуў, штосьці бачыў, штосьці ведае, помніць або здагадаецца». «Безабразія! Кансерваторыю скончыць не дадуць». «Я па пятніцах не падаю». «Пачастуйце даму запалкай, грамадзянін начальнік». «Так што няма ў вас мэтадаў супраць Косці Сапрыкіна!» «Твой нумар шаснаццаты!»

Ад ятроўкі джгала аж да веснічак

Свой, адметны чытач у газеты «Звязда». Ён жа, хочацца верыць, глядзяч тэлеканала «Беларусь 3» і ў прыватнасці праграмы «Размаўляем па-беларуску». Гэтая тэлевіктарына ўжо каторы год у эфіры і магла б выходзіць далей — у звычайным фармаце. Аднак стваральнікі вырашылі ўдасканаліць яго (над чым і працуюць)...

А пакуль усе, хто цікавіцца мовай, шануе яе і, магчыма, плануе ўдзел у віктарыне, могуць правярыць сваё веданне з дапамогай «Звязды». Такім чынам, ці ведалі вы, што:

азызлы — 1) хваравіта тоўсты, апухлы, 2) азяблы, настылы;

апекавіца — (над кімчым) клапаціцца пра каго-, што-небудзь, накіроўваць дзеянні, ахоўваць чые-небудзь інтарэсы;

весніцы — вароты ў двор або з двара ў агарод, у поле;

вёснічкі — вузкія дзверцы ў плоце;

джгаць — 1) кусаць, раниць джалам (пра насякомых); кусаць (пра змей); 2) хутка ісці, бегчы, імчацца;

прылітаваць — прыпаляць;

раскоўзаць — 1) яздой або катаннем зрабіць слізкім; 2) размяць, расцерці, раскідаць, размазаць (нагамі, целам);

спляжыць — вынішчыць, высечы, разбурыць, зруйнаваць, сапсаваць што-небудзь;

цыбаты — 1) высокі і тонкі; 2) доўгі і тонкі;

ятроўка — жонка аднаго брата ў адносінах да жонкі другога брата.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.
 7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
 7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
 9.10 «Галоўны эфір».
 10.20, 12.10, 18.35, 19.20 **Серыял «Увесну расквітае каханне» (16+).**
 12.40, 13.05, 14.35, 15.25 **Серыял «Забойствы па пятніцах» (16+).**
 15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
 17.05 «Беларуская часінка».
 21.00 «Панарама».
 21.50 «Нашы» (6+).
 22.10 **Серыял «След» (16+).**
 23.45 Арэна.
 0.40 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
 9.00, 18.35 «Тэлебарометр».
 9.05, 20.05 **Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).**
 10.25 «Капейка ў капейку» (12+).
 11.00 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
 11.40 «Свет навыварат. Непал» (16+).
 12.25 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
 13.15 Анімацыйны фільм «Качыныя гісторыі: запаветная лямпа» (0+).
 14.30 **Камедыя «Голы пісталет 33 1/3: апошні выпад» (12+).**
 15.50 **Фантастыка «Супер 8» (12+).**
 17.40 «Веру не веру» (16+).
 19.15 «Суперлато».
 21.10, 22.05 «Тата папаў» (16+).
 22.00 КЕНО.
 23.00 «Ідзі сюды і танцуй».
 23.05 **Серыял «Жаночы доктар» (16+).**
 23.55 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
 7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Фаршыраваныя яйкі.
 8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
 8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
 8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
 9.25, 16.35 «**Два капітаны».**
Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
 10.35 «Навукаманія» (6+).
 11.05 «Архітэктура Беларусі».
 11.20, 21.05 «Апошні дзень».
 Аркадзь Вайнер (12+).

12.50 «Беларусь як песня». Ганна Радзько.
 13.20 «Наперад у мінулае».
 13.50, 19.20 «Вызваленне». «Кёнігсбергская наступальная аперацыя» (12+).
 14.10, 21.45 «**Месца сустрэчы змяніць нельга».** Маст. фільм. **1-я серыя (12+).**
 15.25 «Люблю і памятаю». Народны артыст СССР Аркадзь Райкін.
 16.05 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
 17.45 «Легенды музыкі». Муслім Магамаеў (12+).
 18.10 «Прымадонна». Найлепшыя песні Алы Пугачовай. Канцэрт Нацыянальнага акадэмічнага аркестра Беларусі пад кіраўніцтвам народнага артыста Беларусі Міхаіла Фінберга.
 19.50 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Мікалай Байрачны.
 20.40 «Калыханка» (0+).
 22.50 «**Ватэль».** Меладрама (16+).

5 Беларусь 5

7.00 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. ВЭФ — «Цмокі-Мінск».
 8.45 Вынікі тыдня.
 9.30 Гандбол. Кваліфікацыя ЧЕ-2020. Мужчыны. Беларусь — Чэхія.
 11.10 Вялікі спорт.
 11.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. БАТЭ — «Дынама-Брэст».
 13.50 Тэніс. WTA. Лугана. Фінал.
 16.00 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Ліверпуль» — «Чэлсі».
 18.00 Піт-стоп.
 18.30 Гульні.by.
 18.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Шахцёр» — «Слуцк». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
 20.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. Агляд тура.
 21.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Уотфард» — «Арсенал». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
 23.55 Футбол. Чэмпіят Беларусі. Агляд тура.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
 7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
 9.10 «Контур».
 10.00 «Жыць здорава!» (16+)
 11.10 **Серыял «Доўгі шлях да дому» (16+).**
 12.05 «Модны прыговор» (12+).
 13.10 **Серыял «Каралева гульні» (16+).**
 15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)

16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
 17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
 18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
 18.55 «Няхай гавораць» (16+).
 20.00 «Час».
 21.10 Ток-шоу «Наша жыццё».
 22.10 **Серыял «Зорге» (16+).**
 0.10 **Серыял «Кат» (16+).**
 1.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
 6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
 6.10, 20.15 «Міншчына».
 6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
 9.05 «Вадзіць па-руску» (16+).
 9.25 «Тыдзень».
 10.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
 12.30, 23.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
 13.45, 0.25 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
 14.40 Дакументальны праект (16+).
 15.35, 16.50 «**Чорныя кошкі».** **Серыял (12+).**
 19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
 20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
 22.05 «Глядзець усім!» (16+)
 1.10 «Мінтранс» (16+).
 1.45 «Самая карысная праграма» (16+).

МІР

6.00, 10.10, 5.35 **Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).**
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
 12.30, 0.25 «Такому мама не навучыць» (12+).
 13.15, 1.40 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
 14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
 15.05, 0.55 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
 16.15, 19.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).**
 19.55 «Гульні ў кіно» (12+).
 20.40 **Маст. фільм «Жанчына, якая спявае» (12+).**
 22.20 «Народжаная ў СССР. Ала Пугачова» (12+).
 3.15 **Маст. фільм «Эклавія. Княжкі вартаўнік» (16+).**
 5.05 «Культ/Турызм» (16+).

РТР—Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
 7.00 «Раніца Расіі».
 10.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
 12.35, 14.30 **Серыял «Жанчыны на мяжы» (16+).**
 13.35 «Наша справа» (16+).
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
 15.35 «Лёс чалавека» (12+).
 17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
 18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
 20.40 **Серыял «Выпрабаванне» (12+).**
 22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
 0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
 6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
 6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
 6.30 «Гарады Беларусі» (6+).
 7.10 «Цуд тэхнікі» (12+).
 8.05 **Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).**
 9.40 «За гранню» (16+).
 10.20 «Чакай мяне» (12+).
 11.05 «Крутая гісторыя» (12+).
 11.55, 23.15 Пракурорская праверка (16+).
 13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
 14.00, 16.25 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
 17.05 «ДНК» (16+).
 18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
 19.40 Сёння. Галоўнае.
 19.55 **Серыял «Пасяленцы» (16+).**
 22.50 «НЗ.by».

8 канал

7.00, 15.55, 19.05, 21.05, 0.30 «Надвор'е».
 7.05, 16.05 М/с «Чып і Дэйл» (0+).
 7.25, 16.00 «Гумарынка».
 7.30 **Камедыя «Дзевяць ярдаў» (16+).**
 9.10 Дак. фільм «Вернасць і здрада. Як праверыць пачуцці» (12+).
 9.40, 19.10 **Серыял «Марчэла» (16+).**
 10.30 Дак. серыял «Падарожжа па гарадах з гісторыяй» (12+).
 11.00 Трылер «**Ніколі не вяртайся» (16+).**
 12.55, 20.05 **Серыял «Смяротная зброя» (16+).**
 13.40 Трылер «Небяспечная місія» (12+).
 16.30 Дак. фільм «Тытанік».
 17.20 **Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).**
 20.05 **Серыял «Смяротная зброя» (16+).**
 20.50 «Вечарніца» (0+).
 21.10 **Маст. фільм «Тытанік» (12+).**

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
 6.50, 5.00 «Лаві момант» (16+).
 7.25, 3.15 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
 8.20, 2.25 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
 9.15 М/ф «Царэўны» (6+).
 9.45 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
 10.05, 18.10, 21.40 «Уральскія пельмені» (16+).
 10.40 «Наш рамонт» (16+).
 11.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
 12.20 «Проста кухня» (16+).
 13.00 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
 14.00 Камедыя «Правілы здыму: метад Хітча» (12+).
 16.30 Анімацыйны фільм «Белка і Стрэлка: зорныя сабакі» (0+).
 19.40 Фэнтэзі «Легіён» (16+).

23.45 Скетч-шоу «Нерэальная гісторыя» (12+).
 0.50 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Лета Гасподняе». Верніца.
 7.00 «Вяршкі і карэньчыкі». М/ф.
 7.20 «Сіта і Рама». Серыял.
 9.35 «Звычайны канцэрт».
 10.00 «Мы — грамацеі!»
 10.45 «Пакой Марвіна». Маст. фільм (12+).
 12.20 «Навуковы стэнд-ап».
 13.00 «Лісты з правінцыі». Новасібірск.

13.30 «Дыялогі пра жыццё». Лора Парк. Тэнэрыфе».
 14.15, 1.00 Невядомы «Масфільм». «Сюжэт для невялікага апавядання». Маст. фільм (12+).
 15.50 «Больш, чым каханне». Яўген Лебедзеў і Натэла Таўстанова.
 16.30 «Карціна свету».
 17.10 «Пешшу...» Абрамацава.
 17.40 «Блізкае акружанне Яўгена Пісарава».
 18.35 «Рамантыка раманса».
 19.30 Навіны культуры.
 20.10 «Люстэрка для героя». Маст. фільм.
 22.20 «Белая студыя».
 23.05 Спектаклі тэатра «Гелікон-опера». Дж. Пучыні. «Турандот».
 2.25 «Вяртанне з Алімпу», «Кватэра з сыру». М/ф для дарослых.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
 7.00, 8.00, 9.45, 11.00, 19.10, 20.45, 21.45, 23.10, 1.00, 2.20, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
 7.15 «Двары нашага дзяцінства». 1992 год (12+).
 9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
 10.00 «Колба часу» (16+).
 12.00 Маст. фільм «Калыханая дзяўчына» (12+).
 13.30 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+).
 15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
 15.55 Тэлеспектакль «Сэрца не камень». 1989 год (12+).
 18.10, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
 19.20 «Пад знакам задзяка. Цялец». 1992 год (16+).
 22.00 Тэлеспектакль «Карчмарка». 1975 год (12+).
 0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Звуки Му». 2-я частка. 2006 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00 Конны спорт. Global Champions Tour.
 2.15 Watts. Top-10.
 2.30, 4.00, 9.30, 15.00, 19.30 Веласпорт. «Тур Турцыі».
 3.00, 7.00, 10.30, 14.00, 20.30, 23.00 Снукер. Чэмпіят свету.
 5.00 Супербайк. Этап чэмпіяната свету.
 6.00 Аўтагонкі. Формула Е.
 16.15 Веласпорт. Amstel Gold.
 18.30 Веласпорт. Кубак Францыі.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.55 Тэорыя хаоса (12+).
 2.30 Ажаніся са мною, чувак (18+).
 4.10 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
 5.45 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+)
 7.40 З 13 у 30 (12+).
 9.35 Целахоўнік кілера (18+).
 11.50 Сябар нявесты (16+).
 13.50 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін (16+).
 15.30 Правілы здыму: метады Хітча (12+).

17.50 Мілка (18+).
 19.30 Што вытвараюць мужчыны! (18+)
 21.10 Што вытвараюць мужчыны!-2 (18+).
 22.50 Дом з паранармальнымі з'явамі (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
 9.25 «Заўтра сёння» (12+).
 9.55 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)

10.45 «Глядзі сам» (12+).
 11.05, 1.50 «Маёр паліцыі». Серыял (16+).
 14.45, 4.50 «Ён і Яна» (16+).
 16.10 «Усё, што вам трэба». Маст. фільм (14+).
 20.25 «Без падману» (16+).
 21.20 «Асцярожна, махляр!» (16+)
 21.55 «Востраў праклятых». Трылер (16+).

0.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 15.00 Цёмны рыцар (16+).
 9.05 Герцагіня (16+).
 11.10 Белфягор — прывід Луўра (12+).
 13.05 Махляр (12+).
 17.55 Іншапланецянін (6+).
 20.10 Іншыя (16+).
 22.15 Даспехі Бога: у пошуках скарбаў (12+).
 0.25 Заручаныя асуджаныя (16+).
 2.15 Борг, Макінрой (18+).
 4.20 Вар'яцкі выгляд каханья (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Ганна Карэніна. Гісторыя Вронскага (12+).
 9.05 Фота на памяць (16+).
 10.30 Код Апакаліпсісу (16+).
 12.40 Вязьня замка Іф. Граф Монтэ-Крыста (12+).
 14.00 Адліга (16+).
 18.15 Любоў-маркоў-3 (12+).
 20.20 Горка! (16+)
 22.20 Сабібор (12+).
 0.40 М + Ж (16+).
 2.20 Ваўкалакі (16+).
 4.00 Барвовы колер снегападу (16+).

National Geographic

6.00 Сапраўдны геній (16+).
 7.30, 4.50 Аўта-SOS (16+).
 9.00 Шаша праз пекла (16+).
 11.20 Сіла племені (16+).
 12.50, 16.40 Больш, чым фокусы (16+).
 17.25, 22.15 Асушыць акіян (16+).
 19.45, 23.05 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога (16+).
 2.30 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці (16+).
 5.35 Зона будаўніцтва (16+).

Discovery Discovery

8.00, 18.00 Як гэта ўстроена? (12+)
 9.00, 19.00 Як гэта зроблена? (12+)
 10.00 Экстрэмальныя фургоны (12+).
 11.00 Залатая ліхаманка (16+).
 12.00 Невядомая экспедыцыя (16+).

13.00, 4.40 Дылетант супраць эксперта (12+).
 14.00, 23.00 Музейныя тайны (12+).
 15.00, 3.50 Эд Стафард: гульні на вылет (16+).
 16.00, 5.30 Разбуральнік (16+).
 20.00 Разбуральнікі легенд (16+).
 0.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
 1.00 Самагоншчыкі (18+).
 2.00 Гіганцкія хабы (12+).
 2.55 Аляска: сям'я з лесу (16+).

У праграме мажымы змяненні. Перадрукі праграмы забаронена.

1 Беларусь 1

6.25 Слова мітрапаліта Паўла на свята Уваходу Гасподняга ў Іерусалім (Вербніца). 6.35 Слова мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на Светлае Хрыстова Уваскрэсенне (Пасха). 6.45 Меладрама «Усё да найлепшага». 3-я і 4-я серыі (12+). 8.20 «Клуб рэдактараў» (16+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 «Арсенал» (12+). 9.45, 12.35 Серыял «Сваты-5» (12+). 10.50 «На вылет!» (12+). 11.40 «Гульні.by». 12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён. 13.35 «Я ведаю» (6+). 15.15 «Твой горад». 15.30 «Вакол планеты». 16.20 Eurovision. Вынікі тыдня. 16.40 Меладрама «Маё новае жыццё». 1—4-я серыі (16+). 20.40 Навіны надвор'я. 21.00 «Галоўны эфір». 22.10 Меладрама «Дзе жыве Надзея?» 1—4-я серыі (12+).

2 Беларусь 2

7.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+). 8.35, 19.55 «Тэлебарометр». 8.40 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+). 9.30 «Свет навыварат. Непал» (16+). 10.25 «ЖаннаПажані» (16+). 11.25 Драма «Уваскрэсенне Хрыста» (16+). 13.15 Фантастыка «Вайна светаў» (12+). 15.10, 23.50 «Арол і рэшка. Рай і пекла» (16+). 16.10 «Тата папаў» (16+). 17.45 Фэнтэзі «Захавальнік часу» (12+). 20.25 «Абмен жонкамі» (16+). 22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО. 22.05 «Вярніце мне прыгажосць» (16+). 23.15 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Камертон». Мітрапаліт Тадэвуш Кандрусевіч. 8.00, 12.50, 20.15 Навіны культуры. 8.20, 20.30 «Гэты дзень». 8.25 М/ф (0+). 8.30 «Дзень добры і бывай». Меладрама (12+). 10.00 «Наперад у мінулае». 10.30 «Нацыянальны хіт-парад».

11.20 «Іх ведалі толькі ў твар». Драма (12+). 13.10 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Анатоль Ярмаленка. 14.00 «Ганна і Камандор». Драма (12+). 15.25 Кантата «Stabat Mater» у выкананні Сімфанічнага аркестра і хору Белтэлерадыёкампаніі. 16.00 Трансляцыя Велікоднага Паслання і Благаслаўлення «Граду і Свету» з Ватыкана з удзелам Папы Рымскага Францыска. 16.40 «Архітэктура Беларусі». 16.55 «МУР». Маст. фільм. «1943» (16+). 19.50 «Арт-гісторыі». «Венера Савецкая». 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Расклад на пасляўтра». Кінааповесць (12+). 22.30 «Алег Даль. Між мінулым і будучым». Дак. фільм (12+). 23.10 «Vivat, аркестр!» Дзяржаўны камерны аркестр Рэспублікі Беларусь.

5 Беларусь 5

5.30 Прэв'ю. Тэніс. Кубак Федэрацыі. Аўстралія — Беларусь. 6.00 Тэніс. Кубак Федэрацыі. Аўстралія — Беларусь. 12.00 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Ташкент. 14.20 Гульні «навыраст». 14.50, 16.50 Скачкі на батуте. Этап Кубка свету. Мінск. 16.20 Піт-стоп. 17.55 Гандбол. Балтыйская ліга. Фінал 4-х. Фінал. (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 19.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. «Гомель» — «Шахцёр». (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 21.35 Хакей. Чэмпіянат свету. U-18. Беларусь — Канада. (2-і, 3-і перыяды, у перапынку — Спорт-цэнтр.) 22.50 Вынікі тыдня. 23.35 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Зялёна Гура» (Польшча) — «Цмокі-Мінск» (Беларусь).

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны». 7.10 Камедыя «Самагоншчыкі» (12+). 7.40 «Жыццё іншых» (12+). 8.40 «Метэгаід». 9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі). 9.25 «Здароўе» (16+). 10.35 «Тэорыя змовы» (16+). 11.30 «Мікалай Рыбнікау. Хлопец з Зарэчнай вуліцы» (12+).

12.30 Камедыя «Дзяўчына без адраса» (6+). 14.15 «Тры акорды» (16+). 16.20 «Ледніковы перыяд». Дзеці». Новы сезон (0+). 18.35 «Лепш за ўсіх!» (6+). 20.00 «Контур»». 21.05 Драма «План уцёкаў» (16+). 23.10 «Што? Дзе? Калі?» Вясная серыя гульні (16+). 0.20 Меладрама «Без межаў» (16+).

СТБ

6.00, 1.30 «Каханне зямное». Драма. (12+). 7.35, 20.35 Дакументальны спецпраект (16+). 9.15 «Мінтранс» (16+). 10.00 «Скардзіцца дазваляецца». 10.30 «Вялікі горад». 11.00 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+). 11.30, 13.40, 16.40 «Джокер». Серыял (16+). 13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны». 19.30 «Тыдзень». 23.00 «Тыдзень спорту». 23.30 «1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ». Другая гульня (16+).

МІР

6.00, 6.30, 7.35, 8.35 М/ф (0+). 6.15 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+). 7.05 «Беларусь сёння» (12+). 8.05 «Культ/Турызм» (16+). 8.55 «Яшчэ танней» (12+). 9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+). 10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок). 10.15 «Сусветная лэдзі» (12+). 10.45 «Каханне без межаў» (12+). 11.45 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» (16+). 13.50 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі» (12+). 15.45, 16.15, 19.30 Маст. фільм «Пакроўскія вароты» (0+). 18.30, 0.00 «Разам». 20.00 Маст. фільм «Вакзал для дваіх» (12+). 23.00, 1.00 Серыял «Класныя мужыкі» (16+).

РТР—Беларусь

6.55 Пачатак эфіру. 7.00 Маст. фільм «Украсці Бельмандо» (12+). 8.50 Маст. фільм «Нялёгкае шчасце» (12+). 10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).

11.00 Весткі. 11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+). 12.15 «Ранішняя пошта» (16+). 13.00 «Калі ўсе дома» (12+). 14.00 «Смяяцца дазваляецца» (16+). 16.20 «Далёкія блізкія». 17.50, 21.45 Маст. фільм «Прыгавор ідэальнай пары» (16+). 20.00 Весткі тыдня. 23.00 Масква. Крэзьмль. Пуцін. 23.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўевым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз». 6.00 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+). 6.35, 22.30 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+). 7.05 «Таямнічая Расія» (16+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 Спецыяльны рэпартаж (12+). 8.35 «Адночы...» (16+). 9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+). 10.25 «Першая перадача» (16+). 11.05 «Цуд тэхнікі» (12+). 11.55 «Дачны адказ» (0+). 13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+). 14.05 Меладрама «Кропка выбуху» (16+). 16.20 «Следства вялі...» (16+). 17.10 Маст. фільм «Хованкі» (16+). 19.00 «Вынікі тыдня». 20.05 «Зоркі сышліся» (16+). 21.30 Ты не паверыш! (16+). 23.00 Трылер «Выкуп» (16+).

8 канал

7.00, 16.10, 18.55, 21.05, 1.20 «Надвор'е». 7.05 М/ф «Баранчык Шон». 7.15 Дак. серыял «Невядомая планета Зямля». 8.15 М/ф «Дабрыня Нікіціч і Змей Гарыныч». 9.25 «Утрамдзія». 9.30 «Мой любімы гадаванец» (0+). 10.00 «Сіньцзян». 10.30 «Вячэрні квартал — 95». 12.00 Камедыя «8 новых спатканняў» (16+). 13.30 Фантастыка «Трансформеры». 16.15 «Глядзім усёй сям'ёй». Маст. фільм «Сябры навек» (6+). 17.45 «Адказвайка» (0+). 17.50 «Сябры дзядулі Марка» (0+). 18.10 Серыял «Касл» (12+). 19.00 Меладрама «Лёд» (12+). 20.50 «Вечарніца» (0+). 21.10 Вестэрн «Цудоўная сямёрка» (16+). 23.35 Вестэрн «Хуткі і мёртвы» (16+).

ВТБ

6.05 «Рогаў. Студыя 24» (16+). 7.00 «Наш рамонт» (16+). 7.55 «Ералаш» (6+). 8.35 «Галерэя прыгажосці» (16+). 9.30 Серыял «Апошні з Магікян» (16+). 11.30 Серыял «Вароніны» (12+). 13.35, 0.35 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+). 14.15 Фантастыка «Іншапланетнае ўварванне: бітва за Лос-Анджэлес» (12+). 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+). 18.00, 23.40 «Уральскія пельмені» (16+). 19.00 Серыял «Кухня-2» (16+). 21.00 Серыял «90-я. Весе­ла і гучна» (16+). 22.00 Баявік «13-ы раён» (16+). 1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+). 3.10 Скетч-шоу «6 кад­раў» (16+). 4.00 «Дурні і дарогі» (16+). 5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры. 6.35 «Пешшу...» Масква абноўленая. 7.05, 20.05 «Правілы жыцця». 7.35 «Тэатральны летапіс». Ігар Кваша. 8.05 «Сіта і Рама». Серыял. 8.55, 22.15 «Дэмань». Маст. фільм. 1-я серыя (12+). 10.15 «Назіральнік». 11.10, 1.25 «Гутаркі з Мравінскім». Дак. фільм. 12.15 Сусветныя скарбы. 12.30, 18.45, 0.40 Улада факта. «ЗША і Кітай: гісторыя адносін». 13.15 «Лінія жыцця». Альбіна Шагімуратава. 14.10 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.

15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму». 15.40 «Агора». Ток-шоу. 16.40 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Усходні рубеж». 2-я серыя (12+). 17.55 Музыка эпохі барока. Філіп Жарускі і Фрайбургскі барочны аркестр. 19.45 «Галоўная роля». 20.30 «Добрай ночы, ма­лыя!» 20.45 «Космас — падарожжа ў прасторы і часе». Дак. серыял. 1-я серыя. 21.30 «Саці. Нясумная класіка...» 23.40 Юбілей Вольгі Волкавай. «Лінія жыцця». 2.25 Раман у камені. «Партугалія. Замак слёз». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Ня­бесны ціхход» (12+). 7.15 Фільм-канцэрт «Мініяцюр» 1975 год (12+). 7.50 «Мы Вас любім!» Кан­цэрт гурта «Воскресение». 1994 год (12+). 9.00 «Быў час». 2009 год (16+). 10.05 «Вакол смеху» з Аляксандра Івановым. 1986 год (12+). 11.30, 12.55, 14.00, 17.30, 19.15, 21.45, 23.00, 1.00, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+). 12.00, 18.00, 22.00 «На­роджаныя ў СССР» (12+). 13.10 «Зямля — Павет­ра». Пётр Мама­наў. 2003 год (16+). 14.30 Фільм-спектакль «Рэвізор». 1982 год (12+). 19.25 Фільм-канцэрт «Сустрэчы з Алай Пугачовай». 1984 год (12+). 20.35 «Аркестр Поля Марыя». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+). 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 0.00 «Да і пасля...» з Ула­дзімірам Малчанавым. Год 1985-ы. 1-я частка. 2010 год (12+). 1.20 Маст. фільм «Па­куль не выпаў снег...» (16+). 4.00 «Колба часу» (16+).

ТБ3

6.00 «Талаш». Драма (12+). 9.30 «M&S» (12+). 10.00 «Глядзі сам» (12+). 10.20 «Перыскоп» (16+). 10.45, 4.10 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+). 12.25 «Асцярожна, мах­ляры!» (16+). 13.00 «Без падману» (16+). 13.55 «Можаце зваць мя­не татам». Маст. фільм (12+). 15.45, 23.05 «Нераскры­тая тайны» (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 6.00, 12.00, 23.00 Супербайк. Этап чэмпіяна­ту свету. 0.30, 2.30, 10.30, 13.30, 17.00, 21.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ. 1.30 Плаванне. Nordic Swim Tour. 7.00, 22.15 Аўтагонкі. Формула Е. 7.45, 15.00 Цяжкая ат­летыка. Чэмпіянат Еў­ропы. 9.30, 18.00 Веласпорт. «Тур Краіны Баскаў». 19.00 Плаванне. Паўноч­ны тур. 20.35 Барачыба. Чэмпія­нат Еўропы.

Кінакамедыя

0.45 Зачараваная Эла (12+). 2.35 Ас з асаў (16+). 4.35 Рэальны тата (12+). 6.20 Дачка майго боса (12+). 8.00 Махляры (16+). 9.55 Вяселле найлепша­га сябра (12+). 11.55 Старскі і Хатч (12+). 13.55 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+). 15.35 Кахае — не кахае (16+). 17.10 Целаахоўнік кілера (18+). 19.30 Запалі гэтым ле­там (16+). 21.10 Ажаныя са мною, чувак (18+). 23.00 Любоўны эліксір № 9 (16+).

ТБ1000

6.20 Дабрыня Нікіціч і Змей Гарыныч (12+). 7.45 Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней (6+). 9.50 Грэцкі арэшак (16+). 11.40 Дзяўчына з касой (16+). 13.35 Чатыры таксісты і сабака-2 (12+).

16.20 «Мой герой» (12+). 17.15 «Развітанне» (16+). 18.10 «Фальшывая рад­ня». Дак. фільм (16+). 19.05, 2.30 «Адплата». Серыял (16+). 21.05 «Менталіст». Се­рыял (16+). 0.00 «Звышнатураль­нае». Серыял (16+). 0.45 «Секс па дружбе». Камедыя (16+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэч­насці (16+). 6.20, 5.40 Займальная навука (16+). 6.45 Найцяжэйшы ў све­це рамонт (16+). 7.30, 15.10, 4.55 Мегаза­воды (16+). 8.20, 17.30, 21.15, 3.25 Аўта-SOS (16+). 9.05 Машыны (16+). 9.50, 13.35 Асушыць акі­ян (16+). 10.40 Разбагацей або па­мры на прыску (16+). 11.25 Дзікі тунец (16+). 12.50 Золата Юкана (16+). 14.20, 19.45, 22.45 Кры­вавыя тайны Еўропы (16+). 15.55, 2.40 Расследаван­ні авіякатастроф (16+). 16.45, 1.50 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+). 18.15, 22.00, 1.05, 4.10 Егіпет з вышыні птушы­нага палёту (16+). 20.30 Інстынкт выжыван­ня (16+). 23.35 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+). 0.20 Ліхтугі за мяжой (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.15 Эд з тэлевіза­ра (12+). 8.45 Бандыты (16+). 11.20 Рок Дог (6+). 13.15 Бібліятэкар: у по­шуках кап'я лёсу (16+). 17.50 Даруй, хачу з та­бой ажаніцца (12+). 20.10 Маёмасць з хвас­том (12+). 22.05 Жонка наглядчыка заапарка (16+). 0.35 Апошняя каханне на Зямлі (16+). 2.25 SuperПерцы (16+). 4.20 Пабочны эфект (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Дабрыня Нікіціч і Змей Гарыныч (12+). 7.45 Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней (6+). 9.50 Грэцкі арэшак (16+). 11.40 Дзяўчына з касой (16+). 13.35 Чатыры таксісты і сабака-2 (12+).

Discovery Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махіна­тары (12+). 9.00, 17.00, 4.40 Хуткія і гучныя (12+). 10.00, 14.00, 21.00 Як гэ­та ўстроена? (12+) 11.00, 20.00, 5.30 Па­ляўнічыя на старызну (12+). 12.00, 3.50 Сакрэты Гу­дзіна (12+). 13.00 Як гэта зроблена? (12+) 18.00 Аляска: сям'я з ле­су (16+). 19.00 Брудная работка (12+). 23.00 Паляўнічыя на рэ­ліквіі (16+). 0.00 Ратавальнікі аўто (12+). 1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+). 2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+). 2.55 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона X» (16+).
9.10, 22.20 **Серыял «След» (16+).**
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 **Серыял «Увесну расквітае каханне» (16+).**
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 **Серыял «Сямейны альбом». 1-я і 2-я серыі (12+).**
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Сарваць маскі». Дак. фільм (12+).
23.55 «Сфера інтарэсаў».
0.55 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.05 **Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).**
9.45, 20.35 **Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).**
10.20, 23.00 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.20, 17.35 **Серыял «Дуэт па праве» (16+).**
13.20, 0.00 **Серыял «Жаночы доктар» (16+).**
13.20, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетч-кам (16+).
14.50 «Да пабачэння» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45 «Пін код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 **Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).**
21.05, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Груца. Маннік.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.05 «Дастаеўскі». Маст. фільм. 1-я серыя (16+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 16.50 «Два капітаны». Маст. фільм (12+).
11.05 «Архітэктура Беларусі».

11.20, 21.05 «Апошні дзень». Сяргей Бадроў (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Тамара Пячынская.
13.20 «Легенды музыкі». Муслім Магамаеў (12+).
13.45, 19.00 «Вызваленне». «Земландская наступальная аперацыя» (12+).
14.10, 21.45 «Месца сустрэчы змяніць нельга». Маст. фільм (12+).
15.25 «Эти глаза напротив». Канцэрт памяці Валерыя Абазінскага.
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрчак».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Артэфакты». Самшытавы грэбень з выразанай на ім азбукай-кірыліцай пачатку XIII стагоддзя.
23.20 «Легенды музыкі». Клаўдзія Шульжэнка (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Агляд тура.
7.55 Хакей. КХЛ. Фінал.
9.55 Футбол. Чэмпіятат Беларусі. Агляд тура.
10.40 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Шахцёр» — «Слуцк».
12.35 Барацьба. Чэмпіятат Еўропы. Бухарэст.
15.40 Тэніс. WTA. Багата. Фінал.
17.45 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Уотфард» — «Арсенал».
19.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
20.15 Легенды сусветнага спорту.
20.45 Спорт-цэнтр.
20.55 Гульні.by.
21.20 Спорт-кадр.
21.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Дзённік гульнявога дня.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 16 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 **Серыял «Прыгажуня» (16+).**
12.20, 13.10 **Серыял «Каралева гульні» (16+).**

14.40 «Давай пажэнімся!» (16+)
15.35, 16.20 «Мужчынскае/Жаночае».
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 **Серыял «Зорге» (16+).**
23.10 **Серыял «Кат» (16+).**
1.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадка чалавецтва» (16+).
10.40 «Скардзіцца дазваляецца».
11.10, 20.30 «Водбліскі». **Серыял (16+).**
12.50, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 Дакументальны праект (16+).
15.35, 16.50 «Чорныя кошкі». **Серыял (12+).**
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.00, 10.10 **Серыял «Закаханыя жанчыны» (16+).**
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.50 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.05 «Справы сямейныя. Новая гісторыя» (16+).
16.15, 19.20 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).**
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 **Серыял «Мар'ін гай-2» (16+).**
2.55 Маст. фільм «Рам і Шыам» (12+).
5.45 «Вой, мамачкі!» (12+)

РТР—Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30, 20.40 **Серыял «Выпрабаванне» (12+).**
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

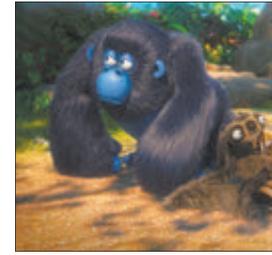
6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 **Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).**
8.50, 10.20 **Серыял «Ляснік» (16+).**
9.40, 22.50 «НЗ.by».
11.55, 23.15 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.25 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 **Серыял «Пасяленцы» (16+).**

8 канал

7.00, 15.55, 18.25, 21.05, 0.25 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Чып і Дэйл» (0+).
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 **Меладрама «Бэль і Себасцьян» (6+).**
9.00, 15.25 Дак. серыял «Дарога ў школу».
9.30, 18.30 **Серыял «Марчэла» (16+).**
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 **Дэтэктыў «Тэхналогія падману» (16+).**
13.00 **Серыял «Смяротная зброя» (16+).**
13.45 **Трылер «Ва ўладзе стыхіі» (16+).**
16.40 **Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).**
19.20 «Вячэрні квартал-95».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 **Камедыя «Пра што яшчэ гавораць мужчыны» (16+).**
22.50 **Камедыя «Аферысты паняволі» (18+).**

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
6.35, 5.00 «Лаві момант» (16+).
7.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.20, 3.25 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.15 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
9.45 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
10.05 М/ф «Джынглікі» (0+).
10.30 «Ералаш» (6+).
11.00 Анімацыйны фільм «Дазор джунгляў» (6+).

13.00 «Руса турыста» (16+).
14.00 **Серыял «Апошні з Магіякн» (16+).**
16.05 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+)
17.10 Баявік «Вялікі ўраўняльнік» (16+).
19.40 Фантастыка «Пяты элемент» (16+).
22.15 «Уральскія пельмені» (16+).
0.00 Камедыя «Пачатак часоў» (18+).
1.50 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Рыкі-Цікі-Таві».
«Хутка будзе дождж».
«Сланяня». М/ф.
8.00 «Сіта і Рама». Серыял.
9.30 «Тэлескоп».
10.00 «Вялікі балет».
12.20 «12 разгневаных мужчын». Маст. фільм (16+).
13.55, 1.30 «Лебядзіны рай». Дак. фільм.
14.35 Міжнародны цыркавы фестываль у Масі.
16.00 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял.

16.25 90 гадоў з дня нараджэння Вадзіма Юсавя. «Астрывы».
17.05 «Андрэй Рублёў». Маст. фільм (12+).
20.15 «Падарожжа «Святога Лукі». 27 адценняў чорнага». Дак. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
22.50 «Клуб 37».
23.50 Кіно на ўсе часы. «Пакой Марвіна». Маст. фільм (12+).
2.10 «Шукальнікі». «Апошні палёт Леванеўскага».

Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Звуки Му». 2-я частка. 2006 год (16+).
7.05, 8.20, 9.45, 11.00, 12.55, 15.45, 17.00, 2.05, 3.45, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.20 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
13.15 «Двары нашага дзяцінства». 1992 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Каханая дзяўчына» (12+).

19.30 «Вакол смеху». «Пародыя». 1982 год (12+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
21.55 Тэлеспектакль «Сэрца не камень». 1989 год (12+).
0.10 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. 2005 год (12+).

1.00 Маст. фільм «А пароходы гудуць і сыхадзяць» (16+).
2.15 «Аншлаг». 1983 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.35, 4.00, 9.30, 15.00, 19.30 Веласпорт. «Тур Турцыі».
1.30, 5.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
2.30, 7.00 Снукер. Чэмпіятат свету 2018. Фінал.
10.30 Watts. Топ-10.
11.00 Аўтагонкі. Формула Е.

12.00, 17.00, 20.30 Снукер. Чэмпіятат свету.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.50 Шчаслівы выпадак (16+).
2.35 Любоўны эліксір №9 (16+).
4.25 2 + 1 (16+).
6.40 Зачараваная Эла (12+).
8.30 Дачка майго боса (12+).
10.10 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+).
11.50 Вяселле найлепшага сябра (12+).
13.50 Секс па дружбе (16+).
15.55 Дрэжны Санта (16+).
17.40 Запалі гэтым латам (16+).
19.30 Дружба і ніякага сексу? (16+)
21.20 Купі, пазыч, украдзі (16+).
23.15 Сябар нявесты (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 Дакументальная калякцыя Беларусьфільма (12+).
7.00 М/ф (6+).
9.15 «M&S» (12+).
9.45 «Паехалі» (12+).

10.15, 0.20 «Перыскоп» (16+).
10.35 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.25, 2.05 «Тры ў адным». Серыял (12+).
15.15 «Джасцін і рыцары доблесці». Анімацыйны фільм (0+).
16.55 «Развітанне» (16+).
17.50 «Фальшывая радня». Дак. фільм (16+).
18.45, 5.20 «Знак якасці» (16+).
19.40 «10 самых» (16+).
20.15 «Цёмны бок святла». Маст. фільм (12+).
22.15 «Час». Фантастыка (12+).
0.40 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 15.25 Чаго хочучь жанчыны (16+).
8.45 Супер Брыс (16+).
10.45 Госця (16+).
13.20 З 13 у 30 (12+).
18.00 Затура: касмічная прыгода (12+).
20.10 Махляры (12+).
22.10 Герцагіня (16+).

0.20 Белфягор — прывід Луўра (12+).
2.15 Лэдзі Макбет (18+).
4.00 Іншапланецянін (6+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Кухня ў Парыжы (12+).
8.40 Цёмны свет (16+).
10.55 Ілья Мурамец і Салавей-Разбойнік (12+).
12.45 Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца (12+).
14.45 Звычка расставацца (16+).
16.30 Шчаслівы выпадак (12+).
18.25 Абаронцы (12+).
20.20 Ганна Карэніна. Гісторыя Вронскага (12+).

23.05 Фота на памяць (16+).
0.35 Код Апакаліпсісу (16+).
2.35 Мама, не гаруй! (18+)
4.20 Любоў-маркоў-3 (12+).

National Geographic

6.00 Неверагодныя машыны (16+).
7.30, 4.25 Машыны (16+).
9.05 Шаша праз пекла (16+).
11.20 Сіла племені (16+).
12.05 Інстынкт выжывання (16+).
12.50 Адкуль бяруцца дыктатары (16+).
15.05, 21.20 Гарачыя межы (16+).
16.35, 19.55, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.20 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна (16+).
19.00, 22.10 Погляд знутры (16+).
22.55 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны (16+).
0.25 Злавіць кантрабандыста (16+).
1.15 Служба бяспекі аэрапорта (16+).

Discovery Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+)
10.00, 1.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
11.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
12.00, 7.10 Ратавальнікі аўто (12+).
13.00 Гіганцкія хабы (12+).
14.00, 2.55 Погляд знутры (12+).
15.00, 3.50 Гаражны рамонт (16+).
16.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
21.00 Разбуральнікі легенд (16+).
23.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
0.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
2.00 Залатая ліхаманка (16+).
4.40 Самагоншчыкі (18+).

1 Беларусь 1

6.25 «Існасць».
6.50 Меладрама «Усё да най-лепшага». 1-я і 2-я серыі (12+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны». Нясвіж (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Дача» (12+) [СТ].
11.25, 12.10, 23.45 Меладрама «Дарога, якая вядзе да шчасця» (16+).
13.30 «Я ведаю» (6+).
15.15 «Краіна».
15.45 Меладрама «Дзе жыве Надзея?» 1—4-я серыі (12+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
21.45 Святочнае набажэнства на Вялікдзень па календары ката-ліцкай канфесіі. Прамая транс-ляцыя.
1.20 Серыял «Сваты-5» (12+).
2.20 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
8.40, 21.55 «Тэлебарометр».
8.45 Анімацыйны фільм «Плане-та скарбаў» (0+).
10.15 «Веру не веру» (16+).
11.05 «Хто я?» (12+).
11.30 «Капейка ў капейку» (12+).
12.05 «Камень, нажніцы, папе-ра» (16+).
12.40 «Муж напракат» (16+).
13.40 «Блізняты». Заключны вы-пуск (16+).
14.35 Камедыя «Аляксандр і жудасны, кашмарны, нядобры, вельмі дрэнны дзень» (12+).
16.00 «Тата папаў» (16+).
17.40 «Да пабачэння» (16+).
18.30 Баявік «Заложніца-2» (16+).
20.00 Фантастыка «Вайна све-таў» (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 Драма «Уваскрэсенне Хрыста» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.10, 20.15 Навіны куль-туры.
8.20, 15.30, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 М/ф (0+).
8.40 «Ганна і Камандор». Дра-ма (12+).

10.00 «Жывая культура». Трады-цыя вырабу саламяных павукоў (вёскі Быхаўскага раёна, Магі-лёўская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Лешч у гарчыцы.
10.55 «Спявае Беларусь».
11.50 «МУР». Маст. фільм. «1943» (16+).
14.45 «Навукаманія» (6+).
15.35 «Расклад на паслязўтра». Кінааповесць (12+).
17.00 «Алег Даль. Між мінулым і будучым». Дак. фільм (12+).
17.40 «Артэфакты». Страдзецкі скарб.
18.05 «Іх ведалі толькі ў твар». Драма (12+).
19.35 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Кальханка» (0+).
21.05 «Дзень добры і бывай». Меладрама (12+).
22.35 «Апошні дзень». Алег Яф-рэмаў (12+).
23.15 «Вялікія мастакі». Мікелан-джэла (12+).

5 Беларусь 5

5.30 Прэ'ю. Тэніс. Кубак Федэ-рацыі. Аўстралія — Беларусь.
6.00 Тэніс. Кубак Федэрацыі. Аў-стралія — Беларусь.
10.30, 21.25 Плаванне. Адкрыты чэмпіят Беларусі.
11.40 Хакей. КХЛ. Фінал.
13.35 Вялікі спорт.
14.20 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Тотэн-хэм».
16.20 Трэнерачны дзень.
16.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. «Тарпе-да» — «Дынама-Мінск». (У пе-рапынку — Спорт-цэнтр.)
18.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Ві-дэачасопіс.
19.20 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Ньюкасл» — «Саўтгэмптан». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.30 Гандбол. Балтыйская лі-га. Фінал 4-х. СКА-Мінск (Бе-ларусь) — «Рыхіміякі» (Фінлян-дыя).

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 «Граі, гармонік любімы!» (6+)
8.00 «Рыхард Зорге. Подзвіг раз-ведчыка» (16+).
9.10 «Хіт на сняданак» (12+).
9.50 «Тэорыя змовы» (16+).
10.45 «Ідэальны рамонт» (6+).

11.50 Серыял «Першая спро-ба» (6+).
16.20 «Хто хоча стаць мільяне-рам?» (12+)
17.50 «Сёння ўвечары» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзён-нік (12+).
21.10 «Голас. Дзеці». Новы се-зон (0+).
23.20 Трылер «Ілюзія падма-ну» (12+).

С СТБ

6.10 «Ежа багоў» (16+).
7.50 «Анфас».
8.10 «Самая карысная прагра-ма» (16+).
9.00, 22.20 Дакументальны пра-ект (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
11.05, 13.45, 16.45, 20.05 «Чор-ныя кошкі». Серыял (12+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
1.30 «Квартэт І» (16+).

МІР МІР

6.00, 8.00, 5.20 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў аб пры-родзе» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.05 «Такія розныя» (16+).
7.35 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+)
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялі-кага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бяг-чы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 Маст. фільм «Адзінокім даецца інтэрнат» (6+).
12.45, 16.15, 19.15 Серыял «Класныя мужыкі». 1-я серыя (16+).
21.10 Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).
23.25 Маст. фільм «Чалавек з бульвара Капуцынаў» (16+).
1.30 Маст. фільм «Музычная гісторыя» (16+).
2.50 Святочнае Велікоднае бога-служэнне. Трансляцыя з Мінска (12+).
4.50 «Даведнік» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Сто да аднаго» (12+).
11.00 Весткі.

11.20 «Пяцёра на аднаго» (12+).
12.15 Маст. фільм «Жыццё пасля жыцця» (12+).
14.10 Маст. фільм «Кар'ера Дзімы Горына» (12+).
16.10 Маст. фільм «Спальва-ючы масты» (12+).
19.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (16+)
22.55 Маст. фільм «Я падару табе світанне» (12+).

НТБ Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
6.00 Terra incognita. Беларусь не-вядомая (6+).
6.30 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.00 «Ты не паверыш!» (16+)
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 Гісторыі выратавання.
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.00 Кватэрнае пытанне (0+).
13.05 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.05 Меладрама «Кропка вы-буху» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+)
17.10 «Сакрэт на мільён» (16+).
19.00 «Ты супер!» Суперсезон (6+).
21.10 Серыял «Мужчынскія ка-нікулы» (16+).
0.30 «Брэйн-рынг» (12+).

8 канал мой

7.00, 19.05, 21.15, 1.10 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Невядомая планета Зямля».
8.05 М/ф «Саюз звяроў».
9.35 «Утрамдзія».
9.40 Фантастыка «Мсціўцы» (12+).
12.05 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
13.40 Камедыя «Жаніцьба Бальзамінава» (12+).
15.10 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Уцёкі з куратніка».
16.30 Камедыя «Пакроўскія ва-роты» (6+).
18.55 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
19.10 Камедыя «Дзевяць яр-даў-2» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн іс ту прафэшн».
21.20 Трылер «Шпіёнскія гуль-ні» (16+).
23.25 Камедыя «Пра што гаво-раць мужчыны» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і даро-гі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Джынгликі» (0+).
7.50 М/ф «Маша і Мядз-ведзь» (0+).
8.25 «Ералаш» (6+).
9.00, 23.50 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Вароні-ны» (12+).
13.35, 0.45 Скётч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.50 Баявік «13-ы раён» (16+).
18.00, 3.10 Серыял «Ма-мы чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
20.00 Серыял «Кухня-3» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Ве-села і гучна» (16+).
22.00 Баявік «Пункт аб-стрэлу» (12+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Наві-ны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква сядзібная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны лета-піс». Ігар Кваша.
8.05 «Сіта і Рама». Се-рыял.
8.55, 22.15 «Дэмань». Маст. фільм (12+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.10 «Тры Андрэі», «Маскоўскі міжнародны кінафестываль». Дак. фільмы.
12.00 Раман у каме-ні. «Партугалія. Замак слёз». Дак. фільм.
12.30, 18.45 «Тым часам. Сэнсы».
13.15 «Мы — грамацеі!»
14.00 Колер часу. Павел Фядотаў.
14.10, 20.45 «Космас — падарожжа ў прасторы і часе». Дак. серыял.

15.10 «Эрмітаж».
15.40 «Белая студыя».
16.25 «Дзяржаўная грани-ца». Маст. фільм. «Чыр-воны пясок». 1-я серыя (12+).
17.30 Колер часу. Тыцы-ян.
17.40 Музыка эпохі ба-рока. Філіп Жарускі і Фрайбургскі барочны аркестр.
18.25 Сусветныя ска-рбы.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, ма-ляля!»
21.30 «Штучны адбор».
23.40 Юбілей Зоі Багус-лаўскай. «Лінія жыцця».
0.30 Нацыянальная тэат-ральная прэмія «Залатая маска — 2019». Цыры-монія ўзнагароджання лаўрэатаў.
4.00 — Прафілактыка на тэлеканале.

НОСТАЛЬГИЯ Настальгія

6.00, 12.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
6.55, 8.00, 11.30, 13.15, 15.45, 17.00, 18.50, 20.40, 21.45, 23.00, 5.25 Музыч-ная настальгія (12+).
7.10 «Зямля — Павет-ра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
8.30 Фільм-спектакль «Рэвізор». 1982 год (12+).
13.30 Фільм-канцэрт «Сустрэчы з Алай Пуга-човай». 1984 год (12+).
14.40 «Аркестр Поля Марыя». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляк-сандрам Паліткоўскім: «Доўгажыхары ТБ «Што? Дзе? Калі?» 2007 год (12+).
19.10 Фільм-спектакль «Тапаз». 1976 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Ня-бесны ціхаход» (12+).
1.15 Фільм-канцэрт «Мініяцюры». 1975 год (12+).
1.50 «Мы Вас лю-бім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (12+).

3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 «Вакол смеху» з Аляксандрам Івановым. 1986 год (12+).

EUROSPORT I EuroSport 1

0.45, 8.30 Плаванне. Паў-ночны тур.
1.30, 4.00, 10.30, 15.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпі-піят Еўропы.
2.30, 6.00, 12.00, 17.00, 20.00, 23.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
7.30, 10.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
9.30 Барацьба. Чэмпі-нат Еўропы.
13.00, 19.00 Веласпорт. «Тур Турцыі».
16.30 Watts. Топ-10.
18.00 Гольф. «Мас-тэрс».
21.00 Аўтагонкі. Форму-ла Е.
22.00 Аўтагонкі. Blancpain Endurance.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.45 1 + 1 (16+).
2.55 2 + 1 (16+).
5.05 Дом з паранармаль-нымі з'явамі (16+).
6.40 Дом з паранармаль-нымі з'явамі-2 (18+).
8.20 Зачараваная Эла (12+).
10.05 Дзень выбараў па-французску (16+).
11.55 Любоўны эліксір № 9 (16+).
13.50 Паляўнічыя на пры-віды (6+).

15.45 Бандыткі (16+).
17.35 Старскі і Хатч (12+).
19.30 Правілы здыму: метад Хітча (12+).
21.50 Мілка (18+).
23.30 Цэлаахоўнік кілера (18+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.05 «Школа доктара Ка-мароўскага» (6+).
7.45 «Доктар I...» (16+)
8.15, 19.00, 2.45 «Адпла-та». Серыял (16+).
10.00, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.25 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10, 17.50 «Варажбіт-ка» (12+).
13.20, 16.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.20 «Простыя склада-насці» (12+).
14.55 «Нераскрытыя тай-ны» (16+).
15.55 «Натуральны ад-бор» (12+).
20.55 «Менталіст». Се-рыял (16+).
22.45 «90-я» (16+).
0.05 «Звышнатураль-нае». Серыял (16+).
0.50 «Адзінаццаць ся-броў Оўшэна». Камедыя (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.15 К-19 (12+).
8.55 Жонка наглядчыка заапарка (16+).
11.25 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
13.20 Маёмасць з хвас-том (12+).
18.00 Пабочны эффект (16+).
20.10 Затура: касмічная прыгода (12+).
22.10 Чаго хочучь жан-чыны (16+).
0.40 З 13 у 30 (12+).
2.35 Наступствы (18+).
4.15 Д'ябал і Дэнзіл Уэбс-тэр (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Ехалі два шафёры (12+).
7.55 Трымай удар, дзет-ка! (12+)
10.00 Гітлер капут! (16+)
11.55 Скарбы Ермака (6+).
13.40 Час першых (6+).
16.20, 4.20 Чужая мілая (12+).
18.15 Млечны шлях (12+).

20.20 Звычка расстава-ца (16+).
22.10 Абаронцы (12+).
0.10 Маёр (18+).
2.20 Чэмпіёны (6+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэч-насці (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў све-це рамонт (16+).
7.10, 15.05, 5.10 Мегаза-воды (16+).
8.05, 17.30, 21.20, 1.10, 3.35 Аўта-SOS (16+).
8.50 Машыны (16+).
9.40 Егіпет з вышыні пту-шынага палёту (16+).
10.30 Віні Джонс: самыя крутыя сюжэты пра Ра-сію (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.50 Золата Юкана (16+).
13.35 Асушыць акіян (16+).
14.20, 19.45, 22.50 Зо-на 51: сакрэтныя файлы ЦРУ (16+).
15.55, 2.45 Расследаван-ні авіякатастроф (16+).
16.45, 1.55 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
20.35 Інстынкт выжыван-ня (16+).
23.35 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.25 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махіна-тары (12+).
9.00, 17.00, 4.40 Хуткія і гучныя (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэ-та ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляў-нічыя на старызну (12+).
12.00 Браты Дызель (16+).
14.00, 3.50 Ратавальнікі аўто (12+).
18.00 Аляска: сям'я з ле-су (16+).
19.00 Брудная работка (12+).
23.00 Паляўнічыя на рэ-ліквіі (16+).
0.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Разбуральнікі ле-генд (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Увесну расквітае каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Сямейны альбом» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.10, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.35 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10, 23.05 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.10, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчам (16+).
14.40 «Муж напракат» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэр-актыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.55 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Пірог «Трухлявы пень».
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.25 «Даастаеўскі». Маст. фільм (16+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 16.55 «Два капітаны». Маст. фільм (12+).

11.20, 21.05 «Апошні дзень». Мікалай Рыбнік (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Ансамбль «Верасы».
13.20 «Легенды музыкі». Клаўдзія Шульжэнка (12+).
13.45, 19.20 «Вызваленне». «Львоўска-Сандамірская наступальная аперацыя» (12+).
14.10, 21.45 «Месца сустрэчы змяніць нельга». Маст. фільм. 3-я серыя (12+).
15.20 Аўтарскі канцэрт кампазітара Алега Елісеенкава.
19.45 «Беларуская кухня». Крапанікі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Артэфакты». Лышчыцкі скарб.
23.20 «Легенды музыкі». Міхаіл Таніч (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Ювентус» — «Аякс».
9.05 Спорт-кадр.
9.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Барселона» — «Манчэстэр Юнайтэд».
11.35, 23.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Дзённік гульнівага дня.
12.05 Гандбол. СЕНА — Газпрам ліга. Фінал. «Заграб» (Харватыя) — «Вардар» (Македонія).
14.15 Фігурнае катанне. Чэмпіянат свету.
16.20 Козел пра футбол.
16.40 Футбол. Чэмпіянат свету. Жанчыны. Відэачасопіс.
17.10 Плаванне. Адкрыты чэмпіянат Беларусі.
19.20 Хакей. КХЛ. Фінал. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.55 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
0.25 Слэм-данк.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца». 7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Сёння 17 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Прыгажуня» (16+).
12.05 «Модны прыговор» (12+).
13.10 Серыял «Любоўная сетка» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).

18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Лепш за людзей» (16+).
23.10 Серыял «Кат» (16+).
1.10 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.30, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 Дакументальны праект (16+).
15.35, 16.50 «Чорныя кошкі». Серыял (12+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Серыял «Сужэнцы» (16+).
8.10, 10.10, 20.40 Серыял «Мар'ін гай-2» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.50 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.20 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 2.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
2.55 Маст. фільм «Сланы мае сябры» (12+).
5.45 «Трымайся, шоубізі!» (16+).

РТР—Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
7.00 Маст. фільм «Украці Бельмандо» (12+).
9.00 «1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ» (16+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Выпрабаванне» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.50 «НЗ.by».
11.55, 23.15 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Пасяленцы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.05, 0.40 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Чып і Дэйл» (0+).
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Мужчыны ў горадзе» (16+).
9.15 Дак. фільм «Феномен каханьня».
9.45, 19.15 Серыял «Марчэла» (16+).
10.30 «Сіньцзян».
11.00 «Вячэрні квартал — 95».
12.30 Трагікамедыя «Пра беднага гусара закіньце слова» (12+).
15.25 Дак. фільм «Ва ўладзе рэўнасці».
16.30 Дак. фільм «Урал».
17.30 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.05 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Трылер «Дзяўчына, якая забылася ў павуцінні» (18+).
23.05 Камедыя «У спорце толькі дзяўчаты».

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Джынглікі» (0+).
7.50 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
8.25 «Ералаш» (6+).
9.00, 19.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05 Серыял «Шчаслівая разам» (16+).
11.30 Серыял «Вароніны» (12+).
13.35 «Наш рамонт» (16+).
14.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
15.15 Трылер «Анэлы і дэмань» (16+).
18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
21.00 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+)
22.00 Трылер «Інтэрнэшнл» (12+).
0.20 Жахі «Прыстанак зла: апошняе глава» (18+).
2.25 «Кіно ў дэталю» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Цвятаявай.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Ігар Кваша.
8.00 «Сіта і Рама». Серыял.
8.45 «Дэмань». Маст. фільм (12+).
10.20 Эліна Быстрыцкая, Васіль Бачкароў, Барыс Ключоў у спектаклі Малаго тэатра «Любоўны круг». Пастаноўка Андрэя Жыцінкіна.
12.45 «Чорныя дзіркі. Белья плямы».
13.25 «Парыж Сяргея Дзягілева». Дак. фільм.
14.10 «Космас — падарожжа ў прастору і часе». Дак. серыял.
15.10 «Лісты з правінцыі». Новасібірск.

15.40 «Энігма. Вераніка Берці Бачэлі».
16.20 Колер часу. Анры Маціс.
16.35 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Год сорок першы». 2-я серыя (12+).
17.45 «Справа №. Дзмітрый Сіпягін. Красавіцкія стрэлы». Дак. серыял.
18.15 «Царская ложа».
19.00 «Смеханастальгія».
19.45, 2.05 «Шукальнікі». «Колькі твараў у Джаконды?»
20.30 «Лінія жыцця». Івар Калыныш.
21.25 «12 разгневаных мужчын». Маст. фільм (16+).
23.20 «2 Вернік 2».
0.10 Партрэт пакалення. «Як я стаў...» Маст. фільм (16+).
2.50 «Цудоўны Гоша». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год (12+).
6.50 Маст. фільм «А пароходы гудуць і сыходзяць» (16+).
7.55, 9.45, 11.00, 13.05, 14.30, 15.45, 17.00, 19.00, 21.45, 23.00, 0.50, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.15 «Аншлаг». 1983 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Звукі Му». 2-я частка. 2006 год (16+).
13.30 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1985-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
19.15 «Двары нашага дзяцінства». 1992 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Доўгажыхары ТБ «Што? Дзе? Калі?» 2007 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.35, 4.00, 7.00, 9.30, 12.00, 19.00, 21.30 Веласпорт. «Тур Турцыі».
1.30, 7.00, 20.00 Аўтагонкі. Формула Е.
2.30, 18.30, 21.00 Watts. Топ-10.
3.00 Гольф. «Мастэрс».
5.00, 10.30, 15.00, 23.00 Снукер. «Мастэрс». Фінал.
8.00, 17.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.

Кінакамедыя

0.20 Ажаніся са мною, чужак (18+).
1.55 Кахае — не кахае (16+).
3.15 Дзень выбараў пафранцузску (16+).
4.45 Целахоўнік кілера (18+).
7.00 Запалі гэтым летам (16+).
8.50 Дом з паранармальнымі з'явамі (16+).
10.30 Дом з паранармальнымі з'явамі-2 (18+).
12.05 Мілка (18+).
13.55 Дачка майго боса (12+).
15.30 Будзь маім хлопцам на пяць хвілін (16+).
17.15 Правілы здыму: метада Хітча (12+).
19.30 Секс па дружбе (16+).
21.35 Тэорыя хаоса (12+).
23.10 Махляры (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
8.00 «У выдатнай форме» (12+).
8.30 «Адплата». Серыял (16+).
10.10, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.35 «Варажбітка» (12+).

13.05, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.05 «Нераскрытыя тайны» (12+).
15.40 «Мой герой» (12+).
17.50, 2.15 «Зоркі і наркотыкі». Дак. фільм (16+).
19.25 «Эйс Вентура: вышук хатніх жывёл». Камедыя (12+).
21.10 «Дванаццаць сяброў Оўшэна». Камедыя (16+).
23.25 «Вокладка» (16+).
0.00 «90-я» (16+).
0.50 «Лінія абароны» (16+).
1.20 «Уся праўда» (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 13.55 Жонка наглядчыка заапарка (16+).
8.40 Вар'яцкі выгляд каханьня (16+).
10.30 Аляксандр (16+).
16.25 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
18.15 Маёмасць з хвастом (12+).
20.10 Госця (16+).
22.40 Супер Брыс (16+).
0.30 Недатыкальныя (18+).
2.30 З 13 у 30 (12+).
4.15 Затура: касмічная прыгода (12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Барвовы колер снегападу (16+).
8.55 Скарбы Ермака (6+).
10.50 Ваўкалакі (16+).
12.30 Ехалі два шафёры (12+).
14.10 Трымай удар, дзетка! (12+)
16.20, 4.30 Каханне не дзеліцца на два (12+).
18.15 Гітлер капут! (16+)

20.20 Кухня ў Парыжы (12+).

22.30 Цёмны свет (16+).
0.35 Duxless-2 (16+).
2.50 Абаронцы (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.15 Займальная навука (16+).
6.40 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.25, 15.05, 5.15 Суперзбудаванні (16+).
8.15, 17.25, 21.20, 3.40 Аўта-SOS (16+).
9.00 Машыны (16+).
9.45 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
10.35 Уздоўж па каньёне (16+).
11.55 Дзікі тунец (16+).
12.45 Золата Юкана (16+).
13.30 Асушыць акіян глядчыка заапарка (16+).
14.15, 19.45, 22.50 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
15.55, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15, 22.05, 1.15, 4.25 Даследчык 2.0 (16+).
20.35 Інстынкт выжывання (16+).
23.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.25 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 4.40 Хуткія і гучныя (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00, 2.55 Гіганцкія хабы (12+).
13.00 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).
14.00, 18.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
23.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
0.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.45 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.45, 19.20 Серыял «Увесну расквітае каханне» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.05 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.10, 21.00 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.10, 17.35 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10 Серыял «Жаночы доктар» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Куханы.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.25 «Дастаеўскі». Маст. фільм (16+).

13.45, 19.20 «Вызваленне». «Белградская наступальная аперацыя» (12+).
14.10, 21.45 «Месца сустрэчы змяніць нельга». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
15.35 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
19.50 «Камертон». Рэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь Сяргей Кавальчык.
20.40 «Калыханка» (0+).

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. «Валенсія» — «Вільярэал».
8.55 Авертайм.
9.25 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. «Чэлсі» — «Славія».
11.20 Футбол. Ліга Еўропы. Дзённік гульніваго дня.
11.50, 22.50 Плаванне. Адкрыты чэмпіятат Беларусі.
13.15 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відзачасопіс.
13.45 Хакей. Чэмпіятат свету. U-18. Чэхія — Беларусь.
15.40 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. «Айнтрахт» — «Бенфіка».
17.35 Фактар сілы.
18.05 Наша Алімпіяда.
18.35 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Мінск» — «Дняпро». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
20.30 Хакей. Чэмпіятат свету. U-18. Беларусь — Фінляндыя. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Сёння 19 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здарава!» (16+)
11.10 Серыял «Прыгажуня» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Любоўная сетка» (12+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 1.40 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40, 18.20 «Вакол смеху» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).

19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.05 Камедыя «Кахае — не кахае» (12+).
22.40 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Вяясная серыя гульніаў (16+).
0.00 Баявік «16 кварталаў» (12+).
2.00 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.30, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.30 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 16.20 «Экстраны выклік».
13.55, 0.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.10, 16.50 «Джокер». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.15 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.00 Серыял «Сужэнцы» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
10.20 Серыял «Мар'ін гай-2» (16+).
12.30 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
20.30 Маст. фільм «Адзінокім даецца інтэрнат» (6+).
22.30 Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).
0.50 Маст. фільм «Старыя-разбойнікі» (12+).
2.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
3.00 Маст. фільм «Тата» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «Выпрабаванне» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Маст. фільм «Адваротны бок кахання» (12+).
0.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.

НТБ Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.50 «НЗ.by».
11.55, 23.25 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.00 «ДНК» (16+).
18.05, 19.55 Серыял «Пасяленцы» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.05, 1.15 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Чып і Дэйл» (0+).
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «8 новых спатканняў» (16+).
9.00 Дак. серыял «Падарожжа па гарадах з гісторыяй» (12+).
9.30, 19.15 Серыял «Марчэла» (16+).
10.15 Трылер «Небяспечная місія» (12+).
12.35, 20.05 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.20 Фантастыка «Трансформеры» (12+).
16.30 «Сіньцзян».
17.00 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.25 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал — 95».
22.50 «Героі коміксаў на экране». Фантастыка «Мсіўцы».

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Джынглікі» (0+).
7.50 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
8.25 «Ералаш» (6+).
9.00, 23.50 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Вароніны» (12+).
13.35, 0.45 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.40 Баявік «Пункт абстрэлу» (12+).
18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-3» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весеіа і гучна» (16+).
22.00 Баявік «Ямакасі: свабода ў руху» (12+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.10 «Вечар, прысвечана 60-годдзю Дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Я. Вахтангава».
12.30, 18.45, 0.20 «Што рабіць?»
13.15 «Штучны адбор».
14.00 Казкі з гліны і дрэва. Філімонаўская цацка.
14.10, 20.45 «Космас — падарожжа ў прасторы і часе». Дак. серыял.
15.10 «Біблейскі сюжэт».
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»
16.25 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Чырвоны пясок». 2-я серыя (12+).
17.40 Музыка эпохі барока. Уільям Крысці і ансамбль Les Arts Florissants. «У італьянскім садзе».

19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.30 «Абсалютны слых».
23.40 Да 80-годдзя з дня нараджэння Івана Бортніка. «Люстэрка для акцёра». Дак. фільм.
2.25 «Геніі і ліхадзеі». «Луі Жан Люм'ер — Томас Эдысан. Няскончаная вайна».

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 10.00, 16.00, 22.00, 0.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
7.15, 8.00, 9.45, 11.00, 12.55, 14.40, 15.45, 17.00, 19.55, 21.45, 23.00, 1.00, 2.00, 5.30 Музыкальная настальгія (12+).
7.25 Фільм-канцэрт «Сустрэчы з Алай Пугачовай». 1984 год (12+).
8.35 «Аркестр Поля Марыа». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Доўгажыхары ТБ «Што? Дзе? Калі?» 2007 год (12+).
13.10 Фільм-спектакль «Тапаз». 1976 год (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. 2005 год (12+).
18.50 Маст. фільм «А паражоды гудуць і сыходзячы акадэмічнага тэатра імя Я. Вахтангава».
12+).
1.10 «Зямля — Павеіра». Пётр Мамонаў. 2003 год (16+).
2.30 Фільм-спектакль «Рэвізор». 1982 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.35, 4.00, 7.00, 9.30, 12.00, 18.45, 21.30 Веласпорт. «Тур Турцыі».
1.30, 8.00 Веласпорт. Парыж — Рубэ.
2.30 Аўтагонкі. Формула Е.
3.30, 16.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
5.00, 10.30, 15.00, 23.00 Снукер. Чэмпіятат свету 2018. Фінал.

17.00, 20.30 Веласпорт. Флэш Брабансон.
20.05 Watts. Топ-10.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

2.00 — Прафілактыка на тэлеканале.
10.00 Ажаніся са мною, чувак (18+).

11.40 Целаахоўнік кілера (18+).
13.55 Вяселле найлепшага сябра (12+).
15.55 Махляры (16+).
17.50 Мілка (18+).
19.30 Сябар нявесты (16+).

ТВ1000 ТБ1000

6.20 Абаронцы (12+).
8.20 Звычка расставача (16+).
10.10 Млечны шлях (12+).
12.20 Уцячы, дагнаць, закахацца (12+).
14.10 Чэмпіёны (6+).
16.20, 4.40 Цешчыны бліны. Серыя 1-2-я (12+).
18.05 Чорная вада (16+).
20.20 Любоў-маркоў-3 (12+).
22.20 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
1.05 Шчаслівы выпадак (12+).
2.55 Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней (6+).

ТВ3 ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.45 М/ф (6+).
7.35 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.20 «Доктар І...» (16+)
8.50, 19.00, 2.00 «Адплата». Серыял (16+).
10.35, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.50 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.45, 5.10 «Місцічныя гісторыі» (12+).
14.30 «Простыя складанасці» (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчасці (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 15.10, 5.15 Мегазаводы (16+).
8.05, 9.40, 17.30, 21.25, 3.40 Аўта-SOS (16+).
8.50 Машыны (16+).
10.30 Віні Джонс: самыя крутыя сюжэты пра Расію (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 15.30 Мой хлопец — псіх (16+).
8.35 Чаго хочуць жанчыны (16+).
11.15 З 13 у 30 (12+).
13.20 Затура: касмічная прыгода (12+).
18.00 Д'ябал і Дэнніэл Уэбстэр (16+).
20.10 Іншапланецянін (6+).
22.25 Цёмны рыцар (16+).
1.20 Лэдзі Макбет (18+).
3.00 Вар'яцкі выгляд кахання (16+).
4.30 Бібліятэкар: у пошуках кап'я лёсу (16+).

Discovery Channel Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 4.40 Хуткія і гучныя (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэты ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
14.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00 Брудная работка (16+).
23.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
0.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Погляд знутры (12+).
3.50 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Увесну расквітае каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Сямейны альбом» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Гульні.by.
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.10, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.35 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10, 23.05 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.40 «ЖаннаПажані» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэр-актыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.55 «Вярніце мне прыгажосць» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Рыбны суп са шчаўем.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.25 «Дастаеўскі». Маст. фільм (16+).
9.25 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 17.10 «Два капітаны». Маст. фільм (12+).
11.05 «Архітэктура Беларусі».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Юрый Нікулін (12+).

12.50 «Беларусь як песня». Леся Лют.
13.20 «Легенды музыкі». Міхаіл Таніч (12+).
13.45, 19.20 «Вызваленне». «Яса-Кішыніўская наступальная аперацыя» (12+).
14.10, 21.45 «Месца сустрэчы змяньць нельга». Маст. фільм (12+).
15.25 «Любите каждый миг...» Юбілейны канцэрт Надзеі Мікуліч.
19.45 «Беларуская кухня». Цатні.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Артэфакты». Абраз «Хрыстос з прыладамі пакут».
23.25 «Легенды музыкі». Юрый Малікаў (12+).

5 Беларусь 5

7.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Порту» — «Ліверпуль».
9.05 Слэм-данк.
9.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Манчэстэр Сіці» — «Тотэнхэм».
11.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Дзённік гульніабо дня.
12.10 Хакей. КХЛ. Фінал.
14.15, 18.50 Плаванне. Адкрыты чэмпіят Беларусі.
15.50 Легенды сусветнага спорту.
16.20 Хакей. Чэмпіят свету. U-18. Чэхія — Беларусь. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.15 Авертайм.
21.45 Футбол. Ліга Еўропы. 1/4 фіналу. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.55 Футбол. Ліга Еўропы. Дзённік гульніабо дня.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 18 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здорава!» (16+)
11.10 Серыял «Прыгажуня» (16+).
12.05 «Модны прыговор» (12+).
13.10 Серыял «Любоўная сетка» (12+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).

18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Лепш за людзей» (16+).
23.10 Серыял «Кат» (16+).
1.05 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Анфас».
9.30, 23.00 «Загадка чалавецтва» (16+).
10.40, 20.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.30, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 Дакументальны праект (16+).
15.25, 16.50 «Джокер». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Серыял «Сужэнцы» (16+).
8.10, 10.10, 20.40, 0.20 Серыял «Мар'ін гай-2» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 1.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.50 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульні ў кіно» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
2.35 Маст. фільм «Ганг, твае вадзі замуціліся» (12+).
5.30 «Як у рэстаране» (12+).

РТР— Беларусь

6.55 Пачатак эфіру.
7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «Выпрабаванне» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «Лёс чалавека» (12+).
17.25 «60 хвілін». Ток-шоу.
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.30 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Мальцава» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.50 «НЗ.by».
11.55, 23.15 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.25 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Пасяленцы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.00, 0.55 «Надвор'е».
7.05, 16.05 М/с «Чып і Дэйл» (0+).
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Пра што гавораць мужчыны» (16+).
9.10, 15.30 Дак. серыял «Падарожнік» (12+).
9.40, 19.15 Серыял «Марчэла» (16+).
10.30 Драма «Экіпаж» (16+).
12.55, 20.05 Серыял «Смяротная зброя».
13.40 Камедыя «Прышэльцы» (12+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Дак. фільм «Хваробы соцыуму».
17.25 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
19.00 «Фэшн іс ту прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Целахоўнік» (16+).
23.15 Драма «Дрэйф» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Джынглікі» (0+).
7.50 М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).
8.25 «Ералаш» (6+).
9.00, 0.45 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Вароніны» (12+).
13.35, 1.40 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.40 Баявік «Ямакасі: свабода ў руху» (12+).
18.00, 3.10 Серыял «Мама чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-3» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весе́ла і гучна» (16+).
22.00 Трылер «Анэлы і дэманьы» (16+).
2.25 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.20 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква чыгуначная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Тэатральны летапіс». Ігар Кваша.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.55, 22.15 «Дэманьы». Маст. фільм (12+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.10 «Творчы вечар Аркадзя Арканавы». 1990 г.
12.30, 18.45, 0.30 «Гульні ў бісер». «Яўген Шварц. «Звычайны цуд».
13.15 «Абсалютны слых».
13.55, 18.30 Сусветныя скарбы.
14.10, 20.45 «Космас — падарожжа ў прасторы і часе». Дак. серыял.

15.10 «Мая любоў — Расія!» «Як жыве манастыр?»
15.40 «2 Вернік 2».
16.35 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Год сорок першы». 1-я серыя (12+).
17.50 «Шуберт. Недаспяваная песня».
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.30 «Энігма. Вераніка Берці Бачэлі».
23.50 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
2.30 «Геніі і ліхадзеі». Сэмюэл Морзэ.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Доўгажыхары ТБ «Што? Дзе? Калі?» 2007 год (12+).
6.50, 8.40, 9.45, 11.00, 13.55, 15.45, 17.00, 19.05, 20.20, 21.45, 23.00, 1.15, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.10 Фільм-спектакль «Тапаз». 1976 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 0.00, 4.00 «Народжаная ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялкавай. 2005 год (12+).
12.50 Маст. фільм «А пароходы гудуць і сыходзяць» (16+).
14.15 «Аншлаг». 1983 год (12+).
18.00 «Ялова субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Звуки Му». 2-я частка. 2006 год (16+).
19.20 Маст. фільм «13 даручэнняў» (16+).
1.25 Фільм-канцэрт «Сустрэчы з Алай Пугачовай». 1984 год (12+).
2.35 «Аркестр Поля Марыя». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.40 «Доктар І...» (16+)
8.10, 19.00, 2.50 «Адплата». Серыял (16+).
10.00, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.45 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.40 «Містычныя гісторыі» (12+).

1.30 Гольф. «Мастэрс».
2.30, 8.00 Веласпорт. Флэш Брабансон.
5.00, 10.30, 15.00, 23.00 Снукер. UK Championship. Фінал.
16.30, 20.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету
17.45 Аўтагонкі. Формула Е.

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 Запалі гэтым летам (16+).
2.40 Дзённік кар'ерысткі (16+).
4.25 Кахае — не кахае (16+).
6.00 Зачараваная Эла (12+).
7.55 Дачка майго боса (12+).

9.35 Ну, добры дзень, Аксана Сакалова! (16+)
11.30 Правілы здыму: метад Хітча (12+).
13.50 Сябар нявесты (16+).
15.45 Мілка (18+).
17.30 Вяселле найлепшага сябра (12+).
19.30 Дрэжны Санта (16+).
21.15 Рыцары каралеўства крутасці (18+).
22.50 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+).

ТВ3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.40 «Доктар І...» (16+)
8.10, 19.00, 2.50 «Адплата». Серыял (16+).
10.00, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.45 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.40 «Містычныя гісторыі» (12+).

15.15 «Простыя складанасці» (12+).
15.50 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Менталіст». Серыял (16+).
22.45, 5.20 «Знак якасці» (16+).
0.10 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.55 «Блэйд». Баявік (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 14.00 Бандыты (16+).
8.35 Цёмны рыцар (16+).
11.40 Іншапланецянін (6+).
16.25 Рок Дог (6+).
18.15 Бібліятэкар: у пошуках кап'я лёсу (16+).
20.10 Аляксандр (16+).
23.30 Апраметная (18+).
2.25 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
4.15 Маёмасць з хвастом (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
8.55 Любоў-маркоў-3 (12+).
10.50 Шчаслівы выпадак (12+).

12.35 Грэцкі арэшак (16+).
14.20 Чэмпіёны: Хутчэй. Вышэй. Мацней (6+).
16.20, 4.20 Цешчыны бліны (12+).
18.20 Скарбы Ермака (6+).
20.20 Ваўкалакі (16+).
22.05 Барвовы колер снегападу (16+).
0.40 Мама, не гаруй! (18+)
2.35 Ехалі два шафёры (12+).

National Geographic

6.00 Навуковыя недарэчнасці (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.10, 15.05, 5.10 Суперзбудаванні (16+).
8.00, 17.25, 21.20, 3.35 Аўта-SOS (16+).
8.45 Машыны (16+).
9.35, 11.05 Дзікі тунец (16+).
10.20 Віні Джонс: самыя крутыя сюжэты пра Расію (16+).
12.45 Золата Юкана (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.15, 19.50 Сакрэтныя матэрыялы старажытнасці (16+).
15.50, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.05 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15, 22.10, 23.45, 1.15, 4.25 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
20.35 Інстынкт выжывання (16+).
23.00 М'яжа (16+).
0.30 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 4.40 Хуткія і гучныя (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Палаўнічыя на старызну (12+).
12.00 Разбуральнікі легенд (16+).
18.00 Аляска: сям'я з лёсу (16+).
19.00 Брудная работка (12+).
23.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
0.00 Залатая ліхаманка (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Гаражны рамонт (12+).
3.50 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).

ЭЛІТНЫ МІКРАРАЁН ЦІ БЮДЖЭТНЫЯ ПАНЭЛЬКІ?

Як будзе будавацца Гродна ў найбліжэйшыя 10 гадоў

У Гродне прадстаўлены праект комплекснай забудовы горада да 2030 года. Згодна з ім, вектар жылой забудовы змесціцца на поўнач, у новы буйны мікрараён Грандзічы. А ўсяго ў праекце — забудова адразу чатырох новых мікрараёнаў, якія значна зменяць знешні воблік горада. Некаторыя ўжо знайшлі інвестараў.

На «плямах» вырастуць шматпавярховікі

Горад актыўна будуюцца. Распрацавана некалькі праектаў комплексных забудов абласнога цэнтра. І работы там ужо вядуцца. Інтэрэс да будаўніцтва жылля праяўляюць многія кампаніі, некаторыя ў гэтых мэтах нават набылі ўчасткі праз аўкцыён.

Літаральна два месяцы таму вядомая сталічная кампанія «Амкадор-Прамбуд» набыла ў Гродне права арэнды зямельнага ўчастка плошчай 40 сотак. Гэты ўчастак даволі працяглы тэрмін знаходзіўся ў распрацоўцы пад шматпавярховік, які ўпісалі ў жылы мікрараён. Трэба сказаць, што барацьба за лапкі зямлі вялася сур'ёзная — прэтэндавалі тры салідныя кампаніі. Сталічная фірма ўрэшце выйграла таргі, прапанаваўшы амаль 420 тысяч рублёў, што ўдвая больш за першапачатковую цану.

Дом мінімум на 10 паверхаў з'явіцца каля скрыжавання чатырох магістралей, паміж бульварам Ленінскага Камсамола і вуліцай Горкага, непадалёку ад гістарычнага цэнтра. Шматпавярховік абяцае быць павышанай камфортнасці, з офісамі для арэнды і гандлю на першым паверсе.

Сёлета будуць здавацца два дамы на 19 паверхаў у мікрараёне Дзевятоўка. А ў Альшанцы пачне засяляцца маналітны вышынны дом, у якім на першым паверсе размесціцца дзіцячая амбулаторыя. Усяго ў горадзе зараз 7 дамоў на 19 паверхаў.

На ўскрайку, але па санітарных нормах

У хуткім часе першыя нава-сёлы пачнуць абжываць новы мікрараён Грандзічы. Гэта паўночнае крыло горада, яго ўскраек. З пашырэннем межаў вёска Грандзічы ўлілася ў горад і дала назву новаму жылому раёну. Першы камень быў закладзены ў верасні мінулага года. Дарэчы, курс на поўнач — новая канцэпцыя забудовы горада. Зараз тут разгорнута самая маштабная будоўля.

У новым мікрараёне плошчай 80 гектараў будуць пражываць 65 тысяч гродзенцаў. Тут вызначыць 22 кварталы, з іх 8 — гэта індывідуальная жылая забудова. На першым этапе пабудуюць два мікрараёны, дзе палепшаць свае жыллёвыя ўмовы 11 тысяч гараджан.

Першыя два дамы на 150 кватэр будуць здадзены ўжо вясной. А да канца года будзе ўведзена дзевяць жылых дамоў. У праект закладзена будаўніцтва дзіцячага садка.

Пры будаўніцтве мікрараёна ў першую чаргу была звернута ўвага на санітарна-ахоўную зону. Справа ў тым, што за тры кіламетры знаходзіцца вытворчы філіял прадпрыемства «Краснасельскбудматэрыялы». А базавая санітарна-ахоўная зона для гэтага прадпрыемства складае 500 метраў.

Як паведамілі ў гарвыканкаме, яшчэ ў 2015 годзе згодна з патрабаваннямі заканадаўства ў галіне забеспячэння санітарна-эпідэміялагічнага дабрабыту

населенства для прадпрыемства быў распрацаваны праект санітарна-ахоўнай зоны з разлікамі рассявання выкідаў забруджвальных рэчываў у атмасферным паветры, узроўняў фізічнага ўздзеяння і ацэнкай рызыкі для жыцця і здароўя людзей. Пастаянна вядзецца аналітычны кантроль. Больш таго, вытворчасць вапны перанесена з Гродна ў Краснасельск.

Шчыльна і рацыянальна

Жылыя новабудоўлі настойліва «ўціскаюцца» ў гарадское асяроддзе. І для гэтага ёсць нямала рэзерваў. Можна выкарыстаць пустыя тэрыторыі ці знесці старыя пабудовы. Распрацаваны генплан, які прапануе нямала новых жылых ансамбляў.

Адзін з такіх комплексаў узводзіцца на месцы вытворчых пляцовак і вайсковых часцей, якія падлягаюць вынасу за межы гарадскіх тэрыторый. Участак пад забудову плошчай 90 тысяч «квадратаў» знаходзіцца ў раёне вуліц Татарская і Камбайнёрская. Жыхароў гэтых вуліц адсялілі ў выніку даволі сур'ёзнага падтаплення пры прарыве целасетак. Зараз тут рыхтуецца пляцоўка пад новабудоўлю. Шматпавярховікі вырастуць і на месцы былой ваеннай часці, што знаходзілася на вуліцы Пралетарскай — Шчорса.

Пачалася забудова былога ваеннага гарадка па вуліцы Лідскай. Тут будзе ўведзена 115 тысяч «квадратаў» жылля ў чатырох шматпавярховіках. Амаль столькі ж складзе плошча вышынных дамоў у мікрараёне Вясновы. Тэрыторыя знаходзіцца на ўзбярэжжы ракі Нёман.

Фота Анастасіі КІСІЧУКА.

рэжжы ракі Нёман. Гэта будзе элітны мікрараён. Такім бачаць яго сталічныя архітэктары, якія прапануюць свой праект з дамамі экстрэма-класа са шкла, металу і бетону. Для гэтага пад знос падпадае каля 50 дамоў прыватнай забудовы. У найбліжэйшай перспектыве трэба знесці яшчэ каля 100 дамоў у розных частках горада пад новабудоўлі.

У першую чаргу забяспечыць шматдзетных

Для гэтай катэгорыі кватэры пабудуюць у новых мікрараёнах Грандзічы і Альшанка. У мінулым годзе было здадзена 460 кватэр, сёлета будзе яшчэ 309.

У чарзе на жыллё ў гарвыканкаме стаіць 1308 шматдзетных сем'яў. Як расказалі ў гарадскім упраўленні капітальнага будаўніцтва, у 2020 годзе ўсе шматдзетныя сем'і, якія зараз стаяць на чарзе, будуць забяспечаны жыллём. Многія актыўна карыстаюцца магчымасцю пабудоваў уласны дом у раёнах індывідуальнай жылой забудовы, дзе ўчасткі для іх выдзяляюцца ў першую чаргу.

Дзе тая вуліца?

Паралельна з будаўніцтвам вуліцы атрымліваюць і свае назвы. Прыкметна, што многія з іх называюцца ў гонар знакамітых гродзенцаў, якія прынеслі славу гораду. У мікрараёне Грандзічы з'явілася вуліца Аляксандра Курловіча ў памяць аб двойчы чэмпіёне Алімпійскіх гульняў па цяжкай атлетыцы, ганаровым грамадзяніне Гродна. У будучыні гэта вуліца стане праспектам.

У гэтым жа мікрараёне ўвечна імя вядомага гродзенскага гісторыка-краяведа Віктара Саяпіна. Прафесійны мытнік захапіўся гісторыяй свайго горада і выпусціў каля дзясятка цікавых і пазнавальных кніг з успамінамі аб мінулым горада, аб тым, што ўдалося, а што не ўдалося захаваць.

У гонар яшчэ аднаго гродзенца, заслужанага будаўніка Рэспублікі Беларусь Віктара

Глухава, названа вуліца новага мікрараёна. Віктар Глухаў некалькі дзесяцігоддзяў узначальваў буйное будаўнічае прадпрыемства «Гроднажылбуд». Большасць жылля ў горадзе пабудавана менавіта гэтым прадпрыемствам.

Новая вуліца на месцы былога ваеннага гарадка атрымала назву Воінаў-інтэрнацыяналістаў. Дэпутаты гарсавета на мінулай сесіі прынялі пад увагу ініцыятыву Гродзенскай гарадской арганізацыі Беларускага саюза ветэранаў вайны ў Афганістане, якія выступілі з адпаведнай прапановай. Яшчэ адна вуліца таго ж мікрараёна атрымала назву Прынеманская.

Дамы каля калодзежа

Калодзеж гэты не просты, а знакаміты. Менавіта каля яго разыгралася драматычная сцэна ў фільме «Белыя росы», калі стары Фядос Ходас (Усевалад Санаеў) махаў сякерай на Мішку Кіселя (Станіслаў Садальскі). Калодзеж — гэта адзінае, што засталася ад той вуліцы, дзе на пачатку 80-х гадоў здымалі культывы фільм. Літаральна нядаўна вуліцу знеслі, каб расчысціць месца новым дамам, а калодзеж аднеслі бліжэй да дарогі. Зараз яго можна пазнаць яшчэ і па скульптурнай кампазіцыі двух галоўных герояў — Ходаса і Цімафея, каля якіх ляжыць той самы пёс Валет.

А на месцы прыватнай забудовы ўжо ў найбліжэйшыя гады з'явіцца новы жылы комплекс, які будзе мець выгляд сучаснага шматпавярховага ансамбля. Ужо завершана ўзвядзенне сямі-і дзевяціпавярховага дамоў на 167 кватэр. Зараз вядзецца будаўніцтва каркасна-маналітных высотак на 11 і 14 паверхаў на 240 кватэр. Жыллё тут карыстаецца попытам, і ўсе кватэры ў новых дамах ужо прыдбаны. Мабыць, таму, што месца тут зручнае — абжыты мікрараён, добрае транспартнае злучэнне. Ёсць тут і міні-рынак, але ў новым жылым ансамблі на яго месца прыйдзе сучасны гандлёвы цэнтр.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

На месцы «кіношнай» вёскі будзе новы мікрараён.

У тэму

Сёлета ў абласным цэнтры трэба ўвесці 180 тысяч «квадратаў» жылля. І гэта больш, чым летась. Значная частка прыпадае на індывідуальных забудовшчыкаў. Такія тэндэнцыя мае падставы захавацца і далей.

РУП «Інститут нерухомасці і ацэнкі» извешчае о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Сукно»

Лот № 1. Здание строительного цеха с инв. № 500/С-63598. Площадь: 139,7 кв. м. **Местонахождение:** г. Минск, ул. Матусевича, 33/7. **Начальная цена** – 88 000,00 бел. руб. без учета НДС. **Задаток** – 8 800,00 бел. руб. **Шаг аукциона** – 4 400,00 бел. руб. **Обременение:** 1. Аренда до 31.05.2025. **Земельный участок:** площадь 0,0977 га, кадастровый номер 500000000006009295. Право аренды по 30.04.2028. **Условия аукциона:** Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан подписать с Продавцом договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с назначенной даты проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить Продавцу стоимость приобретенного на аукционе Объекта в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения аукциона, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов. Установленная в ходе аукциона цена продажи Объекта будет увеличена на сумму налога на добавленную стоимость (НДС 20 %) согласно законодательству Республики Беларусь. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить Организатору аукциона стоимость затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 (пяти) банковских дней с назначенной даты проведения аукциона. 5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен оплатить Организатору аукциона вознаграждение в размере 0,5 % от цены продажи Объекта без учета НДС в течение 5 (пяти) банковских дней с назначенной даты проведения аукциона

Аукцион состоится 13.05.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. **Продавец:** ОАО «Сукно», тел. (8017) 363 99 40. **Организатор аукциона:** РУП «Институт недвижимости и оценки». **Задаток** перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, 220004, ул. Кальварийская, д. 4а, БИК BPSBBY2X. **Получатель** – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. **Назначение платежа:** задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Сукно», проводимом 13.05.2019 г. **Заявления** на участие и необходимые документы принимаются с 12.04.2019 в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу Организатора аукциона: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 7. **Окончание приема заявлений** 10.05.2019 в 11.00. **Контактное лицо** для осмотра Объекта – Жуковская Татьяна Евгеньевна, тел. 8 (044) 501 62 28. **Организация и проведение аукциона** осуществляются на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» и Положения об организации и проведении аукционов

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ДА МІНСКА — РУКОЙ ПАДАЦЬ!

У Смалявічах пакуль пабудавалі адзін «сталічны» дом

Да райцэнтра можна даехаць максімум за 35—40 хвілін. 3 транспартнымі зносінамі тут няма праблемы. Кожныя 10—15 хвілін ходзяць маршруткі. Кошт білета 2,5 рубля. Хочаш дабрацца танней — выбірай электрычку. На ўездзе ў горад каля возера адразу кідаецца ў вочы 9-павярховы дом з прыгожа аздобленым фасадам.

Гэты шматпавярховы мясцовыя жыхары называюць мінскім. Пакуль гэта толькі адзін сталічны жылы будынак у райцэнтры.

— 3 таго часу, як уступіў у дзеянне Указ Прэзідэнта № 214 аб развіцці гарадоў-спадарожнікаў, Мінгарвыканкам пабудоваў у Смалявічах 142-кватэрны жылы дом для сталічных жыхароў, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, — расказаў намеснік старшыні Смалявіцкага райвыканкама па пытаннях будаўніцтва і жыллёва-камунальнай гаспадаркі Мікалай ПАРМОНАЎ. — Акрамя таго, 21 сакавіка ўступіў у сілу Указ кіраўніка дзяржавы № 103 аб узвядзенні эксперыментальнага жылога дома. Гэта будзе дом на 156 кватэр у Паўночна-Заходнім мікрараёне.

Будаўніцтва будзе ажыццяўляцца ў 2019—2020 гадах долевым спосабам, заказчыкам выступае УКБ Мінаблвыканкама. У Смалявічы пераселяцца мінчане, якія стаяць на чарзе і маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. У райцэнтры прадугледжана будаўніцтва аўтастанцыі. Магчыма, тут з'явіцца і пуцэправод цераз чыгунку. З улікам таго, што горад будзе расці, спатрэбяцца і новыя медыцынскія ўстановы, месцы адпачынку, культурна-забаўляльныя цэнтры. Але пакуль казаць пра гэта рана.

Паўночна-Заходні мікрараён, дзе стаіць сталічны дом, актыўна забудоўваецца, але сваімі сіламі і для грамадзян горада і раёна. У перспектыве тут прадугледжана каля 200 тысяч квадратных метраў жылля. Пакуль жа пабудаваныя тры дамы, вядзецца будаўніцтва яшчэ аднаго 242-кватэрнага. У планах на наступны

21 сакавіка ўступіў у сілу Указ кіраўніка дзяржавы № 103 аб узвядзенні эксперыментальнага жылога дома. Гэта будзе дом на 156 кватэр у Паўночна-Заходнім мікрараёне.

год — тры шматпавярховыя на 60, 80 і 100 кватэр. Тут ужо адкрыўся новы дзіцячы сад. У перспектыве з'явіцца яшчэ адзін на 230 месцаў, а таксама — школа на 720 месцаў. У навучальных установах прадугледжаны сучасныя плавальныя басейны. Гэтыя два аб'екты ўключаны ў абласную інвестыцыйную праграму, і пачатак будаўніцтва плануецца ў другой палове 2019-га. Школу на нарматывах павінны ўзвесці за васьмнаццаць, а садок — за сем месяцаў і ўвесці гэтыя сацыяльна значныя аб'екты ў эксплуатацыю ў 2020-м.

Дадам, што ў Паўночна-Заходнім будоўеца і шматфункцыянальны гандлёвы цэнтр.

— У Смалявічах дастаткова прыватных крам, аб'ектаў райспажыўсаюза. Але менавіта такіх, дзе можна закупаць усё неабходнае адразу, няма, — лічыць мясцовы жыхарка Кацярына. — Мяркую, што ў новым гандлёвым пункце можна будзе набыць і прадукты харчавання, і адзенне, і тавары паўсядзённага попыту, а заадно наведаць цырульню, выпіць гарбаты або кавы.

У Смалявічы пераселяцца мінчане, якія стаяць на чарзе і маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Віктар пераехаў з сям'ёй у Смалявічы з Мінска, уладкаваўся кіроўцам. Як кажа мужчына, яму тут падабаецца жыць: ціха, спакойна. Яго дзеці ўжо дарослыя, таму няма патрэбы ў школе і садку. Але для тых, хто га-

дзе малых, гэтае пытанне актуальнае. Таму яго радуе, што ў мікрараёне паралельна з жыллём будоўеца школьная і дашкольная ўстановы. У перспектыве, як лічыць Віктар, іх запатрабуецца больш, паколькі сюды пераедзе шмат маладых сем'яў. А ў цэлым для дзяцей, падлеткаў, па яго словах, у горадзе дастаткова месцаў, дзе яны могуць развівацца, знайсці прыманенне сваім здольнасцям. Узяць хаця б цэнтр творчасці для дзяцей і моладзі.

— Мы імкнёмся да таго, каб грамадзянам розных узростаў было камфортна і зручна жыць як у Смалявічах, так і ў раёне, — кажа Мікалай Парамонаў. — У перспектыве плануем пачаць будаўніцтва новай аўтастанцыі. Праектную дакументацыю мы распрацавалі сумесна з кітайскімі партнёрамі хочам рэалізаваць гэты праект у наступным годзе. У 2016-м запрацавала новая станцыя абезжалезвання, што дазволіла значна палепшыць якасць вады. Вядзём праектаванне па пракладцы новых сетак водазабеспячэння, ачышчальных збудаванняў. Горад расце, развіваецца, павялічваецца колькасць насельніцтва, прадпрыемстваў. Таму гэтыя пытанні для нас надзвычай актуальныя.

— І усё ж якому тыпу жылля аддае перавагу? — пацікавілася ў Мікалая Парамонава.

— Арыентуемся на наступныя суадносіны: 60 працэнтаў індывідуальнага і 40 працэнтаў шматкватэрнага. На сённяшні дзень у нас дастаткова зямельных участкаў, дзе можна ажыццяўляць будаўніцтва. Мы хочам разгледзець варыянт комплекснай індывідуальнай забудовы. Прапанавалі інвестарам азнаёміцца з кварталамі, якія для яе адведзены, каб яны зрабілі эскізы. Шляхам конкурсу плануем выбраць аднаго забудоўшчыка. Як гэта атрымаецца, сказаць пакуль цяжка. Шэраг арганізацый зацікавіліся прапановай, але пакуль мы не атрымалі канчатковага адказу.

Пляцоўкі, дзе разглядаецца комплексная забудова, забяспечаны мінімальнай інфраструктурай. Што датычыцца выдзялення і продажу ўчасткаў на аўкцыёнах фізічным асобам, то яны фарміруюцца таксама з улікам хаця б частковай забяспечанасці камунікацыямі. Летась у горадзе сваімі сіламі пабудавалі 86 тысяч квадратных метраў жылля. Сёлета даведзена заданне ўзвесці 104,5 «кватрата». У далейшай перспектыве ў Смалявічах жыллёваму будаўніцтву будоўеца аддаваць увагу.

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ.
Фота Андрэя САЗОНАВА.

Открытое акционерное общество «Белтрубопроводстрой»			
Информация об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 1 января 2019 г.			
4. Доля государства в уставном фонде эмитента 0% (всего в процентах), в том числе:			
Вид собственности	Количество акций, штук	Доля в уставном фонде, %	
Республиканская	-	-	
Коммунальная – всего	-	-	
В том числе:	-	-	
областная	-	-	
районная	-	-	
городская	-	-	
5–6. Информация о дивидендах и акциях:			
Наименование показателя	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	1107	1115
в том числе: юридических лиц	лиц	5	7
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	2
в том числе: физических лиц	лиц	1102	1108
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	25	25
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	-
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	-
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги)	X	X	X
типа	рублей	-	-
типа	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	-	-
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги)	-	-	-
типа	рублей	-	-
типа	рублей	-	-
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	-	X
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	-	X
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	-	X
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	20,8	8,06
Количество акций, находящихся на балансе общества, – всего	штук	-	-
В том числе: поступившие в распоряжение общества:	-	-	-
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества
-	-	-	-
-	-	-	-
приобретенные в целях сокращения общего количества акций:	-	-	-
дата зачисления акций на счет «депо» общества	количество акций	штук	X
-	-	-	X
-	-	-	X
7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:			
Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	85 139,00	44 635,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	77 854,00	43 089,00
Прибыль (убыток) до налогообложения – всего (Прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	5838,00	-1686,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	7285,00	1546
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-139,00	-1562
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-1308,00	-1670,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	347,00	-207,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	5491,00	-1479
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	-95,00	-5590
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	0	0
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	6395	14 803
8. Среднесписочная численность работающих (человек) – 482 человека.			
9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено 20 и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета): строительство трубопроводов.			
10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год: 29 марта 2019 г.			
13. Сведения о применении открытым акционерным обществом свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета): в своей деятельности Общество руководствуется Правилами корпоративного поведения. Регламент работы с реестром владельцев ценных бумаг утвержден Решением Совета директоров 30.10.2009 г.			
14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети интернет www.beltps.by.			
УНП 100364117			

МЕРКАВАННЕ

САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ РЭГІЁНАЎ – ШЛЯХ ДА ЎСТОЙЛІВАГА РАЗВІЦЦЯ КРАІНЫ

Надрукаваныя ў № 9 «МС» матэрыялы выклікалі ў мяне вялікую цікавасць, паколькі закранаюць актуальную для Беларусі (як і для большасці краін свету) праблему – устойлівага рэгіянальнага развіцця. Мне як эканамікагеографу таксама даводзілася неаднойчы звяртацца да гэтай праблемы, у сувязі з чым хацелася б выказацца адносна некаторых яе аспектаў.

Найперш трэба ўсвядоміць, што **моцная дзяржава – гэта развіццё ў сацыяльна-эканамічных адносінах усё яе рэгіёны**. Хаця бываюць выпадкі, калі агульны высокі ўзровень эканамічнага развіцця краіны можа забяспечваць адносна невялікая колькасць яе рэгіёнаў (напрыклад, Канада, Аўстралія). Аднак вядома, што кожная дзяржава, у тым ліку і Беларусь, павінна быць зацікаўлена ў паспяховым развіцці ўсіх сваіх частак. На жаль, вопыт сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на працягу апошніх дзесяцігоддзяў сведчыць аб тым, што такое развіццё мела месца далёка не ва ўсіх яе рэгіёнах. Ды і старшыні абласных Саветаў дэпутатаў, як у гэтым нумары «МС», так і ў папярэдніх, неаднойчы звярталі на гэта ўвагу. Казаць пра важнасць раўнамернага развіцця рэгіёнаў, на маю думку, увогуле няправільна. Пры рознай іх забяспечанасці прыроднымі і працоўнымі рэсурсамі, аб'ектамі вытворчай і сацыяльнай інфраструктуры, розных прыродных і транспартна-геаграфічных умовах часцей даводзіцца мець справу з павелічэннем міжрэгіянальнай дыферэнцыяцыі і, як вынік, ростам тэрытарыяльных дыспарорцый. Інакш кажучы, сёння правільней гаварыць пра імкненне да **змяншэння высокай міжрэгіянальнай дыферэнцыяцыі**, а не пра раўнамернае развіццё рэгіёнаў. Вядома, што ў рамках міжбюджэтных адносін субвенцыі і датацыі ў пэўнай ступені змяншаюць гэту дыферэнцыяцыю, але не да такой ступені, каб можна было казаць аб раўнамерным развіцці. Факты сведчаць, што нават на ўзроўні абласцей розніца ў вытворчасці ВРП перавышае два разы (паміж Мінскай і Магілёўскай абласцямі), пры гэтым назіраецца тэндэнцыя да яе павелічэння. Ва ўмовах рыначнага развіцця эканомікі, перакананы, яна будзе захоўвацца. У гэтай сувязі вельмі важна вызначыцца з прыярытэтнымі кірункамі далейшага сацыяльна-эканамічнага развіцця (СЭР) як Беларусі, так і яе рэгіёнаў.

Міжбласныя адрозненні не ахопліваюць усёй разнастайнасці сацыяльна-эканамічнага жыцця краіны. Адрозненні паміж раёнамі ўнутры адной вобласці заўсёды з'яўляюцца значна большымі, чым паміж абласцямі. У сувязі з тым, што адміністрацыйныя раёны неаднастайныя нават у межах аднаго рэгіёна (вобласці), вельмі важнай уяўляецца **комплексная ацэнка ўзроўню іх сацыяльна-эканамічнага развіцця**. Гэта значыць, толькі на падставе розных адносных эканамічных (прадукцыя прамысловай вытворчасці на аднаго занятага, валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі на аднаго занятага, інвестыцыі ў асноўны капітал на аднаго чалавека, рэнтабельнасць рэалізаванай прадукцыі, работ і паслуг арганізацый, адносіны экспарту тавараў і паслуг да іх імпарту і інш.) і сацыяльных (сярэднямесячная намінальная налічаная заробатная плата работнікаў, сярэднедушавы аб'ём рознічнага тавараабароту гандлёвых арганізацый, агульны аб'ём платных паслуг на аднаго чалавека, забяспечанасць

населенства жыллём і ўзровень яго добраўпарадкавання і інш.) паказчыкаў за некалькі гадоў можна атрымаць больш-менш поўнае ўяўленне аб розных відах эканамічнай дзейнасці і ахапіць прама ці ўскосна разнастайныя бакі жыцця людзей раёнаў Беларусі. Супастаўляючы кожны з паказчыкаў, якія аналізуюцца, з сярэднімі значэннямі па краіне і падсумоўваючы іх, можна атрымаць інтэгральную ацэнку ўзроўню СЭР кожнага з раёнаў і правесці іх тыпалогію. Трэба адзначыць, што група раёнаў з нізкім і вельмі нізкім узроўнем СЭР перавышае палову ўсіх раёнаў краіны, і гэта прымушае задумацца і прымаць сур'ёзныя меры па выпраўленні сітуацыі. Прычыны высокай дыферэнцыяцыі ўзроўню СЭР раёнаў разнастайныя. У найбольшай ступені яны звязаны з рознай структурай іх эканомікі, асабліва часткай яе фарміравання на працягу апошніх дзесяцігоддзяў, у значнай ступені на яе паўплывалі асаблівасці рассялення насельніцтва, эканоміка-геаграфічнае становішча раёнаў, забяспечанасць іх працоўнымі і прыроднымі рэсурсамі, аб'ектамі сацыяльнай інфраструктуры і інш. Акрамя гэтых аб'ектыўных прычын, пэўную ролю адыгралі і суб'ектыўныя фактары, звязаныя з інстытуцыянальнымі пераўтварэннямі, якія ажыццяўляе ўрад на рэгіянальным узроўні: развіццё малага і сярэдняга прадпрыемства, бюджэтнае фінансаванне, палітыка падаткаабкладання і г. д. Аднак, нягледзячы на розны характар прычын тэрытарыяльнай дыферэнцыяцыі, галоўнай застаецца праблема яе змяншэння (там, дзе яна неапраўдана высокая). Пры гэтым шляхі вырашэння праблемы таксама павінны быць дыферэнцыраванымі, гэта значыць для кожнага тыпу раёнаў патрабуецца свой «набор» мерапрыемстваў.

Такім чынам, у краіне належыць яшчэ шмат зрабіць для таго, каб аслабіць дыферэнцыяцыю ва ўзроўні СЭР яе рэгіёнаў. Вопыт сведчыць, што толькі на гэтым шляху можа адбыцца змяншэнне адрозненняў ва ўзроўні і якасці жыцця іх насельніцтва.

**З удзячнасцю і павагай
кандыдат географічных навук,
дацэнт Вячаслаў САСНОЎСКИ,
г. п. Смілавічы.**

ІНІЦЫЯТЫВА

Дзе чакаць аўтакраму?

Калі ў вёсцы няма стацыянарных магазінаў, дамоў культуры, бібліятэк, для людзей і выхад да аўтакраму – сапраўднае свята. Таму суды часта і прыходзяць загадзя – проста каб пагутырыць, не прапусціць навіны, падзяліцца рэцэпты, пахваліцца дзедзімі і ўнукамі. А каб бабулям і дзядулям не давялося незнарок прамокнуць у час чакання, грамадскае аб'яднанне «Кобрынскі клуб дзелавых жанчын «Бона» і Батчынскі сельскі Савет дэпутатаў запусцілі праект «3 клопатам пра блізкага». У шасці вёсках з'явіліся адзінаццаць крытых навесаў у месцах чакання аўтакрам.

Усе пытанні актывісты вырашалі сумесна з мясцовымі ўладамі. Трэба было вызначыць, як будуць выглядаць будучыя прыпынкі, які расход матэрыялаў, дзе знайсці валанцёраў – усё ж грошы ў межах праграмы «ТАНДЭМ IV» (якая рэалізуецца дзякуючы падтрымцы Еўрапейскай асацыяцыі мясцовай дэмакратыі – ALDA і грамадскага аб'яднання «Фонд імя Льва Сапегі») выдзяляліся толькі на будматэрыялы. А ўжо правесці зварачныя работы і ўсталяваць пляцоўкі трэба было сваімі сіламі. І як заўважыла каардынатар праекта Алена

Мезенцава, поспех шмат у чым залежаў ад узаемаадносін жыхароў з органамі ўлады. «Мы паабяцалі Сямёнаўне. Як маглі не прыйсці?» – дзядзіліся вясцоўцы, якія адгукнуліся на просьбу старшыні сельскага Савета Святланы Гангалы. Мужчыны праводзілі зварачныя работы ў гаражах, а пасля вясцоўцы вырашалі, як гатовыя каркасы даставіць на месца прыпынку (часам даводзілася і на кані падвозіць). На дапамозу клікалі ўнукаў і мужчын з суседніх вёсак...

Дзякуючы гэтаму праекту вясцоўцы атрымалі добраабсталяваныя месцы для зносін. На прыпынках ёсць лаўкі,

размяшчаюцца стэнды з інфармацыяй па гісторыі дадзеных населеных пунктаў, пра вядомых людзей, якія тут жылі. Прадугледжаны і кішэні-ўкладышы, дзе могуць размяшчацца розныя аб'явы і віншаванні.

«Развіццё немагчымае без актывізацыі мясцовай супольнасці», – упэўнены ў Кобрынскім клубе дзелавых жанчын. Дзякуючы дыялогу і супрацоўніцтву з мясцовымі ўладамі ў раёне былі таксама здзейснены і іншыя добрыя справы. У пасёлку Птушка-фабрыка з'явіліся шыкоўная дзіцячая пляцоўка і сцена для правядзення свят і мерапрыемстваў, дарэчы, на ўрачыстае адкрыццё апошняй сабралася больш за 150 чалавек. І зноў жа ўсё было ўзведзена бескарыслівымі работнікамі. Сумесная добрая справа з'яднала мясцовых жыхароў, і яны думаюць аб тым, што б яшчэ зрабіць для сваёй малой радзімы.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Бухгалтерский баланс
на 1 апреля 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2019	01.01.2019
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	24 191	25 839
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	53 969	43 829
5	Средства в банках	1104	21 413	7 390
6	Ценные бумаги	1105	132 302	129 910
7	Кредиты клиентам	1106	208 420	215 150
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	150	150
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	36 772	36 452
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	109	122
13	Отложенные налоговые активы	1112	83	83
14	Прочие активы	1113	5 234	5 715
15	ИТОГО активы	11	482 643	464 640
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	1 304	-
18	Средства банков	1202	76 065	99 075
19	Средства клиентов	1203	273 985	238 598
20	Ценные бумаги банка	1204	15 514	12 035
21	Производные финансовые обязательства	1205	93	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	1	1
23	Прочие обязательства	1207	1 806	1 769
24	ВСЕГО обязательства	120	368 768	351 478
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	66 056	66 056
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	4 227	4 017
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	14 760	14 994
30	Накопленная прибыль	1215	28 832	28 095
31	ВСЕГО собственный капитал	121	113 875	113 162
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	482 643	464 640

Отчет о прибылях и убытках
на 1 апреля 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.04.2019	01.04.2018
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	7 255	6 145
2	Процентные расходы	2012	3 977	1 987
3	Чистые процентные доходы	201	3 278	4 158
4	Комиссионные доходы	2021	3 618	1 062
5	Комиссионные расходы	2022	652	273
6	Чистые комиссионные доходы	202	2 966	789
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	1
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	710	(303)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	1 112	631
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	177	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	988	(794)
12	Прочие доходы	208	339	384
13	Операционные расходы	209	6 060	4 198
14	Прочие расходы	210	259	192
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1 275	2 064
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	329	238
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	946	1 826

Председатель Правления И.В. Катибников
Зам. главного бухгалтера О.Н. Шилова
Дата подписания: 4 апреля 2019 г.

Ссылка на публикацию на сайте:
http://www.paritetbank.by/about/finance/kvartal/2019/1_kvartal_2019/

Лицензия на осуществление банковской деятельности
Национального банка Республики Беларусь от 27 октября 2014 № 5.
УНП 100233809

**Продаю: недорого пчелосемьи, пчелопакеты.
Тел.: 8 029 126 23 32, 8 044 736 20 62**

ЦАО «Центр промышленной оценки» информирует о снятии с аукциона, назначенного на 17.04.2019 (публикация извещения в газете «Звезда» от 12.03.2019), зданий и сооружений (три лота), расположенных по адресу: Гродненская обл., Гродненский р-н, Озерский с/с, аг. Озеры, принадлежащих Филиалу «Гродненское зверохозяйство» торгового унитарного предприятия «Белкоопнешторг Белкоопсоюза».
Тел.: +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42, www.cpo.by УНП 500839555

В извещении о повторном открытом аукционе № 62/19, опубликованном в газете «Звезда» 06.04.19 и объявленном на 22.04.2019, правильным считать:
– аукцион состоится 15.04.2019 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35а, пом. 701;
– последний день приема заявлений 12.04.2019 г. до 17.00.
УНП 191302068

ДОБРАЎПАРАДКАВАННЕ

НАМАГАННІ НА КАРЫСЦЬ

Дэпутаты Кармянскага райсавета, што на Гомельшчыне, высадзілі рабінавую алею і навялі парадак каля крынічкі.

У рамках месячніка па добраўпарадкаванні дэпутаты раённага Савета арганізавалі адразу дзве акцыі, піша «Зара над Сожам».

Першая звязана з азеляненнем. Каля новага гандлёвага аб'екта «Санта» з'явілася рабінавая алея. Народныя абраннікі не толькі пасадзілі дрэўцы, але і ўмацавалі калкі і падвязалі саджанцы. Зараз задача кожнага жыхара гарпасёлка паклапаціцца аб тым, каб захаваць маладыя рабінкі.

Другая — навядзенне парадку. Ужо стала добрай традыцыяй кожную вясну добраўпарадкоўваць тэрыторыю вакол крынічкі, што на Куракоўшчыне. Гэтым разам дэпутаты райсавета таксама актыўна папрацавалі, прывёўшы ў парадак такое важнае для тутэйшых жыхароў месца.

ЗАРАБІЛІ БОЛЬШ ЗА 50 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ

Жаданне зрабіць свой горад і раён чысцейшым і прыгажэйшым зноў аб'яднала калінкавічан, якія прынялі ўдзел у раённым суботніку, прысвечаным Году малой радзімы і 75-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Як паведамляюць «Калінкавіцкія навіны», рашэнне правесці суботнік было прынята на чарговай сесіі раённага Савета дэпутатаў. Асноўная мэта — навядзенне парадку на зямлі, а таксама збор грашовых сродкаў для добраўпарадкавання населеных пунктаў раёна.

У першым вясновым суботніку прынялі ўдзел больш за 10 тысяч жыхароў. У іх ліку — прадстаўнікі адміністрацыі раёна, работнікі жыллёва-камунальных службаў, арганізацыі і прадпрыемстваў, навучэнцы каледжа і ліцэя, школ.

Усе яны выйшлі папрацаваць на карысць сваёй малой радзімы: займаліся прыборкай могілак, паркаў і сквераў, добраўпарадкаваннем тэрыторыі і пасадкай лесу.

Асаблівую ўвагу аддалі навядзенню парадку на мехдварах і жывёлагадоўчых комплексах сельгаспрадпрыемстваў раёна. На дапамогу вяскоўцам прыйшлі брыгады з працоўных калектываў горада.

Дарэчы, мінулы суботнік не стаў завяршальным акордам дзейнасці ў гэтым напрамку: працягваюцца работы па наданні прывабнага выгляду жывёлагадоўчым фермам, мехдварам і іншым аб'ектам сельгаспрадпрыемстваў, арганізацыі і ўстаноў раёна.

Як паведаміла **начальнік аддзела эканомікі райвыканкама Святлана ЛАТЫШ**, агульнымі намаганнямі жыхароў раёна, якія пажадалі прыняць удзел у суботніку, было зароблена больш за 50 тысяч рублёў. Усю гэтую суму выдаткуюць на далейшае развіццё і добраўпарадкаванне Калінкавіцкага раёна.

САДЗЕЙНІЧАННЕ ЗАНЯТАСЦІ

ЯК ДАПАМАГЧЫ САРЫЕНТАВАЦЦА

На прапанаванія ў Азарычах варыянтны працаўладкавання сямёра пагадзіліся, адна ад прапановы адмовілася. Яшчэ аднаго мясцовага жыхара накіравалі ў бальніцу на абследаванне. Як на Гомельшчыне садзейнічаюць занятасці?

Як паведамляюць «Калінкавіцкія навіны», пастаянна дзеючая раённая камісія па каардынацыі работы па садзейнічання занятасці насельніцтва на чале з яе старшынёй Віктарам Замосцікам правяла чарговае пасяджэнне. Спачатку ў Калінкавічах было разгледжана арганізацыйнае пытанне, якое датычылася доступу членаў камісіі да банка даных не занятага ў эканоміцы насельніцтва краіны.

Затым камісія пераехала ў Азарычы, дзе ў будынку мясцовага сельвыканкама адбылася сустрэча з мясцовымі жыхарамі, якія з-за нейкіх прычын цяпер не працуюць.

Як растлумачыла **старшыня сельвыканкама Галіна ПАНЦЯЛЕЕНКА**, па населеных пунктах Азарыцкага сельсавета ў спіс грамадзян, аднесеных да не занятых у эканоміцы, уключаны 73 чалавекі: 17 з іх не падпадаюць ні пад якія льготы; 20 маюць двойное грамадзянства; чатыры прапісаны, але больш за 10 гадоў не пражываюць на тэрыторыі сельсавета; 20 увесь час працуюць у Расійскай Федэрацыі; у васьмі ёсць зямельныя надзелы; сем працуюць і жывуць за межамі сельсавета.

З запрошаных на пасяджэнне камісіі 17 чалавек з'явіліся дзевяць.

Віктар Замосцік растлумачыў прысутным палажэнні дэкрэта аб садзейнічання занятасці, раскажаў аб варыянтах працаўладкавання.

Улічваючы, што амаль усе, хто прыйшоў, схільныя да выпіўкі і перабіваюцца выпадковымі заробкамі не першы год, размова

з кожным была персанальнай і грунтоўнай. Сябрам камісіі прыйшлося доўга ім тлумачыць, як можа вярнуцца да нармальнага жыцця.

У выніку шасцёра пагадзіліся працаўладкавацца на прапанаванія вакансіі ў КСУП «Беразнянскі». Адна вырашыла заняцца рамеснай дзейнасцю. Адна — адмовілася ад усіх прапаноў. Яшчэ адзін мясцовы жыхар накіраваны ў Азарыцкую бальніцу дзеля абследавання яго стану здароўя.

Раённая пастаянна дзеючая камісія па каардынацыі работы па садзейнічання занятасці і надалей плануе праводзіць такія выязныя сустрэчы-прыёмы з насельніцтвам.

«Практыка паказвае, што не ўсе людзі самастойна могуць сарыентавацца ў жыцці, ім трэба дапамагчы ў гэтым, — адзначыў Віктар Замосцік падчас сустрэчы. — І прызначэнне нашай камісіі ў гэтым і заключаецца».

ВІДАЦЬ БІЗНЕСМЕНА ПА ЁЛОВЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

«Падчас вучобы зразумеў, што трэба скараціць выдаткі і павысіць аб'ём вытворчасці. Для гэтага патрэбна адмысловая ёмістасць, якая дапаможа прывозіць на продаж больш рыбы і пазбегнуць страт: жывую рыбу, што не прадалася, можна выпусціць», — тлумачыць Артур.

Выкладчыкі растлумачылі, што ў малым бізнесе асабліва важную ролю іграе аптымізацыя выдаткаў, — кантэйнер дапаможа вырашыць гэтую праблему. Набыць патрэбнае абсталяванне магчымасці ў сямі не было — а тут перамога ў конкурсе бізнес-праектаў сярод маладых бізнесменаў, якім завяршылася навучанне ў Чавусах.

Аўтары найлепшых бізнес-ідэй атрымалі фінансаванне на закупку неабходных інструментаў ці абсталявання. Доўгачаканую ёмістасць для перавозкі рыбы Шапяцько атрымаюць цягам двух месяцаў — новы сезон пачнецца ўжо з іншымі маштабамі.

Як і для яшчэ адной пераможцы — **Аксаны ЗАВАДСКАЙ**, уладальніцы першага ў Чавусах дзіцячага цэнтры развіцця. Цэнтр і сам яшчэ ва ўзросце немаўляці — восем месяцаў, але хутка стаў папулярным у маладых бацькоў.

Пачаўся бізнес, калі дзяўчына засталася без працы педагога дашкольнай адукацыі. А маладой маці не хацелася адмаўляцца ад любімай справы. «У маленькім горадзе ўсе адно аднаго ведаюць, да любога пачынання ставяцца з падазронасцю. Адкрываць свой цэнтр вельмі страшна, але жаданне было мацнейшае», — дзеліцца Аксана.

У яе не было эканамічнай адукацыі і досведу ў бізнесе, таму знаёмства з дырэктарам Чавускага бізнес-цэнтры Сяргеем Клімянковым стала падарункам лёсу. Будучай прадпрыемальніцы паралі звярнуцца ў цэнтр занятасці, каб пазней атрымаць субсідыю на адкрыццё сваёй справы. Дзякуючы тым сродкам, сямейным зберажэнням і невялікаму крэдыту праз колькі месяцаў дзяўчына адчыніла дзверы новага цэнтры для першых вучняў.

Сёння Аксана плануе пашырыць спіс паслуг і ўвесці групы па фітнесе і ёзе. Канкурэнтаў у горадзе пакуль няма, а набыць

Артур ШАПЯЦЬКО з жонкай Таццянай.

спартінвентар і тое, што неабходна для заняткаў, дапаможа грашовы прыз, заваяваны на конкурсе бізнес-ідэй.

Акрамя Артура і Аксаны фінансаванне праектаў атрымалі яшчэ тры ўдзельнікі конкурсу. Гэтае мерапрыемства стала адной з першых ініцыятыў Чавускага бізнес-цэнтры, што быў адкрыты нядаўна ў рамках праекта ПРААН і Міністэрства эканомікі «Малыя гарады» пры падтрымцы Расійскай Федэрацыі. Аналагічныя арганізацыі створаны ў Крычаве, Горках і Мсціславе (Магілёўская вобласць), Барані і Глыбокім (Віцебская вобласць).

«Да канца года ў рамках праекта навучанне і прафесійныя кансультацыі ў новых цэнтры падтрымкі можна атрымаць бясплатна. Потым бізнес-інкубатары павінны выйсці на самаакупнасць і прапаноўваць паслугі, якія будуць запатрабаваны ў мясцовых прадпрыемальнікаў», — падкрэслівае **кіраўнік праекта «Малыя гарады» Марына КАЛІНОЎСКАЯ**.

Варвара МАРОЗАВА, фота аўтара.

«ВУДА» ДЛЯ БЕСПРАЦОЎНЫХ

У Гомелі правядуць найбуйнейшы з пачатку года кірмаш вакансій

Да Адзінага дня занятасці, што пройдзе 25 красавіка, тут рыхтуюцца вельмі сур'ёзна.

Як расказалі газеце «Савецкі раён» у гарадскім упраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, на кірмаш прыйдуць прадстаўнікі кадравых службаў прадпрыемстваў і арганізацыі будаўнічай, гандлёвай, прамысловай, транспартнай галін як дзяржаўнай, так і прыватнай формаў уласнасці.

Свае вакансіі прапануюць прыблізна 17 арганізацыі, але да даты правядзен-

ня іх колькасць можа яшчэ павялічыцца. Свой удзел у кірмашы ўжо пацвердзілі «Гомельжалезабетон», «Гомельпрабуд», «Гомельдрэў», завод станочных вузлоў, «Камінтэрн». Усім патрабуюцца як рабочыя, так і інжынерна-тэхнічны персанал.

Члены грамадскіх аб'яднанняў раскажуць аб магчымасцях працаўладкавання інвалідаў. Упраўленне па працы разлічвае на ўдзел у мерапрыемстве прадстаўнікоў «Святлатэхнікі» і «Віпра».

Інфармацыю пра абарону правоў работнікаў можна будзе атрымаць у інспек-

тараў прафсаюзаў. Супрацоўнікі падатковых органаў і спецыялісты ўпраўлення праінфармуюць аб перавагах самастойнай занятасці, перасялення, магчымасцях навучання запатрабаваным на рынку працы прафесіям.

Адзіны дзень занятасці пройдзе з 10 да 13 гадзін на вуліцы Пралетарскай, 18. Кірмаш вакансій стане карысным для беспрацоўных і не занятых у эканоміцы, якія сапраўды імкнуцца працаўладкавацца. «Вуду» кінуць нават тым, хто наогул не валодае якой-небудзь кваліфікацыяй.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В. М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А. Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці; ПАНАСЮК В. В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т. Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М. Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 287 18 31; e-mail: info@zviadza.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 11 красавіка 2019 года.